

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

12

1962

Tk.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURA ȘI ARTA

Redacția : str. C. Mille, 5-7, București — Telefon 13.94.04

ANUL XV
nr. 12

DECEMBRIE
1962

SUMARUL

Șerban NEDELICU : *Cartea în anii Republicii* 1

BIBLIOTECA ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE

Virgil FILIMON, Ana JUHASZ : <i>Concursul bienal în atenția sfaturilor populare</i>	4
Nicolae RAUȘ : <i>În lunile de iarnă (O zi din programul săptămânal)</i>	7
Gh. TRANDAFIR, Vida GHEZA : <i>Sprîjin permanent muncii cu cartea</i>	10
Alex. OPROESCU : <i>Contribuția bibliotecilor la desfășurarea învățămîntului agrozootehnic de masă</i>	12
A. GR. <i>Biblioteca comunală și filialele</i>	13
Ana BĂLAȘA : <i>Un rodnic schimb de experiență</i>	15
Aron GRÜNBERG : <i>Biblioteca raională — bibliotecă publică</i>	16
Ernst BAKO : <i>Activitatea bibliotecii raionale Bistrița</i>	20
Gheorghe IONESCU : <i>Pentru un mai mare avînt în munca cu cartea (Concursul între bibliotecile sindicale)</i>	23
<i>Date și fapte din concursul bienal</i>	25

VĂ PREZENTĂM — VĂ RECOMANDĂM

<i>Popularizarea științei</i>	26
I. M. ȘTEFAN : <i>Tălmăcirea adevărată a nălucirilor (Seară literară de popularizare a științei)</i>	27
George SIDOROVICI : <i>Forme noi în propaganda cărții</i>	30
RECENZII : (Șerban Nedelicu : <i>Învățătorii</i> ; Leo Taxil : <i>Biblia hazlie</i>)	31

COPILUL ȘI CARTEA

Geta DAN-SPÎNOIU : <i>Înțelegerea literaturii de către elevi și îndrumarea lecturii acestora</i>	34
--	----

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

<i>Pe marginea articolului „Mai puțină scriptologie“</i>	38
<i>Programul de funcționare a bibliotecii comunale (Bibliotecarii în treabă — Redacția răspunde)</i>	39
Nic. R. : <i>Cursurile de la Sinaia</i>	40

PROBLEME DE BIBLIOTECONOMIE

N. OANCEA : <i>Organizarea cataloagelor pe subiecte (II)</i>	42
Lucian SCHWARTZ : <i>Documentarea și informarea științifică în construcții și arhitectură</i>	44
Cornel HĂMBĂȘAN : <i>M. Eminescu la „Curierul de Iași“</i>	47

BIBLIOTECI DE PESTE HOTARE

V. PROTICI : <i>Centrul de informare și documentare științifică și tehnică din R. P. Bulgaria</i>	48
---	----

Calendar (ianuarie 1962) Cop. III

CARTEA ÎN ANII REPUBLICII

La 30 decembrie se împlinesc 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Române, dată la care poporul nostru a trecut la o nouă etapă a revoluției, pentru înlăptuirea socialismului în patria noastră. În timpul care s-a scurs de atunci și pînă acum, au fost făcuți mari pași înainte, pe drumul bunăstării și fericirii. Au fost obținute succese importante în toate ramurile de activitate. În 1961, producția industriei constructoare de mașini, a industriei energiei electrice și a materialelor de construcție a fost de peste 12 ori mai mare decât în 1938, iar a industriei chimice de peste 14 ori. În agricultură, au fost obținute uriașe succese. În primăvara acestui an întreaga țară și-a pășit pe drumul colectivizării agriculturii, condiție esențială pentru ridicarea continuă a producției agricole. Pe baza dezvoltării economiei, a crescut bunăstarea poporului, s-a îmbogățit viața lui spirituală, au înflorit știința și cultura.

Revoluția culturală, parte integrantă a revoluției socialiste este în plină desfășurare. Ceea ce a obținut regimul nostru în ultimii 15 ani, n-a putut realiza regimul burghezo-moșieresc nici într-o sută de ani. Analfabetismul, grea moștenire lăsată de capitaliști și moșieri, a fost lichidat încă din primul cincinal. Numai în ultimii trei ani au fost construite, la sate, circa 7 300 săli de clasă. Întregul tineret de vîrstă școlară, în număr de circa 2 500 000, a fost cuprins în învățămîntul general de 7 ani. Pentru toți acești elevi, statul asigură, în mod gratuit, manualele didactice, fapt ce constituie una dintre marile înlăptuiri ale vremii noastre.

Învățămîntul superior a cunoscut o dezvoltare nemaipomenită în anii regimului democrat-popular. În 1938, facultățile din țara noastră erau frecventate de 26 489 studenți. Astăzi numărul studenților din învățămîntul superior este aproape de trei ori mai mare. Din numărul total al studenților peste 62 la sută primesc burse și locuiesc în cămine, 65 la sută iau masa la cantine. Republica Populară Romînă se numără printre puținele țări din lume unde nu mai există taxe școlare și unde toate cheltuielile administrative și pentru plata cadrelor didactice sînt suportate în întregime de către stat.

Despre o activitate culturală care să cuprindă mase largi de muncitori și țărani nici măcar nu se putea pomeni în trecut. Chiar și atunci cînd se făceau unele acțiuni firave de culturalizare, conținutul acestora se reducea, de cele mai multe ori, la răspîndirea misticismului și obscurantismului.

Regimul democrat-popular a creat toate condițiile pentru ca masele de oameni ai muncii să-și poată forma o bogată și multilaterală cultură. Timp de 80 de ani,

în România burghezo-moșierească, opera lui Mihai Eminescu a fost editată abia în 100 000 de exemplare. În Republica Populară Română în ultimii 10 ani, poeziile marelui nostru poet național au fost tipărite în 700 000 de exemplare. Operele lui I. L. Caragiale, urgisit și surghiunit în trecut de clicile asupritoare, au fost editate azi în tiraje de peste 750.000 de exemplare. În tiraje foarte mari au fost tipărite și cărțile lui N. Bălcescu, I. Creangă, G. Coșbuc, V. Alecsandri, C. Negruzzi, Al. Vlahuță, Al. Odobescu, Mihail Sadoveanu. Lucrările scriitorilor noștri contemporani se tipăresc, de asemenea, în tiraje care altă dată nici măcar nu puteau fi bănuite. În prezent, în fiecare an, tirajul anual al cărților este de peste 35 milioane de exemplare, iar al ziarelor și revistelor de circa 1 miliard de exemplare.

Demn de remarcat este faptul că deși tirajele cărților de literatură beletristică, politică, științifică sînt foarte mari, ele sînt încă insuficiente față de cerințele maselor. În rîndul cetățenilor patriei noastre, al căror nivel de trai material și cultural a crescut simțitor, cumpărarea de cărți pentru bibliotecile personale a devenit o preocupare obișnuită. E cunoscut că în regimul burghezo-moșieresc, tirajul de 5.000 de exemplare al unei cărți era socotit foarte mare, chiar în cazul cînd autorul era unul dintre marii noștri scriitori. Astăzi, romanele apar în tiraje de 10 000—30 000 de exemplare, încă de la prima ediție. Cărți ale autorilor contemporani ca : **Desculț** de Zaharia Stancu, **Moromeții** de Marin Preda, **Setea** de Titus Popovici și altele au atins tiraje de sute de mii exemplare. În regimul burghezo-moșieresc chiar dacă se întîmpla ca într-o casă de țaran să existe cîte o carte sau broșură, acestea purtau titluri ca : „Tălmăcirea viselor“, „Visul Maicii Domnului“, „Minunea de la Maglavit“ sau altele asemănătoare, menite să întunece și mai mult mintea oamenilor. Astăzi, la fiecare a zecea gospodărie de țaran muncitor găsești o bibliotecă de cel puțin 50—60 de volume, cu cărți deosebit de valoroase. Numai în anul 1961, s-au desfăcut la sate, prin cooperatie, peste opt milioane de volume.

Dar forma cea mai importantă pentru pătrunderea cărții la sate o constituie bibliotecile. În regimul burghezo-moșieresc, nici măcar nu se putea vorbi de o rețea organizată a bibliotecilor. Chiar și statisticile oficiale, întocmite de către guvernele burghezo-moșierești care umflau realitatea, recunoșteau că numărul bibliotecilor de la sate era infim, revenind abea o carte la 22 de locuitori. Aceste biblioteci nu erau create prin grija statului burghez, care nu avea și nu ținea să aibă o astfel de preocupare, ci ele s-au datorat inițiativelor unor cărturari progresiști sau învățatori cu dragoste de popor, care au făcut eforturi neprecupețite înființînd ici, colo cîte un focar de cultură pentru masele de țarani muncitori. În acea vreme situația bibliotecilor publice nu era mai bună nici la orașe.

Regimul democrat-popular a pus baze sănătoase pentru răspîndirea cărții la orașe și sate. Partidul și statul nostru desfășoară o muncă vastă pentru a transforma cultura într-un bun al tuturor, alocă mari fonduri pentru dezvoltarea bazei materiale a activității culturale. Cele 13 595 de biblioteci publice de la orașe și sate au fost frecventate în anul 1961 de 5 364 000 de cititori care au citit peste 38 milioane de cărți. Numai la sate numărul bibliotecilor comunale era de 2 096, cuprinzînd aproape 2 milioane de cititori, care au citit peste 14 milioane de volume, iar al bibliotecilor satești de 5 354, cu peste 1,2 milioane cititori și peste 5 milioane cărți citite. Astăzi, numai la sate sînt peste 12 000 cămine culturale și case de citit, mai mult de 3 300 cinematografe, sute de mii de artiști amatori participă în fiecare an la competiții artistice.

În viața satului colectivizat, alături de învățatori, au apărut figuri noi de intelectuali care au un rol deosebit în formarea omului nou, cu o conștiință socialistă, înaintată. Una dintre aceste figuri este bibliotecarul. Alături de ceilalți intelectuali

de la sate, el are misiunea de a contribui, prin munca sa avântată și susținută la desăvîrșirea construcției socialiste.

„Intreaga activitate cultural-educativă, cercetarea științifică, creația literară și artistică sînt orientate în strînsă legătură cu viața, cu cerințele desăvîrșirii construcției socialiste“, a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Le fel cu toate celelalte așezăminte de cultură și artă (club, cămin, casă de cultură), bibliotecile de lectură publică din patria noastră sînt un puternic instrument de educație socialistă, avînd o sferă de cuprindere din ce în ce mai largă. Biblioteca trebuie să militeze pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii și lichidarea influenței educației și moralei burgheze, să intensifice activitatea de răspîndire a culturii, corespunzător cerințelor și necesităților satului nou, socialist.

Practica de fiecare zi dovedește cu prisosință ajutorul neprețuit al cărții în ridicarea nivelului profesional al oamenilor muncii. De aceea, pe lîngă cărțile valoroase din literatura noastră clasică și contemporană și din literatura universală, bibliotecarul trebuie să recomande pentru lectură toate acele cărți care prin conținutul lor contribuie la antrenarea cititorilor în lupta hotărîtă pentru îndeplinirea sarcinilor politico-economice, pentru desăvîrșirea construcției socialiste.

Fiecare bibliotecar trebuie să aibă în vedere că munca lui nu se măsoară prin numărul de cărți împrumutate cititorilor, ci prin eficiența pe care acestea o au în însușirea felului de a gîndi și a munci al oamenilor muncii. „Rezultatele muncii culturale se măsoară în puduri de cereale și tone de cărbuni“, spunea pe bună dreptate Vladimir Ilici Lenin.

Bibliotecarul este cel care face legătură dintre scriitori și masele largi de cititori. Fiecare scriitor trebuie să găsească în bibliotecar un prieten devotat, care se străduiește să folosească cele mai eficiente metode pentru ca operele lui să pătrundă cît mai adînc în mase, să-și îndeplinească astfel scopul pentru care au fost scrise și tipărite. În același timp, bibliotecarul este prietenul și ghidul cititorului în lumea cărților. El îl ajută să aleagă cele mai utile și actuale cărți, vorbindu-i despre conținutul lor, despre foloasele pe care le poate avea citindu-le. Cu prilejul unei vizite pe care am făcut-o în raionul Baia de Aramă, m-a impresionat activitatea tovarășei Niculița Drăgulescu, responsabilă bibliotecii raionale. Ea nu se mulțumește numai să recomande cărțile cele mai potrivite cu preocupările fiecăruia, dar stă de vorbă cu cititorul asupra celor citite, discută despre calitățile și lipsurile cărților, îl ajută să le înțeleagă. Dar exemplul acestei bibliotecare nu este singurul. Zilnic, în paginile presei centrale și regionale, întîlnim numeroase nume de bibliotecari, care muncesc cu avînt în propaganda cărții, îndrumînd cu dragoste și competență lectura cititorilor.

Felurite și atractive sînt căile și formele de propagandă a cărții în mase. Intre acestea, consider ca deosebit de importante întîlnirile cititorilor cu scriitori, ce se organizează de biblioteci. De pe urma acestor acțiuni trag foloase atît scriitorii cît și cititorii. Mărturisesc că din multele consfătuiri pe care le-am avut cu bibliotecarii și cititorii în diferite colțuri ale țării, am tras multe învățăminte, ca scriitor. Am învățat, îndeosebi, că scriitorul nu trebuie să scrie pentru gustul unui număr restrîns de așa-ziși specialiști, ci pentru mase. Cartea lui să fie plină de învățăminte, să ajute la construirea unei vieți noi, plină de lumină și fericire. Mîna în mîna, mergînd pe drumul deschis de partid, scriitorii și bibliotecarii au datoria să se străduiască din toate puterile pentru a contribui din plin la desăvîrșirea construcției socialismului în scumpa noastră patrie, Republica Populară Romînă.

Serban NEDELUCU

CONCURSUL BIENAL ÎN ATENȚIA SFATURILOR POPULARE

Rezultatele obținute de bibliotecile din regiunea Bacău antrenate în cel de-al doilea Concurs bienal, mult superioare anilor precedenți, reflectă și grija sporită acordată muncii cu cartea de către sfaturile populare. Măsurile luate de Comitetele executive ale sfatului popular regional și cele raionale prin secțiile de învățămînt și cultură, apoi prin comitetele de cultură și artă, controlul periodic asupra modului cum sînt ele traduse în viață au asigurat bibliotecilor o activitate susținută. Indrumarea permanentă din partea organizațiilor de partid a dus la creșterea răspunderii organelor de stat față de ridicarea conținutului muncii culturale. Biblioteca regională, care prin grija Comitetului executiv s-a dezvoltat într-un centru metodic important, constituie o pîrghie în obținerea realizărilor în munca cu cartea.

În regiunea noastră, sfaturile populare raionale și comunale, la indicația Comitetului executiv al Sfatului popular regional, au analizat încă în primul trimestru al anului, modul cum bibliotecile pun în practică prevederile Regulamentului de Concurs. Cu ocazia deplasărilor pe teren, membrii Comitetelor executive ale sfaturilor populare raionale urmăresc și obiectivele muncii cu cartea, în mod special atragerea și permanentizarea cititorilor, calitatea manifestărilor de masă, așa cum, în mod normal, urmăresc îndeplinirea celorlalte obligații de stat ce revin sfaturilor populare. În raionul Roman, de pildă, au loc periodic ședințe de analiză a activității bibliotecilor, la care sînt invitați președinții și secretarii sfaturilor populare comunale. În raionul Piatra Neamț, la seminariile raionale participă de fiecare dată unul sau mai mulți membri ai Comitetului executiv, ceea ce permite analiza temeinică a rezultatelor muncii și stabilirea sarcinilor de viitor pe baza cunoașterii în detaliu a situației de pe teren.

Creșterea activității bibliotecilor în cadrul concursului se mai datorește și îmbunătățirii condițiilor materiale ale unităților din regiune. Prin grija sfatului popular regional, au fost prevăzute fonduri importante pentru procurarea de mobilier și cărți. În acest an, fondul alocat din bugetul sfatului popular regional pentru acest scop se ridică la aproape un milion cinci sute de mii lei, fără să mai amintim celelalte sume cheltuite de sfaturile populare

comunale pentru amenajarea și întreținerea bibliotecilor.

În regiunea Bacău, marea majoritate a bibliotecilor au localuri corespunzătoare (excepții se întîlnesc în unele comune din raioanele Adjud și Bacău, din vina sfaturilor populare comunale). Practica mutării bibliotecilor dintr-un local în altul, folosirea mobilierului acestora în alte scopuri au rămas de domeniul trecutului.

Așa cum a reieșit și la analiza primei etape a Concursului bienal, creșterile cantitative și calitative ale activității cu cartea în întreaga regiune dovedesc pe deplin justetea măsurilor întreprinse garantînd că angajamentele luate vor fi îndeplinite și deșite.

Preocuparea față de munca bibliotecilor s-a vădit și în faptul că, la indicația Comitetului executiv al Sfatului popular regional Bacău, secretarii sfaturilor populare comunale și directorii de cămine au luat parte la ședințele de analiză ținute la raioane după încheierea primei etape a concursului bienal. Această indicație s-a dovedit a fi foarte utilă. Critica aspră a unor lipsuri care s-au manifestat în conținutul activității, în asigurarea bazei materiale a bibliotecilor — de care răspund în primul rînd, sfaturile populare — a făcut ca unii secretari de sfaturi să fie puși în situația de a se angaja, chiar în aceste ședințe, să remedieze lipsurile semnalate.

Pentru stimularea activității bibliotecarilor fruntași și a altor activiști care au contribuit în mod deosebit la propășirea bibliotecilor, Sfatul popular regional Bacău a luat măsuri pentru premiarea lor, atît cu ocazia analizelor raionale, cît și la regiune.

Din controlul efectuat pe teren de comisia regională și comisiile raionale de concurs, s-a constatat că multe dintre lipsurile manifestate cu ocazia analizelor au fost lichidate.

La sfîrșitul trimestrului al III-lea, 6 biblioteci raionale și orășenești, 53 biblioteci comunale (din totalul de 128) și 112 biblioteci sătești și-au îndeplinit deja angajamentele anuale la înscrierea cititorilor și sînt aproape de cifrele propuse la cărțile difuzate. Pînă la sfîrșitul lunii noiembrie, biblioteca regională a realizat 97% din planul propus pentru anul 1962 la cititori și cărți citite și, în general, la toate prevederile stabilite de concurs.

Activitatea unor unități rămâne totuși destul de serios în urmă, situându-se sub nivelul mediu realizat pe regiune — mai ales în raioanele Adjud, Bacău, Tg. Ocna. Alte biblioteci, subapreciind rezultatele obținute de ele în primul semestru al anului, n-au mai depus eforturi suficiente pentru a ridica munca lor la un nivel și mai înalt. Astfel de inegalități în nivelul activității bibliotecilor — deși relativ puține — denotă și slăbiciunile controlului și îndrumării desfășurate de sfaturile populare respective. Lunile de iarnă, când există condițiile cele mai optime pentru activitatea culturală, ne oferă prilejul pentru ridicarea unităților rămase în urmă. În această perioadă, munca culturală se desfășoară în regiunea noastră după un plan special elaborat de Comitetul executiv al Sfatului popular regional.

În fiecare an, la începutul lunii septembrie sau octombrie, se constituie, din inițiativa Comitetului executiv al Sfatului popular regional, brigăzi de îndrumare și control în fiecare raion. Aceste brigăzi analizează la condițiile concrete ale fiecărei comune și sat posibilitățile de îmbunătățire a activității în timpul iernii și a condițiilor materiale, stabilind împreună cu organele locale planul de activitate a unităților culturale pentru această perioadă.

Anul acesta, pe baza unui plan elaborat de Comitetul regional pentru cultură și artă, asemenea brigăzi s-au deplasat în raioane în perioada 1—14 octombrie. Din fiecare brigadă a făcut parte și ote un metodist de la Biblioteca regională, iar la nivelul raioanelor bibliotecarii șefi și metodiști.

Unul din principalele obiective pe care le-au urmărit brigăzile a fost intensificarea muncii cu cartea în sprijinul întăririi economico-organizatorice a G.A.C., al formării conștiinței socialiste la țărani colecțiști.

În spiritul acestor obiective, au ajutat cadrele noi de bibliotecari să se familiarizeze cu principiile de bază ale activității bibliotecare. Brigăzile au lucrat 1-2 zile în fiecare comună și au ajutat la elaborarea sau la îmbunătățirea planurilor de muncă pentru perioada de iarnă, la întocmirea planurilor de lectură individuale și pentru cercurile de citit.

Membrii brigăzilor au fost împuterniciți de către Comitetul executiv al Sfatului popular regional să ia măsurile necesare, împreună cu sfaturile populare comunale pentru asigurarea condițiilor materiale în vederea desfășurării în bune condiții a activității culturale în lunile de iarnă.

După încheierea activității brigăzilor în comună au fost organizate ședințe largite ale Comitetului executiv al sfatului popular comunal, la care au fost invitați toți intelectualii din comună. La ședințe au participat, de asemenea, consiliul de conducere G.A.C. și brigadierii. Această metodă, folosită pentru prima oară anul acesta, s-a dovedit a fi foarte utilă. Planul de muncă și măsurile preconizate pentru perioada de iarnă au fost viu dezbătute de către participanți. Președinții și brigadierii G.A.C. s-au bucurat că au fost invitați la dezbaterile problemelor culturale, au făcut propuneri numeroase în legătură cu ajutorul pe care îl poate da munca culturală dezvoltării G.A.C., în funcție de problemele care-i preocupă pe colecțiști.

Comitetul executiv al Sfatului popular regional Bacău, prin Comitetul regional pentru cultură și artă, a îndrumat colectivul bibliotecii regionale Bacău să-și întocmească un plan de măsuri pentru perioada de iarnă. Dintre aceste măsuri amintim: controlul în brigăzi pe teren, deplasări ale membrilor comisiei regionale și al comitetelor raionale de concurs la unități, sprijinirea învățămîntului agro-zootehnic de masă, schimburi de experiență interraionale, elaborarea unor materiale metodice în sprijinul bibliotecarilor, consfătuiri cu cititorii pe marginea unor cărți agrozootehnice și altele.

Pînă în prezent, au fost elaborate o serie de materiale metodice, texte pentru concursul „Cine știe câștigă”, recenzii etc., care au și început să fie folosite de către bibliotecile comunale.

În luna noiembrie, a fost organizată în comuna Girov (raionul Piatra Neamț) o consfătuire model cu cititorii din sectorul zootehnic asupra cărții *Creșterea animalelor izvor de bogăție*. La consfătuire au participat toți bibliotecarii comunali din regiune și colecțiștii de la sectorul zootehnic al G.A.C. din comunele Dochia, Dobreni, Bălănești, Ștefan cel Mare, Șerbești, Bodești, Căciulești și Girov. Consfătuirea a constituit și un schimb de experiență pentru colecțiștii care lucrează în acest sector, atît prin discuțiile purtate cît și prin vizitarea sectoarelor zootehnice de la G.A.C. Girov, Dochia și Șerbești.

După consfătuire a urmat un schimb de experiență cu bibliotecarii comunali pe tema: *Cum poate ajuta biblioteca sectorul zootehnic al G.A.C.* Schimbul de experiență a fost plin de învățăminte pentru toți participanții. Cu această ocazie a fost dezbătut și planul de măsuri privind încheierea concursului bienal.

Pregătirile în vederea încheierii concursului se vor desfășura paralel cu crearea condițiilor pentru lansarea unui concurs pe plan regional — „Biblioteca în sprijinul întăririi economico-organizatorice a G.A.C.” — concurs care va fi declanșat o dată cu analiza etapei finale la comune și raioane (10—20 ianuarie 1963) și va dura întreg anul viitor.

Analizele raionale, proiectate pentru luna decembrie, vor fi precedate de ședințe ale comitetelor executive sau de sesiuni extraordinare ale sfaturilor populare comunale, care vor discuta modul cum unitățile antrenate în concurs și-au respectat angajamentele luate și au răspuns problemelor actuale ale satului respectiv.

Comitetul executiv al Sfatului popular regional Bacău va lua măsurile necesare pentru ca munca cu cartea în regiune să răspundă cerințelor actuale. Sintem siguri că, sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, vom reuși să îndeplinim continuu și tot mai bine această importantă sarcină.

Virgil FILIMON
Vicepreședintele al Comitetului
executiv al Sfatului popular
regional Bacău

★

În fiecare comună din raionul Beiuș s-au statornicit legături vii și trainice între conducătorii treburilor obștești și bibliotecă. Comitetul pentru cultură și artă raional, comitetele executive ale sfaturilor populare comunale își dau seama de sarcinile importante ale bibliotecii în dezvoltarea economică a satului și ridicarea conștiinței socialiste a țărănimii colectivistă. De aceea, înainte de toate au asigurat bibliotecilor condiții materiale optime: s-au îngrijit de localuri corespunzătoare și combustibil, de fonduri îndestulătoare alocate în buget. În comunele acestui raion, pe ordinea de zi a ședințelor comitetelor executive ale sfaturilor populare sînt incluse, deseori și problemele bibliotecilor, iar în dările de seamă trimestriale și semestriale analiza activității bibliotecilor ocupă de asemenea un loc de frunte.

În acest raion s-a născut o inițiativă interesantă: dările de seamă semestriale sau anuale, înaintate de biblioteca raională bibliotecii regionale, cuprind nu numai propria sa părere despre munca unităților din raion ci și părerea comitetelor executive ale sfaturilor populare din comunele respective. Inițiativa este deosebit de utilă, din mai multe considerente. Înainte de toate este bine să cunoaștem părerile organului de stat, — forul cel mai competent în analiza activității culturale din localitate, — deoarece acesta este cel mai indicat să-

și poată da seama de eficacitatea practică a activității bibliotecii.

Cu ocazia ultimei analize a muncii, biblioteca raională Beiuș a cerut aprecieri de la patru sfaturi populare comunale (Pomercu, Lazuri, Hidișel, Dumbrăveni). Materialele întocmite de comitetele executive ale sfaturilor populare respective au cuprins analize temeinice, multilaterale, ale activității cu cartea. Aprecierile reflectă faptul că se cunoaște îndeaproape activitatea bibliotecilor, că activul sfatului popular comunal este conștient de rolul acestora în viața satului. În mod deosebit, s-a urmărit felul în care bibliotecile au contribuit la rezolvarea sarcinilor economice locale și educarea socialistă a oamenilor muncii din localitate.

Astfel, sfatul popular din comuna Hidișel relevă bunele rezultate obținute de bibliotecă, în creșterea numărului cititorilor. Propaganda cărții agrozootehnice înregistrează rezultate bune, experiența înaintată în muncă fiind însoțită de tot mai mulți colectiviști. Din datele verificate de sfatul popular, rezultă că în comuna Hidișel au fost înscriși 1625 cititori, cari au împrumutat 10 700 de volume. De asemenea, se analizează competent eficiența manifestărilor de masă, organizate de bibliotecă.

Dându-și seama că întărirea gospodăriei colective din localitate depinde în primul rînd de dezvoltarea sectorului zootehnic, biblioteca Ecaterina Fuliș a organizat diverse acțiuni de masă cu cartea, a procurat bibliografia referitoare la construcția grajdurilor și a ajutat conducerea gospodăriei colective în găsirea unei soluții rentabile și moderne pentru iernarea cornuteilor. Acum cele o sută de cornute ale gospodăriei ierneză în grajduri noi, ieftine și spațioase.

Și sfaturile populare comunale din alte raioane (Beliu, Tîrnovo — raionul Ineu, de pildă) urmăresc îndeaproape activitatea bibliotecilor. Desigur că avem și cîteva sfaturi populare comunale care nu se preocupă în suficientă măsură de analiza activității bibliotecilor în ansamblul muncii cultural-educative.

Exemplele pozitive sînt însă precumpănitoare în regiunea Crișana. Ele dovedesc cu prisosință necesitatea și eficiența sprijinului și controlului din partea Comitetelor raionale pentru cultură și artă și a sfaturilor populare comunale. Apreciind în mod competent munca bibliotecilor, acestea sînt ajutate să-și lichideze la timp deficiențele, sînt stimulate să înregistreze noi succese în muncă.

JUHASZ ANA
Comitetul pentru cultură și artă, reg. Crișana

În lunile de iarnă

O ZI DIN PROGRAMUL SĂPTĂMÎNAL

Deși apropierea iernii se bănuia doar în arama frunzelor, biblioteca din comuna Buciumeni (raionul Tecuci) își încheia pregătirile pentru anotimpul alb. Numărul cititorilor colectiviști începe să se înmulțească de-a lungul întregii zile, și nu numai în cursul serii. În perioada de iarnă, timpul lor liber este mai mare și poate fi mai bine folosit pentru culturalizare. Și condițiile lor de trai și de muncă sînt cu totul altele în satul colectivizat. De aceea, ei vin cu plăcere și se angrenează la activitățile culturale din comună. Bibliotecara Eugenia Cosma a ținut seama de aceste elemente la orientarea muncii sale în ultima pătrime a anului. Ea și-a întocmit un plan de activitate pentru perioada de iarnă și lucrează pe baza unui program săptămînal.

Elaborat sub îndrumarea organizației de partid din comună, planul trimestrial este rezultatul colaborării cu activul cultural obștesc și cu școala. Bibliotecara a procedat bine consultînd și organizațiile de masă din comună, tehnicianul agronom, cadrele didactice și conducerea G.A.C., care cunosc bine timpul liber al diferitelor categorii de cititori și își pot aduce contribuția la antrenarea acestora spre bibliotecă. Planul trimestrial oglindește clar preocuparea bibliotecii: propaganda activă a cărții, menită să ajute la dezvoltarea conștiinței socialiste a colectiviștilor din comună, la însușirea de către ei a metodelor avansate din agricultură. Deși lapidar și aparent, restrîns, el înscrie acțiuni mai numeroase și mai variate ca în alte trimestre. În dreptul fiecărei sarcini, sînt menționate: scopul urmărit, data și locul, persoana care răspunde. Defalcarea planului pe obiective, și nu după criteriul calendaristic, respectiv pe luni, apare mai avantajoasă, ușurînd urmărirea aplicării lui și evitînd repetarea formală, pentru fiecare lună în parte, a unor sarcini permanente.

Discutam cu tovarăsa Cosma problemele prevăzute în plan. Numărul cărților propuse a fi difuzate între 1 octombrie și 31 decembrie a fost mărit la 2000 de volume. Dacă avem în vedere că biblioteca poate pune la dispoziția cititorilor un fond

relativ important de cărți, totalizînd peste 13 000 de volume, dintre care 8 785 la centru (unde revin, în medie, cîte 1100 de volume la 100 de locuitori adulți) și tradiția locuitorilor de a folosi biblioteca, rezultă că cifra a fost rațional stabilită. Într-adevăr, din cei aproximativ 800 de locuitori apti de a citi, 647 au fișă la bibliotecă. Pînă la jumătatea lunii octombrie, indicele de frecvență a ajuns la 7,69. Situația atragerii populației active este iarăși bună, majoritatea colectiviștilor fiind cititori. În aceeași perioadă, aici au fost împrumutate 5055 de volume. Biblioteca a difuzat un procent ridicat de cărți social-politice, agrozootehnice și de știință popularizată, apropiindu-se și în această privință de prevederile Concursului bienal.

Alcătuirea fișierului pe brigăzi și echipe, a planurilor individuale de lectură pentru brigadierii, șefii de echipă și cîte 10 colectiviști din fiecare echipă, creșterea numărului manifestărilor de masă și a expozițiilor de cărți pe teme social-politice și agrozootehnice, înființarea unei gazete de perete la care să colaboreze cititorii — iată cîteva dintre măsurile concretizate în acest trimestru.

Bibliotecara a avut ideea bună de a lega și în timpul iernii formele activității culturale de formele de organizare a muncii, menținînd în aceeași componență cercurile de citit pe echipe și brigăzi, care corespund, în general, circumscripțiilor. „Aducerea în sat” a acestor cercuri nu trebuie să însemne însă desființarea celorlalte cercuri de citit — pe circumscripții — (tendință reflectată și în planul de muncă), mai ales că multe dintre ele au o activitate continuă și reușesc să atragă oamnenii.

În general, concret și destul de variat, planul trimestrial abordează toate domeniile muncii unei biblioteci comunale. El poate fi îndeplinit la timp, deși tovarăsa Cosma era de părere că: „Opt ore de muncă pe zi sînt departe de a fi suficiente pentru realizarea lui”. Observația sa nu are teme decît în cazul că va continua să nu apeleze la aportul colectivului obștesc al bibliotecii. Planul de muncă tră-

dează această tendință. La rubrica „Cine răspunde“, bibliotecara figurează de 31 de ori, iar membrii activului obștesc al bibliotecii de numai 9 ori și doar în formula aceasta vagă. Întrebăm cine anume din acest activ se va ocupa de realizarea sarcinilor care îi revin în general. Este de presupus că, pînă la urmă, tot bibliotecara. Firește că în acest caz, munca de bibliotecă n-o să-i dea răgaz nici măcar o oră pe zi, cum de fapt, se mai întîmplă destul de des aici.

Mai interesant și original conceput este programul activităților săptămînale, care permite o bună împărțire a timpului de muncă al bibliotecii. Un asemenea program există din păcate în puține biblioteci. Coordonat pe zile cu acțiunile proiectate de căminul cultural, programul este discutat în fața activului cultural obștesc și apoi a Consiliului pedagogic, cînd cadrele didactice își asumă pentru cea săptămîină diferite sarcini ale muncii cu cartea. Programul săptămînal al bibliotecii din Buciumeni este, de fapt, un program-schemă, care, în mod foarte concret, cuprinde cîte o părțică din fiecare obiectiv al planului trimestrial, ceea ce permite dozarea justă a sarcinilor, evitarea salturilor în muncă. Acțiuni mai numeroase și mai complexe sînt programate în mod obișnuit spre sfîrșitul săptămîinii.

Potrivit indicațiilor bibliotecii regionale, programul săptămînal prevede pentru fiecare zi lucrări de tehnică de bibliotecă, împrumut și îndrumarea lecturii, convorbiri cu grupe de cititori, analiza fișelor cititorilor, vizitarea acelor care n-au restituit la timp cărțile împrumutate sau n-au mai trecut de multă vreme pe la bibliotecă, participarea la cercurile de citit etc.

Am studiat miercuri planurile de activitate ale bibliotecii. Mi-am notat acțiunile planificate pentru ziua următoare și, joi dimineață, la ora 8, am venit la bibliotecă, pentru a vedea cum sînt ele realizate. Biblioteca era deschisă. Pregătindu-se să întîmpine cititorii, bibliotecara a reșezat în rafturi cărțile restituite în ziua precedentă, a făcut curățenie în cele două încăperi și s-a pregătit pentru îndrumarea lecturii cititorilor și împrumut. A ales din rafturi și din coletul recent primit cărți și broșuri pe tema *Dezvoltarea multilaterală a G.A.C.* și le-a aranjat într-un stand apropiat de masa ei de lucru. La selecționarea acestor publicații, a folosit indicațiile tehnicianului agronom Ion Crăciun, care, în ziua precedentă, a răsfoit cărțile pe această temă. Pentru sprijinirea acțiunilor care aveau loc la cămin, în cadrul „Joi tineretului“, bibliotecara a ales mai multe lucrări și a întocmit două

liste de recomandare pe temele: *Ce înseamnă a fi utemist, Știința ne ajută să cunoaștem adevărul.* Cărțile din prima listă au fost expuse într-un stand în sala de împrumut. Listele de recomandare, scrise de doi pionieri, au fost afișate la căminul cultural.

Tot în cursul orelor de dimineață, bibliotecara a studiat fișele de cititor ale colectivităților din echipa I, brigada a doua, pentru a pregăti fișierul pe brigăzi. Aceste lucrări n-au împiedicat-o să servească cititorii. Numărul lor e mai mare în luna octombrie, ajungînd în unele zile la 50-60. Primii dintre ei veneau la ora 10, iar copiii după ieșirea de la școală. Cam așa se întîmplă și în alte zile de toamnă, dovada că orarul bibliotecii (8-12; 16-20) nu era bine stabilit. Și tovarăsa Cosma este de părere că un alt orar, de exemplu 10-13; 17-21 (eventual cu o zi de program continuu între orele 8 și 16) ar fi fost mai nimerit pentru lunile de iarnă.

Primul cititor a fost Aurora Nedelcu, elevă în anul al III-lea la Școala medie tehnică agricolă din Tecuci. O interesau lucrări despre dăunătorii plantelor și despre irigare. Ea s-a descurcat singură în fața raftului tematic, și-a ales multe cărți, unele dintre ele destinate tatălui său. „N-a citit prea mult în lunile de vară. Vreau să-i duc — spune dînsa — ceva despre organizarea muncii în G.A.C. și ceva de literatură“. Cunoșcătoare a cărților agrozootehnice, cititoarea a atras atenția bibliotecarei asupra cîtorva titluri care ar putea fi recomandate colectivităților în perioada de iarnă. Ea a ajutat apoi bibliotecara, ca și în alte rînduri, la întocmirea fișierului pe brigăzi și echipe și s-a angajat să pregătească prezentarea cărții *Irigarea culturilor de cîmp.*

A urmat gospodina Ilie Păuna, soția unui salariat comunal, care a restituit cartea *Copilul nostru* și a cerut *Sfaturi gospodărești* și *Croitoria pentru copii.*

Brigadierul Ion Angheluță, care fusese invitat pentru întocmirea planului individual de lectură, este cunoscut în sat pentru pasiunea cu care învață. Citește mult, are și bibliotecă personală, distribuie el însuși unor colectiviști cărțile care i-au plăcut mai mult. E vorba însă numai de cărți despre agricultură. Spre ele și-a orientat privirea și de astă dată. La întrebarea bibliotecarei „Ce cărți aveți în biblioteca personală? — el răspunde: „Am cărți destule. A fi bun agricultor și a lucra la nivelul cerut astăzi, apoi trebuie să cunoști“. Bibliotecara îi arată fișa lui de cititor. Din domeniul literaturii nu figura nici un titlu. Planul de lectură, în care

și nota publicațiile alese pentru lunile de iarnă își motiva necesitatea și din acest punct de vedere. I-a pus în față și câteva cărți de literatură. Tovarășul Angheluță le răsfoi destul de amănunțit.

— Să nu crezi că mie nu-mi place literatura. Numai că n-am acum destul timp.

— Vine îndată iarna. O să fie și timp, iar cărți avem suficiente — îi răspunde bibliotecara.

În fața rafturilor cu lucrări beletristice, discuția prietenească a continuat o bună bucată de vreme. Începutul a fost bun. Ion Angheluță s-a oprit la poeziile lui Eminescu și la romanul *Mama*. Le-a răsfoit îndelung. Parcă voia să le citească atunci filă cu filă. Apoi și le-a trecut singur în planul de lectură. La plecare, el i-a spus bibliotecarei: „Să nu închei planul. Mai vin eu pe aici. Să-mi fac timp și stăm de vorbă mai mult despre literatură.”

...Programul de dimineață trecuse repede. Cîteva cititori îl prelungiră. Fură serviți cu aceeași bunăvoință. De la ora 15, bibliotecara, ajutată de tehnicianul agronom și de cîteva elevi, a amenajat în sala căminului expoziția *Cu mîinile noastre făurim belșugul*.

La ora 16, biblioteca s-a redeschis. Paralel cu deservirea cititorilor, bibliotecara și-a continuat lucrările: a inserat în catalogul sistematic 30 de fișe tipărite, a ales fișele cititorilor de pe o stradă periferică, pentru a-i anunța să treacă pe la bibliotecă sau a-i vizita la domiciliu și a întocmit un afiș de popularizare a cărții *Prietenie, dragoste, căsătorie* de Vera Frimu Popovici.

Dintre cititorii care s-au succedat în acea după-amiază la bibliotecă, mi-au rămas întipăriți legumicultorul Nicolae David și crescătoarea de păsări Angheluță Marghioala. Primul participa, alături de fiul său, elev al școlii elementare, la un concurs A.R.L.U.S. pe tema *U.R.S.S. construiește comunismul*, concurs în care se angrenaseră numeroși colectiviști, cadre didactice, elevi și gospodine. Acum venise să împrumute alte volume care l-ar putea ajuta să răspundă la chestionar. Crescătoarea de păsări Angheluță Marghioala intenționa de mult să pună mîna pe *Cartea de bucate*. Pregătește masa pentru tractoriști și n-ar vrea să se facă de rușine. Frunțașă în muncă are o fișă de cititor cu multe titluri, bineînțeles și despre creșterea păsărilor. Cînd, la începutul anului, bibliotecara a sfătuit-o să se înscrie la bibliotecă, i-a răspuns cu părere de rău: „Au îmbătrînit ochii, mamă!” Iată de ce fișa ei de cititoare începe cu lucrarea *Îngrijirea vederii*. Acum poartă ochelari și vine des la bibliotecă.

La ora 19, a început să se adune lumea pentru „Joiă tineretului”. Au venit și președintele sfatului, secretarul organizației U.T.M., cinci profesori membri ai activului cultural obțesc. Tovarășa Cosma suspendă pentru o jumătate de oră activitatea bibliotecii, coboară în sala căminului, aflată la parterul clădirii, și îi invită la o mică consfătuire în legătură cu lărgirea spațiului bibliotecii. Discuția s-a încins repede. Era acolo și directorul căminului, care a susținut cererea bibliotecarei. Condițiile materiale sînt aici de invidiat. Biblioteca regională a promis mobilierul suplimentar necesar, așa că înțelegerea s-a încheiat fără greutate. Biblioteca va avea patru camere la etajul acestei clădiri mari: depozit de cărți, sală de lectură, împrumut, sală pentru copii.

După plecarea ultimului cititor, bibliotecara a asistat la programul cultural al tineretului, la reușita căruia își adusese contribuția. Conferința *Lupta popoarelor din colonii pentru independență și libertate* a fost documentată și atractivă. Conferințiarul a folosit cu bune rezultate cărțile pe această temă aflate la bibliotecă. Așa cum s-a înțeles cu bibliotecara, el a prezentat, în încheiere, trei cărți pe această temă soșite în ultimul colet: *Cuba — teritoriu liber al Americii* de Titus Popovici, *Ultimul alb* de I. M. Ștefan și *Consulul negru* de A. Vinogradov. (Întîrzierea cu care aceste titluri au intrat în bibliotecă par să demonstreze că Colectura regională rămîne cu 4-6 luni în urma apariției cărților).

După terminarea repetițiilor brigăzii artistice, programul cultural a continuat cu conferința *Avuția colectivîștilor se numără în milioane*, iar tehnicianul agronom a recomandat colectivîștilor tineri mai multe cărți din expoziția *Cu mîinile noastre făurim belșugul* care să fie citite în perioada de iarnă.

Seara, destul de tîrziu, bibliotecara se-ntorcea acasă. Ziua a fost bine folosită. Ceea ce consemnase programul săptămînal s-a realizat.

— Mulțumită cu ziua de muncă, tovarășa Cosma?

— Rămîne de văzut dacă cititorii sînt mulțumiți — răspunde dînsa. Dacă vrei să lucrezi cu deplină conștiinciozitate și să ajuți a-nvăța întregul sat, trebuie să te gîndești atent și la organizarea timpului. La urma urmei, bibliotecarul este un dascăl pentru sute și sute de oameni și nu numai pentru o clasă sau două. Programul de activitate al bibliotecii, din care încerc să fac un fel de plan didactic, trebuie să răspundă acestor cerințe.

Nicolae RAUȘ

SPRIJIN PERMANENT MUNCII CU CARTEA

Pentru buna desfășurare a muncii culturale în perioada de iarnă, Comitetul de cultură și artă al raionului Curtea de Argeș și-a întocmit din vreme planul de muncă. La baza lui stau concluziile desprinse din analiza activității culturale desfășurate în timpul verii.

Alături de celelalte instituții culturale, bibliotecile din raion s-au pregătit să-și desfășoare activitatea și în această perioadă, la nivelul cerințelor colectivităților noastre. Încă la seminarul raional ținut cu bibliotecarii în luna septembrie, au fost discutate o serie de probleme legate de activitatea în timpul iernii. Au fost prezentate referate ca: *Activitatea bibliotecii în sprijinul dezvoltării și consolidării economico-organizatorice a gospodăriei colective* (s-au dat exemple din activitatea bibliotecii comunale din Domnești), *Organizarea deservirii cu cărți a populației de la sate, atragerea și permanentizarea cititorilor și altele.*

Pentru sprijinirea eficientă a învățămîntului agrozootehnic de masă, bibliotecarii au fost îndrumați să ia legătură cu lectorii de la cercurile de învățămînt din comună pentru a cunoaște caracterul cercului, tematica și bibliografia lecțiilor. În fiecare bibliotecă s-a trecut la revizuirea fondului de cărți agrozootehnice, pentru a vedea în ce măsură există broșurile agrozootehnice prevăzute în bibliografia cursului. S-au dat indicații asupra organizării unor manifestări de masă ca: jurnale vorbite și seri de întrebări și răspunsuri axate pe probleme de planificare și organizarea muncii în G.A.C., pomicultură, creșterea animalelor și alte teme ce vor fi dezbătute la învățămîntul agrozootehnic de trei ani.

Am recomandat bibliotecarilor, ca în limita posibilităților, să participe la lecțiile învățămîntului agrozootehnic de masă, organizînd expoziții de cărți cu împrumut și după terminarea lecturii, discuții individuale cu cititorii, prezentări de cărți.

Împreună cu biblioteca raională am întocmit o scrisoare metodică cu privire la bibliografia necesară celor 90 de cicluri de conferințe agricole și 11 cercuri agrozootehnice din raion. În ceea ce privește cercurile de citit, au fost stabilite din vreme locul de desfășurare și programa fiecărui cerc. Responsabilii acestor cercuri sînt în majoritate cadre didactice. Pentru urmărirea activității lor se întocmesc grafice cu numele responsabilului, locul unde funcționează, ziua și ora. Graficul va fi afișat la bibliotecă și școală. Pe baza tematicii-

ghid, pe care am elaborat-o în colaborare cu biblioteca raională, fiecare responsabil și-a întocmit o tematică a cercului de care răspunde, ținînd seama de preocupările participanților.

Păstrarea unei legături mai strînse între bibliotecari, prin organizarea unor analize și schimburi de experiență, pe centre de comune, va permite îmbunătățirea conținutului activității acestora. De aceea, ne-am propus să organizăm periodic asemenea acțiuni, care nu vor întîrzia să dea rezultate. Am căutat să asigurăm bibliotecile cu cadre bine pregătite. Jumătate din numărul bibliotecarilor comunali lucrează la unitățile lor de cînd au luat ființă. Pentru restul unităților, au fost încadrați bibliotecari noi, care au făcut o scurtă practică la biblioteca raională sau au urmat cursurile de specialitate de durată mai lungă.

De asemenea, acordăm o importanță deosebită condițiilor materiale. Spațiul mai multor biblioteci a fost mărit, biblioteca comunală din Suici s-a mutat într-un nou local, bibliotecile satești din Vilcele, Albești și Valea Iașului au fost dotate cu mobilier nou. S-au luat măsuri ca toate bibliotecile să aibe localul bine încălzit.

Sperăm că măsurile luate, ca și cele care vor fi inițiate pe parcurs, se vor concretiza în rezultate bune obținute de bibliotecile din raionul nostru.

Gh. TRANDAFIR

Secretarul Comitetului de cultură și artă, raionul Curtea de Argeș

După încheierea primei etape a celui de-al doilea Concurs bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, Comitetul regional de cultură și artă din Maramureș, a îndrumat Comisia așezămintelor culturale ca, pe baza concluziilor analizei activității bibliotecilor să elaboreze și să traducă în practică măsuri menite să ducă la intensificarea muncii cu cartea în lunile de iarnă.

Încă în cursul lunii octombrie, bibliotecile din sistemul așezămintelor culturale au fost îndrumate și ajutate să întocmească planurile de muncă pentru perioada de iarnă. În raionul Vișeu a fost trimisă o brigadă organizată de Comitetul regional de cultură și artă, care a ajutat bibliotecile la organizarea activității. Astfel de brigăzi se vor deplasa și în alte raioane din regiune în toată perioada de iarnă.

Pentru îmbunătățirea stilului și a metodelor de muncă ale bibliotecarilor au fost și vor fi folosite în continuare seminariile raionale, consfăturile, cursurile cu activul cultural și alte forme de instruire. Între 1-10 ianuarie 1963 vom organiza consfătuiri raionale de analiză a activității bibliotecilor în Concursul bienal, iar la începutul lunii februarie consfătuirea regională.

Acordând atenția cuvenită sprijinirii învățământului politic și a învățământului agrozootehnic s-a asigurat completarea fondurilor de publicații ale bibliotecilor cu cărți social-politice, tehnice și agrozootehnice. S-au întocmit din timp comenzi ferme în valoare de 300 000 lei pentru achiziționarea unora din lucrările ce vor apare în Editura politică, Editura tehnică și Editura agro-silvică. Îndrumată de Cabinetul regional de partid, biblioteca regională a elaborat liste bibliografice adnotate trimițându-le bibliotecilor comunale și raionale în vederea popularizării lucrărilor necesare cursanților la învățământul politic. Bibliotecile din regiune au trecut la organizarea de vitrine și expoziții de cărți social-politice, agrozootehnice și de popularizare a științei.

O atenție deosebită acordă Comitetul regional de cultură și artă stabilizării cadrelor de bibliotecari în bibliotecile comunale, atragerii intelectualilor de la sate în munca cu cartea și coordonării activității bibliotecilor cu a celorlalte așezăminte culturale din regiune. În colectivele obștești

ale bibliotecilor comunale au fost angrenați învățători și profesori, care sprijină organizarea manifestărilor de masă de la sate. Acțiunile culturale ale căminelor sînt completate cu forme adecvate muncii cu cartea. Bibliotecile se vor îngriji ca pe tema conferințelor și a expunerilor făcute de brigăzile științifice să întocmească prezentări bibliografice și să îndrume lectura cititorilor spre cărțile care îi ajută la completarea cunoștințelor despre temele respective. Multe din manifestările culturale vor fi organizate la locul de muncă al colectivităților, îndeosebi din sectorul zootehnic.

Dezvoltarea care a luat-o viața culturală în regiunea Maramureș se reflectă și prin creșterea numărului de cititori în biblioteci și a cărților citite. Față de interesul crescînd al țăranilor colectiviști pentru lectură este necesar însă să lărgim rețeaua bibliotecilor comunale și de aceea am propus Comitetului executiv al Sfatului popular regional înființarea a încă 20 biblioteci comunale. Prin acestea vom putea cuprinde un număr și mai mare de cititori.

Prin activitatea ce o desfășurăm în această perioadă vom urmări să lărgim sfera de cuprindere a muncii cultural-educative, să folosim metode variate, corespunzătoare condițiilor noi create la sate prin încheierea colectivizării agriculturii.

Vida GHEZA
Președintele Comitetului de cultură
și artă, regiunea Maramureș

În lunile de iarnă, biblioteca comunală Iream, raionul Carei, este frecventată de numeroși tineri

CONTRIBUȚIA BIBLIOTECILOR LA DESFĂȘURAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI AGROZOOtehNIC DE MASĂ

În aceste luni de iarnă, peste 8200 colectivști din raionul Rîmnicu-Sărat, studiază și se pregătesc cu sîrguință pentru lecțiile la care participă în diferite cercuri de învățămînt agrozootehnic, organizate pe ramurile de producție specifice gospodăriilor lor colective. Ponderea cea mai mare o au cercurile despre cultura plantelor de cîmp.

Biblioteca raională a luat din timp măsuri pentru ca bibliotecile de la sate să organizeze activitatea cu cartea agrozootehnică la nivelul noilor sarcini ce revin învățămîntului agrozootehnic. Colectivul bibliotecii a studiat cu atenție programa analitică a cursurilor agrozootehnice și pe baza ei a întocmit 4 liste bibliografice, diferențiate pentru fiecare cerc de studiu — cultura plantelor de cîmp, zootehnie, legumicultură și pomi-viticultură. Ele recomandă cărțile cele mai importante care ajută la completarea cunoștințelor ce le vor primi colectivștii în primul an de învățămînt agrozootehnic. Cu sprijinul Consiliului agricol raional, aceste liste au fost tipărite în 9000 de exemplare și trimise tuturor lectorilor și cursanților. Aceleași liste au fost tipărite și sub forma unor afișe mari, în 2500 de exemplare, pentru a fi expuse în sectoarele de producție ale gospodăriilor colective și în bibliotecile comunale și satești.

Cu multe săptămîni înainte de deschiderea cursurilor agrozootehnice, biblioteca raională a trimis la sate scrisoarea metodică *„Munca cu cartea în sprijinul învățămîntului agrozootehnic”*.

La majoritatea bibliotecilor comunale și satești există o vădită preocupare pentru a sprijini învățămîntul agrotehnic. Bibliotecile au reușit să cunoască numărul și numele cursanților, tematica lecțiilor și totodată să pregătească din timp cărțile necesare, cerute de bibliografia fiecărui cerc de studiu. La deschiderea festivă a învățămîntului agrozootehnic în raionul nostru, bibliotecile au fost prezente cu expoziția de cărți pe tema *„Muncind și învățînd, făurim belșugul gospodăriei noastre colective”*.

În prezent în raionul Rîmnicu-Sărat, există condiții ca bibliotecile să acorde sprijinul necesar cursanților de la învățămîntul agrozootehnic. Avem o rețea de 32 de biblioteci comunale dintre care 8 sînt centre metodice (Boldu, Sihlea, Dumitrești, Bălăceanu, Vadul Sorești și altele) și 22 biblioteci satești. Bibliotecile comunale au organizat 81 de biblioteci mobile, la sectoarele de producție ale G.A.C. Fondurile bibliotecilor comunale au fost completate din timp cu cărțile agrotehnice necesare, din fiecare titlu cerut de tematica cursurilor existînd cîte 4—5 exemplare. Cu aceste cărți se organizează expoziții cu caracter permanent. Bibliotecarii colaborează cu lectorii cursurilor (inginerii agronomi din comună și cadrele didactice care predau la școală obiectul „Agrotehnica”), acștia ajutîndu-i la organizarea diferitelor acțiuni de popularizare a cărții agrotehnice. Tot cu sprijinul lor se aleg pentru fiecare lecție, cărțile necesare pentru a fi împrumutate cursanților.

În perioada de iarnă, atenția bibliotecarilor este îndreptată și spre organizarea unor acțiuni mai ample: convorbiri cu colectivștii cursanți la învățămîntul agrotehnic, pe tema *„Cum putem obține recolte bogate de cereale și plante tehnice în anul viitor”*, concursuri-ghicitoare pe tema *„Plantațiile viticole, izvor important de venituri în comunele de deal”*, jurnale vorbite: *„Cum să îngrijim și să hrănim animalele în timpul iernii și altele”*.

Din inițiativa și sub îndrumarea Comitetului raional de partid, biblioteca raională organizează în prezent un concurs pe teme zootehnice între crescătorii de animale din gospodăriile colective, pe ferme și diferite sectoare. Concursul de desfășoară în perioada lunilor decembrie 1962—ianuarie 1963 și va avea trei faze: comună, intercomună și raională.

Alex. OPROESCU
Biblioteca raională Rîmnicu-Sărat,
regiunea Ploiești

BIBLIOTECA COMUNALĂ ȘI FILIALELE

„Nu există sat fără bibliotecă...“ Cel care cutreeră satele noastre are posibilitatea să cunoască adevărul acestor cuvinte înscrise anul trecut în Apelul Consfătuirii pe țară a țărănilor colectivisti.

În urma dezvoltării rețelei de biblioteci de masă din țară noastră în peste 57% din centrele de comună funcționează biblioteci comunale, iar în satele aparținătoare — mai mult de 4000 de biblioteci filiale. În celelalte comune există biblioteci sătești nefiliate, care pe măsura dezvoltării rețelei bibliotecilor comunale se transformă în biblioteci comunale sau devin filiale ale acestora. Numai în primele trei trimestre ale acestui an au luat ființă în 12 regiuni, peste 220 de noi biblioteci comunale. Aceasta măsură dovedește strădania comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale de a lărgi sfera de cuprindere a populației la lectură în biblioteci, de a asigura condiții cât mai bune pentru intensificarea circulației cărții, potrivit nevoilor satului socialist.

Prin însăși denumirea ce o poartă și prin atribuțiile ei, biblioteca comună aparține întregii comuni, fondul ei de publicații este un bun comun al tuturor și stă la îndemâna tuturor. În preocupările bibliotecii comunale intră atât activitatea cu cititorii din centrul de comună, cât și activitatea cu bibliotecile filiale și cititorii din satele aparținătoare comunei.

Cum se ocupă bibliotecile comunale de cititorii din întreaga comună? Care sînt relațiile lor cu bibliotecile filiale?

O raită prin trei comune, situate la distanțe de sute de kilometri una de alta și în regiuni diferite ne-a relevat unele aspecte interesante în legătură cu această problemă. Biblioteca comună Lupșanu (regiunea București) are 3 filiale în sate din jurul și apropierea centrului de comună; biblioteca comună Porcești (regiunea Bacău) o singură filială în satul Hociungi, care numără mai mulți locuitori decît centrul de comună, iar biblioteca comună Remeți (regiunea Maramureș) două filiale în sate de munte situate la cîțiva kilometri de centrul comunei.

Iată deci, trei comune, care diferă și ca așezare geografică, ca număr de sate și depărtare a acestora de centru. În toate există gospodăria agricolă colective, iar marea majoritate a locuitorilor sînt colectivisti, care vor să citească și să se cultive. Bibliotecile comunale și filialele lor din aceste sate au în față un teren deschis pentru o activitate multilaterală.

Prin fondurile lor de publicații, bibliotecile comunale amintite asigură în Lupșanu — 285 de volume la 100 de locuitori, în Porcești — 143 de volume, iar în Remeți 195 de volume. Cum ajung însă aceste cărți la cititorii din întreaga comună? Desigur că prin biblioteca comună și bibliotecile filiale.

Faptele ne arată că activitatea la centru a bibliotecilor comunale este superioară față de cea a bibliotecilor filiale în satele ce aparțin de comună. Această superioritate este determinată în primul rînd de existența unei biblioteci cu activitate multilaterală, cu un fond de cărți bogat, cu un bibliotecar care se ocupă exclusiv de munca de bibliotecă după un program bine stabilit. În primele trei trimestre ale acestui an, biblioteca comună Lupșanu a înscris 778 de cititori, care au citit 8 730 de volume, biblioteca comună Porcești — 740 de cititori cu 5 302 cărți citite (pînă la 1 septembrie), biblioteca comună Remeți — 558 de cititori cu 4980 de cărți citite. Asemenea rezultate n-a putut să obțină nici una din bibliotecile filiale, deși unele din ele activează în sate cu un număr mare de locuitori.

Majoritatea cititorilor din bibliotecile comunale sînt colectivisti. Unde locuiesc însă acești cititori? Biblioteca comună Lupșanu a fost frecventată la sediul de 340 de cititori din satul Radu Vodă (unde activitatea filialei este slabă), 135 din Nucet, 46 din cătunul Rest, 18 flotanți și 237 de cititori din satul Lupșanu, care deși e centru de comună are un număr mult mai mic de locuitori decît Radu Vodă și aproape egal cu cel din Nucet.

Biblioteca comună este deci frecventată de cititori din întreaga comună și, am putea spune, fiecare sat este „reprezentat“ printr-un număr de cititori corespunzător procentual cu numărul populației. O atare frecvență este desigur ușurată de situația geografică a comunei. Dar și activitatea intensă de propagandă a cărții desfășurată de biblioteca comună și de unele filiale în satele din comună a contribuit ca locuitorii comunii să prindă dragoste de carte și mulți dintre ei să se adreseze direct bibliotecii comunale.

La biblioteca comună din Remeți situația se prezintă altfel. Aici marea majoritate a cititorilor sînt locuitori din Remeți și numai 25 de cititori vin din satele situate la o distanță apreciabilă de centrul comunei. Fondul de publicații al bibliotecii este rezervat aproape exclusiv pentru

locuitorii din satul Remeți. Dacă biblioteca comunală și Comitetul executiv al Sfatului popular comunal ar fi ținut seama de condițiile existente, era normal să acorde atenția cuvenită organizării bibliotecilor filiale. Dar aceste biblioteci desfășoară o activitate sporadică. Bibliotecarul comunal se deplasează destul de rar în satele ce aparțin de comună și atunci cu totul întâmplător, fără un plan bine precizat, mai mult pentru a culege date pentru darea de seamă.

Considerăm ca bine venite îndrumările date de Comitetul executiv al Sfatului popular al raionului Sighet ca sfaturile populare comunale să numească pe baza unei decizii a Comitetului executiv învățători și profesori în funcția de bibliotecari la bibliotecile satești. Această măsură este menită să asigure stabilitate acestor cadre, îmbunătățirea muncii cu cartea.

Acolo unde biblioteca comunală se ocupă de lectura cititorilor din întreaga comună, bibliotecile filiale primesc periodic un anumit număr de volume, care după ce sînt citite de cititori se reînnoesc cu altele. Astfel procedează biblioteca comunală Lupșanu (bibliotecară Mira Giurescu), care trimite cu regularitate, odată la 1-2 luni, noutățile sosite în bibliotecă, asigurînd pentru fiecare filială un fond mobil de 120—150 de volume. În afara de acesta, filialele mai posedă un fond care stă în permanență la sediul lor.

Circulația cărților și lectura lor depinde însă în mare măsură de activitatea bibliotecilor filiale, de propaganda cărții desfășurată de cadrele didactice, care îndobște conduc aceste biblioteci. Bunăoară, în comuna Lupșanu biblioteca filială din Nucet a difuzat pînă la 1 octombrie 1962 un număr de 1084 de volume la 112 cititori (indice de lectură 9,7), iar filiala din cătunul Rest (care are puțini locuitori) — 317 volume la 34 de cititori (indice de lectură 9). Prin indicele de lectură, aceste biblioteci se află aproape la același nivel ca și biblioteca comunală. În aceeași perioadă însă biblioteca filială din Radu Vodă (sat cu cei mai mulți locuitori) a înscris numai 70 de cititori, care au citit doar 237 de volume (indice de lectură 3).

Deși lucrează în aceeași comună bibliotecile filiale au obținut rezultate diferite. Explicația acestei situații nu poate fi decât una singură: rezultatele depind de străduința bibliotecarilor de la filiale, de interesul lor față de sarcina încredințată. Cei care înțeleg îndeletnicirea de bibliotecar ca o continuare firească a muncii didactice în rîndul foștilor lor elevi, obțin rezultate bune în muncă. Acolo unde nu există această înțelegere și munca de bibliotecar

e tratată cu superficialitate, cărțile trimise de biblioteca comunală zac încuiate în dulap, iar munca cu cititorii lîncezește. În astfel de situații este de datoria Comitetelor executive ale Sfatului popular comunal să ia măsurile cuvenite, numind în funcția de bibliotecar la bibliotecile filiale învățători sau profesori care manifestă o dragoste față de carte.

În satul Hociungi (comuna Porcești), biblioteca filială n-a difuzat toată vara nici o carte. Colectiviștii de aici se întreabă pe bună dreptate de ce în satul lor, care e mai mare decît centrul de comună, biblioteca nu lucrează după un program bine stabilit. Apreciem rezultatele bune obținute de bibliotecara Dimitriu Elvira la centrul comunei. Ne întrebăm însă de ce nu-și rezervă cel puțin două zile pe săptămînă pentru a desfășura munca de bibliotecă și în satul Hociungi. Chiar în cazul că biblioteca filială ar fi condusă de un bibliotecar voluntar, care muncește cu pricepere, prezența activă a unei bibliotecare calificate este necesară. Analizînd situația din sat Comitetul executiv al Sfatului popular al comunei Porcești a hotărît să numească pe bază de decizie un bibliotecar la filiala din Hociungi.

Măsurile luate de sfaturile populare pentru stabilizarea bibliotecarilor din filiale nu absolvă însă pe bibliotecarii comunali de răspunderea ce le revine. Ei au datoria să se ocupe de asigurarea unui circuit permanent al cărții în satele aparținătoare comunei, să ajute direct în muncă pe bibliotecarii din filiale participînd în anumite ore ei înșiși la îndrumarea lecturii cititorilor, să controleze activitatea filialelor și împreună cu bibliotecarii acestora să organizeze propaganda cărții.

Avînd atribuțiile oricărei biblioteci, filialele trebuie să lucreze pe baza unui plan de muncă, orientat spre îndeplinirea obiectivelor economice și culturale ale comunei și satului respectiv, să introducă formele de evidență corespunzătoare, după exemplul bun al bibliotecii comunale. În funcție de condițiile locale, de așezarea geografică a satelor, este bine ca în programul de activitate al bibliotecii comunale Comitetul executiv al sfatului popular comunal să stabilească zile și ore precise cînd bibliotecarul comunal lucrează în satele ce aparțin de comună. De asemenea, e necesară reglementarea de către Comitetele de cultură și artă a zilelor cînd bibliotecile comunale urmează să facă preschimbarea cărților la filiale.

Activitatea bibliotecii se întegrează în ansamblul muncii culturale din comună. Coordonînd această activitate directorii că-

minelor culturale trebuie să vegheze ca ea să se desfășoare în toate satele din comună.

Acum, în lunile de iarnă, colectivii dispun de mai mult timp liber care poate fi folosit cu temei pentru ridicarea nivelului lor politic, cultural și de cunoștințe agrozootehnice. Munca cu cartea trebuie să se desfășoare nu numai la centru ci și în toate satele, pentru ca fiecare bibliotecă sătească să fie frecventată de tot mai mulți cititori, iar cartea să pătrundă în casele tuturor.

A. Gr.

UN RODNIC SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

Biblioteca comunală din Săliște, raionul Sibiu, a organizat o consfătuire cu cartea agrozootehnică cu tema *Creșterea animalelor, izvor de mari venituri*. Scopul acțiunii a fost de a veni în ajutorul crescătorilor de animale din Săliște și comunele învecinate.

Consfătuirea a fost condusă de tovarășul Ioan Nistor, secretarul Comitetului de partid comunal. Inginerul zootehnist Cezar Costăchescu a vorbit despre rasele de animale și calitățile lor, arătând apoi metodele care asigură o bună îngrijire a vitelor. El a prezentat broșurile cele mai utile pentru însușirea metodelor înaintate. Participanții la consfătuire au pus diferite întrebări, împărțindu-și experiența la locul de muncă. Au luat cuvântul Ana Oană, Ion Munteanu, Ion Ludușan, Gh. Bortesch și alții. Tovarășul Gh. Bortesch, de pildă, a înfățișat metodele ce aplică în îngrijirea vitelor și care l-au ajutat să

Biblioteca Ana Bălașa prezintă crescătorilor de animale, unele cărți din expoziție.

realizeze 1054 zile-muncă. (Valoarea zilei-muncă este de 34 lei.)

Expoziția de cărți și broșuri zootehnice, organizată de bibliotecă, cu această ocazie a fost cercetată cu interes de cei prezenți.

În continuarea acțiunii, s-au vizitat grajdurile și creșa de viței a G.A.S. Săliștea. Aici colectivii au asistat la furajarea individuală a animalelor, în funcție de producția de lapte pe care o au. Un deosebit interes a suscitat administrarea laptelui cu biberonul la viței pînă la 6 luni.

În timpul vizitei, colectivii au purtat discuții cu mulgătorii de la G.A.S., iar inginerul zootehnist Cezar Costăchescu, le-a dat explicațiile cerute.

La despărțire, participanții la constătuire și-au exprimat satisfacția pentru cele văzute și învățate cu ocazia acestui rodnic schimb de experiență.

Ana BALAȘA
Biblioteca comunală Săliște

SCHIMB DE PĂRERI ASUPRA ACTIVITĂȚII BIBLIOTECILOR ȘCOLARE

gie în domeniul îndrumării lecturii elevilor.

Îmbucurător în schimbul de păreri a fost faptul că majoritatea participanților au luat parte la discuții, au vorbit despre metodele folosite și au făcut propuneri prețioase. Aceasta do-

vedește că asemeni schimburi de păreri sint utile și totodată așteptate de bibliotecari. Organizarea, pe plan raional, dacă nu în fiecare lună, cel puțin la 2-3 luni, a unor ședințe de lucru sau schimburi de experiență, va contribui la creșterea exigenței bibliotecarilor școlari față de propria lor muncă și totodată la generalizarea celor mai bune metode pentru deservirea cititorilor-elevi.

După începerea anului școlar, Secția de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei a organizat un schimb de păreri asupra activității bibliotecilor școlare, la care au participat bibliotecarii din școlile elementare și medii din București și comunele aparținătoare, directori de școli, profesori și activiști ai secțiilor de învățămînt raionale. Informările și discuțiile s-au axat în principal, pe probleme de metodolo-

BIBLIOTECA RAIONALĂ- BIBLIOTECĂ PUBLICĂ

Intr-o discuție despre rolul și atribuțiile bibliotecii publice, un bibliotecar maramureșan, — întrebând „Ce trebuie să facă biblioteca raională pentru a îmbina funcțiile ei de centru metodic cu acelea de bibliotecă publică?” — a răspuns: „Să devină în primul rând o bibliotecă publică model!” Prin răspunsul său concis și lapidar, el a exprimat un adevăr incontestabil. O bibliotecă raională bine organizată și cu activitate bogată va fi apreciată nu numai de proprii cititori, dar va fi și un model pentru celelalte biblioteci, o școală practică pentru ridicarea calificării profesionale a bibliotecarilor din raionul respectiv, pentru îmbunătățirea continuă a muncii acestora cu cititorii.

Ce face biblioteca raională pentru cuprinderea populației la lectură? Cum popularizează fondurile de publicații? Cum îndrumă lectura cititorilor?

Răspunsul la aceste întrebări l-am căutat în cursul unei vizite la biblioteca ra-

ională Sighet, clasificată pe locul I în prima etapă a celui de-al doilea Concurs biennial.

CIFRE CARE ARATĂ O CREȘTERE

În rețeaua de biblioteci din orașul Sighet, biblioteca raională deține primul loc. Faptul e explicabil. Cititorul găsește aici un fond de 27 000 de volume așezate în rafturi noi, o sală de lectură unde poate consulta în tihnă o carte sau o revistă, bibliotecare cu experiență în muncă care-l ajută la întocmirea unei bibliografii sau la alegerea cărților ce-l interesează. La aspectul civilizat al bibliotecii, se adaugă accesul liber al cititorilor la raft, introdus deocamdată parțial și care va fi extins odată cu instalarea mobilierului adecvat. Biblioteca raională Sighet are asigurate condiții care îi permit să satisfacă cerințele de carte, crescînd ale cititorilor.

Dacă cercetăm principalele date ale activității în cursul anilor 1956—1962 obținem următorul tablou:

Anul	Fondul de cărți nr. vol.	Numărul de cititori	Numărul de cărți citite	Frecvența medie anuală	Indice de lectură
1956	17 350	1 840	24 730	8	13,0
1958	18 583	2 428	31 919	8	13,0
1960	20 647	2 542	39 698	10	15,6
1962*)	26 809	2 052	34 405	10	16,8

*) Pînă la 1 octombrie 1962

Biblioteca a fost frecventată de tot mai mulți cititori, indicele de lectură crescînd simțitor. Cercetîndu-le în amănunt, datele tabelului ne dezvăluie și alte aspecte concludente. Așa, de pildă, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 1956, numărul cititorilor muncitori a crescut în anul 1962 de peste două ori (deși o mare parte din muncitori frecventează biblioteca clubului „I. C. Frimu”), iar al țăranilor de aproape 6 ori. În mai mică măsură a crescut numărul cititorilor din rîndul funcționarilor, intelectualilor și elevilor. Majoritatea covârșitoare a cititorilor (peste 87%) o formează cei în vîrstă de peste 14 ani (în 1956 aceștia reprezentau numai 64% din totalul cititorilor). Numărul cititorilor-copii a scăzut însă la jumătate, în comparație cu alți ani.

Desprindem o primă concluzie: numărul total al cititorilor a crescut; componenta categoriilor de cititori s-a modificat

prin creșterea ponderei celor din rîndul populației active. Scăderea numărului de cititori-copii se explică prin aceea că biblioteca nu are o secție specială pentru copii, iar în fondul de publicații grupa literatură pentru copii a crescut foarte puțin față de anul 1956. Intrucît indicele de lectură la această grupă este cel mai ridicat (19 cărți de fiecare cititor-copil), uzura cărților este mare, așa că o mare parte a fondului de cărți este practic inutilizabilă. Din această cauză cititorii-copii se adresează bibliotecii Casei pionerilor sau bibliotecilor școlare, iar prezența lor la biblioteca raională este sporadică.

Tabelul de mai sus consemnează date concludente referitoare la lectura cititorilor: creșterea indicelui de frecvență și a indicelui de lectură. Odată cu aceste creșteri se remarcă însă și o îmbunătățire a conținutului lecturii. Comparativ cu anul 1956, numărul cărților citite a crescut

In fața rafturilor, a secția de împrumut a bibliotecii raionale Sighet.

astfel: social-politice de 8 ori, de știință de 4 ori, tehnice de 2 ori, agricultură de 6 ori, literatură de 2 ori, alte materii de 5 ori. Grupele de materii în afară de beletristică reprezintă 23% din totalul cărților citite, față de mai puțin de 8% în 1956.

A doua concluzie: componența pe materii a cărților citite s-a îmbunătățit considerabil. Această situație se explică prin creșterea ponderei cititorilor din rîndul populației active, al cărei interes pentru literatura social-politică și tehnico-științifică reflectă preocuparea lor pentru ridicarea nivelului ideologic, politic, cultural și profesional. Un exemplu edificator este creșterea cu aproape de 6 ori a numărului cărților citite din grupa agricultură, corespunzătoare creșterii de 6 ori a numărului cititorilor din rîndul tîranilor. Descreșterea numărului cititorilor-copii se reflectă și prin scăderea cu 27% a numărului cărților citite din grupa literatură pentru copii.

Creșterea numărului cititorilor, schimbările din structura categoriilor de cititori, cît și cele privind conținutul lecturii, ne conduc la o a treia concluzie: străduința colectivului de bibliotecari de a lărgi sfera de activitate a bibliotecii.

Certitudinea acestor concluzii este evidentă. Dacă analizăm activitatea bibliotecii, nu numai în decursul unor ani, ci și în succesiunea amănunțită a zilelor, și chiar a orelor, vom găsi unele aspecte concrete, care, întărind concluziile de mai sus, ne dau o imagine și asupra posibilităților de a îmbunătăți și mai mult activitatea cu cititorii.

O ZI OBIȘNUITĂ

În bibliotecă intră un nou cititor: colectivistul Ion Mihnea. Își aruncă privirea încet spre rafturile de cărți, apoi cu oarecare stîlală, se adresează bibliotecarei Da-finescu Floriana, de la secția de împrumut:

— Pot să-mi aleg cartea direct din raft?
— La răspunsul afirmativ al bibliotecarei, cititorul se îndreaptă spre rafturile cu cărți social-politice și după un sfert de oră se întoarce cu o carte în mînă: *Intrebări și răspunsuri despre gospodăria colectivă*. Ar vrea parcă să mai împrumute ceva, dar... tace. Bibliotecara îi ghicește gîndul și începe să discute cu el.

— Pînă acum am citit prea puține poezii și drept să vă spun, nu știu ce să-mi aleg. Poate mă ajutați dvs.

Bibliotecara își părăsește masa de lucru și împreună cu cititorul începe să cerceze cărțile din subdiviziunea 8R-1 la raft. Instinctiv mi-am aruncat privirea spre colțul de lîngă ușa unde stătea stingher catalogul alfabetic, gîndind că n-ar strica dacă bibliotecara l-ar pune în curent pe noul cititor cu „tainele” lui.

Întocmirea fișei și înregistrarea cărților împrumutate a durat 8 minute. Cititorul a plecat mulțumit și trebuie să recunosc, era îndreptățit.

Între timp își așteptau cu răbdare rîndul un muncitor de la fabrica de mobilă, trei elevi, o învățătoare și un militar. Politicoși, ei dau înțietate unei femei cu un copil în brațe.

— Aș vrea să citesc *Vulpile în vie*.

Bibliotecara se îndreaptă spre raft, caută printre cărți și apoi se întoarce dezamăgită.

— Îmi pare rău, dar cartea e împrumutată. Vă notez în caiet și imediat ce o primim, veți fi anunțată. În schimb, îi recomandă alte cărți și cititoarea pleacă mulțumită cu 8 cărți.

— O să-mi aleg acasă ce să citesc... aruncă ea în treacăt.

M-am înșelat? Nu! Exact 8 cărți au fost înregistrate și în fișa ei de cititor.

Înainte de a trece pe la rafturi, muncitorul Ivanciuc Ioan de la fabrica de mobilă o întrebă pe bibliotecară :

— Încă n-ați primit cartea promisă acum o lună ?

— N-am uitat. De obicei nu numai că notez în caiet, dar îi și anunț pe cititori, imediat ce am cartea solicitată. Și cu un regret sincer adaug :

— Cartea cerută de dvs. încă nu s-a înapoiat la bibliotecă. E împrumutată de mult și nu-mi amintesc la cine. De altfel, avem multe cărți nerestituite. Vedeți, fișele sînt așezate pe termene și imediat ce expiră termenul de împrumut îi anunțăm pe cititori, dar nu toți se grăbesc să le restituie.

— Dacă ați ști cine a împrumutat cartea, m-ași duce să i-o cer.

— Asta e mai greu. Noi înregistrăm numai cărțile împrumutate, dar ca să știm la cine se află o carte anumită, ar trebui să cercetăm toate fișele de cititor, care după cum vedeți sînt cam multe.

(Întîmplător, a doua zi, cartea mult dorită a revenit la bibliotecă și cititorul a fost anunțat imediat).

Dar ziua de lucru nu s-a terminat. E rîndul elevei Lelea Maria din clasa a III-a, care văzînd o carte cu coperti frumoase, o cere : *Primele iubiri* de N. Labiș. Bibliotecara îi explică cu răbdare că există cărți mai interesante pentru ea. Fetița și-a ales 4 cărți, iar bibliotecara i-a mai dat două. Tocmai se pregătea să le înregistreze cînd învățătoarea Mann Maria, care se întorcea de la raft cu *Istoria filozofiei*, o întrebă pe elevă :

— Dar bine Mariana, cînd ai tu timp să le citești pe toate ?

— Dacă mi le-a dat, am să le citesc, numai că n-o să le aduc așa curînd îndărăt.

În sala de lectură e mai puțină animație. Cititorii așezați la mese acoperite cu material plastic, citesc o carte sau consultă colecțiile de ziare frumos legate și păstrate cu grijă în rafturi speciale. Cîteva fotolii, vitrine cu cărți, un aparat de radio completează aspectul plăcut al sălii. Într-un colț — iarăși într-un colț — se află catalogul sistematic. Intocmirea lui e o realizare meritorie, dacă ne gîndim că pînă în anul

1959 era ca și inexistent. Au fost înlăturate erorile, dar mai există diviziuni marcate numai printr-o fișă divizionară sau cu puține fișe. La 1M 33 Socialism și comunism — 2 fișe, 17C Morala comunistă — 2 fișe, 32 (.) Situația politică din alte țări — nici o fișă. Completarea catalogului și totodată popularizarea lui printre cititori ar fi utilă și binevenită. Dar nu numai atât. Cititorii ar primi un ajutor substanțial în studiu, dacă biblioteca ar întocmi fișiere tematice despre problemele politice și ideologice de actualitate.

CE NE ARATĂ BILANȚUL UNEI ZILE

În fiecare dimineață, bibliotecara de la secția de împrumut și-a rezervat o oră pentru așezarea cărților în raft și înregistrarea activității din ziua precedentă. În rezumat, bilanțul zilei de 23 octombrie se prezintă astfel : frecvența — 54 cititori, cărți împrumutate — 147 la 49 de cititori. Restul de 5 cititori au restituit cărțile și n-au mai împrumutat nici una. Era o zi relativ liniștită, a unui început de săptămîină...

Să rezumăm însă și modul de desfășurare a activității zilnice la secția de împrumut. Bibliotecara se străduiește să dea lămuriri cerute de cititori, să-i îndrume în lectură, iar cu unii lucrează direct la raft. În orele de aglomerație, deși e ajutată de bibliotecara de la sala de lectură nu se poate ocupa suficient de îndrumarea lecturii. Cititorii, după ce își aleg cărțile din raft, așteaptă uneori 30—45 de minute pînă le vine rîndul să fie serviți. Termenul de restituire a cărților este de 15 zile. Unii cititori ridică cite 6—8 cărți. Întrucît nu există un sistem de evidență care să permită urmărirea cărților împrumutate, bibliotecara nu poate da un răspuns satisfăcător în legătură cu cărțile care lipsesc din bibliotecă.

Zilnic, cîteva cititori vizitează biblioteca, dar nu împrumută nici o carte. Desigur că acest fenomen există și la alte biblioteci. Care sînt însă proporțiile lui la biblioteca raională din Sighet ? Iată ce ne arată fișierul cititorilor (vezi pagina 19).

Mai mult de jumătate (58%) din totalul cititorilor n-au frecventat biblioteca cel puțin 25 de zile, iar dintre aceștia, 567 de cititori (26% din totalul cititorilor) n-au frecventat biblioteca cel puțin un trimestru.

Cum se explică faptul că fiecare al patrulea cititor înscris a restituit cărțile și nu a frecventat biblioteca ? Această problemă necesită un studiu mai amănunțit. Evident că unii cititori s-au mutat din localitate sau nu citesc cu regularitate. Alții însă au renunțat să mai vină la bibliotecă

Data (de la . . .)	Numărul total al cititorilor care n-au frecventat biblioteca	Din care		Numărul de volume nerestituite
		N-au mai împrumutat nici o carte	N-au restituit ultimul împrumut	
Sfârșitul trim. I.	228	120	125	324
30 aprilie	67	38	29	80
31 mai	116	51	65	173
30 iunie	156	96	60	149
31 iulie	160	89	71	210
31 august	167	63	104	311
30 septembrie	379	100	279	916
Total	1 273	539	734	2 163

pentru că cererea lor de împrumut n-a fost satisfăcută în repetate rânduri.

Se naște întrebarea: oare biblioteca nu are cărți suficiente pentru a satisface cererea de împrumut a cititorilor? Comparativ cu anul 1956, fondul de publicații este mai mare în anul 1962 cu aproape 10 000 de volume, iar indicele de asigurare a cititorilor cu cărți a crescut de la 11 la 13 cărți cititor. Biblioteca are posibilitatea să satisfacă chiar și un număr mai mare de cititori, decât cel actual. Există bibliotecă cu un fond de cărți mai mic decât biblioteca raională din Sighet, și care reușesc să deservească mai mulți cititori.

Dar să revenim la tabelul de mai sus: 734 de cititori n-au restituit în termen 2163 de volume împrumutate (în medie 3 volume de fiecare cititor). În realitate numărul volumelor nerestituite este mult mai mare, deoarece există cititori care au împrumutat cărți deși nu le-au înapoiat pe cele primite înainte de ultimul împrumut. Mulți cititori au primit la ultimul împrumut 4, 6 sau chiar 8 volume odată. Desigur că o astfel de largheță în acordarea

împrumutului îi face pe unii să considere ca fiind formal termenul de împrumut de 15 zile, să-l depășească și să nu mai dea pe la bibliotecă cu lunile. Dacă adăugăm la numărul volumelor nerestituite pe cele împrumutate de cititorii care au frecventat biblioteca până la data de 24 octombrie constatăm că cca 20% din fondul bibliotecii se află la cititori. Ori, secția de împrumut dispune numai de o parte a fondului de publicații, restul fiind la sala de lectură. Deci, cititorii au la dispoziție pentru împrumut un fond de publicații limitat, din care lipsesc cărțile cele mai interesante, cu cea mai mare circulație.

Apare ca o necesitate îmbunătățirea folosirii fondului de cărți al bibliotecii, introducerea unui sistem mai echitabil de acordare a împrumuturilor, soluționarea problemei cărților nerestituite, studierea aternță a fondului de cărți pentru secția de împrumut și completarea lui judicioasă.

★

Așa cum am mai remarcat biblioteca raională a obținut realizări frumoase în

Un aspect din sala de lectură la biblioteca raională Sighet.

activitatea cu cititorii. Există însă rezerve nefolosite pe deplin care ar permite obținerea unor rezultate mai bune.

Colectivul bibliotecii, alcătuit din 3 tovarășe cu o bună pregătire bibliotecară și dragoste de muncă, a trecut la extinderea accesului liber al cititorilor la raft. Pentru aceasta, Comitetul raional de cultură și artă a asigurat condiții materiale corespunzătoare. Introducerea noii metode de deservire a cititorilor impune și găsirea unor soluții tehnice corespunzătoare privind așezarea cărților în raft, dispunerea rafturilor în incinta localului, simplificarea evidenței cititorilor pentru a reduce scriptologia și a acorda bibliotecarelor posibilitatea să se ocupe mai mult timp cu îndrumarea lecturii. Colectivul bibliotecii a studiat experiența unor biblioteci care au introdus mai de mult accesul liber al cititorilor la raft. În aplicarea acestei metode, trebuie să țină seama de problemele deservirii unor cititori care citesc și în limbile minorităților naționale, de necesitățile îmbunătățirii muncii de îndrumare a lecturii cititorilor. Organizarea unei secții de împrumut pentru copii și legat de aceasta completarea fondului de publicații cu literatură pentru copii ar impulsiona activitatea bibliotecii cu micii cititori.

Cu toate că numărul cititorilor a crescut simțitor, biblioteca raională Sighet are posibilități reale de a îmbunătăți și lărgi activitatea de cuprindere a populației la lectură. Colectivul bibliotecii trebuie să studieze cu atenție problema frecvenței cititorilor, să discute cu cei care n-au vizitat biblioteca de mult timp, să-i pună în curent cu noutățile intrate în bibliotecă. Pe de altă parte, este necesară o mai activă popularizare a bibliotecii și a cărților aflate în fondul ei, intensificarea activității de masă a bibliotecii.

În cursul acestui an biblioteca a organizat câteva manifestări interesante: simpozionul literar Tudor Arghezi, consfătuiri cu cititorii din gospodăriile agricole colective, audiții muzicale, matinee de basm. Cărțile intrate la bibliotecă sînt recenzate la stația de radioficare sau popularizate prin panouri și expoziții la sediul bibliotecii. Munca de masă a bibliotecii s-a desfășurat mai mult în școli sau în 2-3 instituții. Biblioteca raională va trebui să lărgască sfera activității de propagandă a cărții, să folosească forme mai variate pentru popularizarea fondurilor ei în toate instituțiile și întreprinderile din oraș.

Numeroși locuitori din orașul Sighet frecventează atât biblioteca raională cît și celelalte biblioteci din oraș: biblioteca clubului „I. C. Frimu”, bibliotecile sindicale din întreprinderi și instituții, biblioteca Casei pionierilor, bibliotecile școlilor medii. În rețeaua de biblioteci din oraș numărul cititorilor este de ordinul miilor, iar al volumelor aflate în biblioteci și al celor citite — de ordinul zecilor de mii. Între diferitele biblioteci există o colaborare, care se manifestă prin împrumutul interbibliotecar și prin organizarea în comun a unor manifestări de masă. Lărgirea activității de cuprindere a populației la lectură în biblioteci este o problemă care interesează deopotrivă Consiliul orașenesc al sindicatelor, Comitetul raional și cel orașenesc de cultură și artă, secția de învățămînt a sfatului popular comunal, Comitetul orașenesc U.T.M și Comitetul de femei. Coordonarea activității diferitelor categorii de biblioteci pe baza unui plan de măsuri elaborat în comun de aceste instituții ar impulsiona și mai mult activitatea bibliotecilor din oraș.

ARON GRONBERG

ACTIVITATEA BIBLIOTECII RAIONALE BISTRIȚA

O bibliotecă, care îndeplinește funcția de centru metodic de îndrumare, trebuie, în primul rînd, ca prin modul de organizare a întregii sale activități la sediu, să constituie un model pentru bibliotecile cărora are sarcina de a le acorda un ajutor de specialitate. Fără de aceasta, „autoritatea administrativă” — conferită de titlul său de bibliotecă raională — nu-i va asigura și prestigiul necesar.

Datorită grijii Comitetului raional de partid și a Comitetului executiv al sfatului popular raional, ne-au fost create condiții materiale deosebit de bune. Pentru activi-

tatea cu cititorii, dispunem de cinci săli spațioase, avem o sală corespunzătoare pentru organizarea manifestărilor de masă, depozite cuprinzătoare etc. Comitetul de cultură și artă raional a înzestrat biblioteca cu mobilier modern.

Fondul nostru de cărți cuprinde peste 29 000 volume, în limbile română, germană și maghiară, în proporții care satisfac cerințele populației din oraș. În localul bibliotecii, păstrăm și un fond de cărți rare, legate de istoricul ținutului.

De-a lungul anilor săi de existență, biblioteca a înregistrat o creștere însemnată

a activității. Dacă în anul 1952 au fost înscriși 1100 de cititori cu 15 000 cărți citite la sfârșitul anului trecut, aveam 2900 de cititori și 47 000 de cărți citite, iar anul acesta, numai în primul semestru au fost înscriși 2400 cititori, care au citit 42 000 de volume. Avem certitudinea că până la sfârșitul anului vom ajunge la 3000 de cititori și vom difuza aproximativ 53 000 de volume.

Deși în oraș există 4 biblioteci școlare, o bibliotecă medicală, o bibliotecă a cooperativei meșteșugărești și încă 32 biblioteci sindicale, avem suficient cîmp de activitate și pentru biblioteca raională. Pentru anul viitor, de exemplu, ne-am propus să introducem accesul liber la raft al cititorilor și o serie de forme variate și atractive în propaganda cărții, pentru a realiza o creștere și mai mare a activității bibliotecii noastre.

În raionul Bistrița, rețeaua de biblioteci cuprinde: 18 biblioteci comunale cu 45 biblioteci satești afiliate și 44 biblioteci satești neafiliate. Comitetul de cultură și artă raional și sfaturile populare comunale au asigurat, la majoritatea acestora, condiții materiale bune, iar aprovizionarea cu cărți poate fi apreciată ca deosebit de bună. Ca și în celelalte raioane din regiunea Cluj, bibliotecile noastre nu se aprovizionează de la Colectura bibliotecilor, ci prin unitățile raionale ale U.R.C.C. Aceasta, potrivit comenzilor efectuate de biblioteca regională Cluj, pe baza planurilor editoriale, primește toate cărțile necesare bibliotecilor de la sate și apoi face expediții în fiecare lună la bibliotecile comunale și satești, sub supravegherea și în urma alegerii făcute de biblioteca raională.

Datorită contribuției cooperativei, a sumelor donate din fondurile culturale ale sindicatelor comunale și a altor venituri extrabugetare, am reușit ca, anul acesta, să asigurăm în medie 5500 lei fiecărei biblioteci comunale pentru cumpărare de cărți (la biblioteca din Prundul Birgăului, această sumă ajunge la 7300 lei), iar la bibliotecile satești sume între 700—2700 lei. De asemenea, unele gospodării agricole colective cu venituri mari (Lechița, Jeica, Singorgiu Nou etc.) contribuie bănește la îmbogățirea cu cărți a bibliotecilor din comunele respective.

În aprecierea activității bibliotecilor raionale se ține seama, în principal, de contribuția ce o aduc la realizarea sarcinilor economice locale și implicit la întărirea economico-organizatorică a G.A.C. De aceea, deși avem o schemă relativ mică, ne-am organizat în așa fel munca, încât nici o bibliotecă comună sau satească să

nu fie lipsită de îndrumarea directă, pe teren. Acordăm o atenție deosebită pregătirii deplasărilor, efectuându-le pe baza unui plan trimestrial, aprobat de Comitetul de cultură și artă raional. Acest plan are ca obiectiv principal: ajutorarea bibliotecilor comunale și satești pentru a realiza prevederile Regulamentului celui de-al doilea concurs bienal.

Planul de deplasări este alcătuit diferențiat. Acordăm precădere îndrumării bibliotecilor cu activitate slabă, apoi acelor unități care trebuie să contribuie la dezvoltarea unui anumit sector de producție al G.A.C. Înaintea fiecărei deplasări, întocmim tematici care precizează conținutul muncii de îndrumare, în funcție de sarcinile la ordinea zilei și a constatărilor anterioare făcute pe teren.

Sub forma unui grafic, avem o evidență clară a activității metodice, desfășurată de biblioteca raională. Graficul înfățișează deplasările efectuate pe unități și trimestre, participarea bibliotecarilor la seminarii raionale și instructaje, trimiterea planurilor de muncă și a rapoartelor de activitate pe trimestre etc. Cei doi metodiști ai bibliotecii raionale au întocmit dosare speciale de deplasare și care cuprind: planul și tematica deplasărilor, graficul mai sus amintit, un alt grafic de urmărire a muncii cu cartea în sprîjinul producției agricole vegetale și animale — potrivit specificului economic al comunelor, de care se ocupă metodiștii — cifre de plan pe anul 1962, Regulamentul concursului bienal, prevederile bugetare pentru fiecare bibliotecă și diferite materiale metodice primite.

Din planul de dezvoltare economică a raionului, cunoșteam faptul că în acea perioadă în comuna Șieu-Măgheruș se punea problema mării suprafeței pentru cultivarea porumbului cu o înaltă productivitate. Pentru aceasta, ne-am gândit că ar fi bine să organizăm o consfătuire cu cititorii din comună pe tema: *Pentru o producție mare de porumb boabe la hectar*. Înainte de plecarea pe teren ne-am informat asupra situației la Consiliul agricol raional și am studiat materialul *Să cultivăm porumbul pentru boabe la un înalt nivel agrotehnic* publicat în nr. 12/1961 al revistei „Călăuza bibliotecarului” precum și scrisoarea metodică *Organizarea consfătuirilor*, primită de la biblioteca regională Cluj. Am dat indicații bibliografice din timp bibliotecarului pentru difuzarea cărților despre cultura porumbului.

Cu ocazia deplasării în comună, după ce ne-am sfătuit cu secretarul Comitetului de partid, cu președintele și inginerul agronom al G.A.C., am pregătit și organizat

împreună cu bibliotecara, consfătuirea cu cititorii. Am întocmit afișe de popularizare, un panou și o expoziție de cărți pe tema consfătuirii. A doua zi după consfătuire — care s-a bucurat de aprecierea unanimă a colectivităților — am ajutat pe bibliotecară la întocmirea fișierului pe brigăzi și a raftului tematic pentru cursanții de la învățământul politic, apoi la reorganizarea fondului de cărți și amenajarea unei săli de lectură. Deplasări de 2—3 zile au avut loc la toate cele 18 biblioteci comunale.

La sfârșitul fiecărei deplasări, întocmim procese verbale, care cuprind în mod detaliat constatările făcute, măsurile luate pentru remedierea lipsurilor semnalate, sarcinile trasate în viitor bibliotecii îndrumate. Unul din exemplare este înaintat la sfatul popular comunal și discutat în prezența președintelui și a bibliotecarului respectiv. Procesele verbale, întocmite până acum, au consemnat mai mult constatările făcute și sarcinile trasate, insistând mai puțin asupra metodelor prin care să se realizeze îndrumările noastre. În prezent, ne străduim ca procesele verbale să constituie și îndreptare metodică pentru bibliotecarii. Din cauza fluctuației de cadre în raionul nostru, se întâmplă deseori ca o parte din timpul rezervat deplasărilor să fie folosit pentru predarea și preluarea gestiunii fondului de cărți al bibliotecilor.

Una din sarcinile noastre principale este calificarea și perfecționarea profesională a bibliotecarilor de la sate. 7, din cei 18 bibliotecari comunali, neavând cursuri speciale de bibliotecari, au efectuat în acest an o practică de 14 zile la biblioteca raională. Perioada fiind scurtă, am căutat să o folosim cât mai bine, organizând cu minuțiozitate programul zilnic de lucru al bibliotecarilor practicanți, asigurând lecții, consultații și aplicații practice pentru inițierea lor în problemele de biblioteconomie. Biblioteca noastră prin modul de organizare al evidenței fondului de cărți, sistemului de muncă cu cititorii, constituie un adevărat centru metodic pentru bibliotecarii veniți la practică. „Colțul” nostru metodic, unde materialele bibliografice, metodice, sînt organizate pe teme, le oferă o sursă interesantă de documentare și studiu.

În urma practicii, o serie de bibliotecari ca Nastasia Puțura (comuna Teaca), Luteția Chiuzan (comuna Josenii-Bîrgăului) și alții, obțin tot mai frumoase rezultate la locul lor de muncă.

La buna pregătire profesională a bibliotecarilor contribuie atît seminariile raionale cît și schimburile de experiență, pe care le organizăm cu grijă, cu sprijinul și îndrumarea Comitetului de cultură și artă raional. Menționăm îndeosebi reușitul

schimb de experiență de la biblioteca din Teaca, care a avut ca temă *Dezvoltarea multilaterală a G.A.C.-Teaca*.

La aceste acțiuni participă toți bibliotecarii comunali și majoritatea celor sătești. Pe aceștia din urmă, îi mobilizăm cu ajutorul directorilor căminelor culturale, sumele necesare deplasărilor fiind asigurate din fondurile căminului cultural.

De un real folos sînt materialele metodice pe care le primim de la Biblioteca Centrală de Stat și Biblioteca regională Cluj, ca de pildă *Popoarele luptă pentru libertate* (seară literară), *Viața nouă a țărănimii muncitoare* (seară literară), *Ce să citească președintele G.A.C.* (plan de lectură) etc. și pe care le difuzăm pe teren. Deoarece biblioteca raională nu are forțe necesare pentru elaborarea unor materiale metodice mai ample, ne rezumăm la întocmirea unor planuri de lectură și scrisori metodice.

Considerăm că la nivelul actual de dezvoltare a bibliotecilor este de mai mare folos organizarea acțiunilor de masă-model (consfătuiri cu cititorii, seri literare, seri de întrebări și răspunsuri), împreună cu bibliotecarii, decît materialele scrise pe care le primim. Anul acesta am organizat 14 asemenea acțiuni, ca de exemplu: consfătuiri pe teme: *Cultura porumbului* (Satu Nou), *Întreținerea tehnică a tractorului* (S.M.T. Șieu-Odorhei), seri de întrebări și răspunsuri cu teme: *Creșterea oilor cu lînă fină și semifină* (satul Pietriș), *Mărirea productivității vacilor de lapte* (Sintereag) etc. Ca un rezultat concret al acestor acțiuni putem releva interesul crescînd al cititorilor pentru lectura cărților agrozootehnice (Teaca, Sintereag, Josenii-Bîrgăului etc.) și în general saltul calitativ în activitatea de masă a bibliotecilor îndrumate.

În bună parte, activitatea bibliotecilor din raion s-a îmbunătățit comparativ cu anul trecut. Faptul se poate constata și din creșterea numărului cititorilor și al cărților citite. În primul semestru al anului numărul cititorilor a crescut față de anul trecut cu 25%, iar al cărților citite cu 57%, creștere care pînă la sfârșitul acestui an va fi și mai însemnată.

Ținînd seamă de întinderea raionului, de numărul relativ mic al bibliotecilor comunale (18 din 33 comune), nu putem să ne întrecem cu acele raioane unde există aproape în fiecare centru de comună o bibliotecă comunală. Deoarece nu depinde de noi creșterea numărului acestora, ne îndreptăm acum atenția în direcția întăririi bibliotecilor sătești.

BAKÓ Ernest

Concursul între **BIBLIOTECILE SINDICALE**

Pentru un mai mare avînt în munca cu cartea

Pe zi ce trece cartea devine un prieten bun, nedespărțit al fiecărui om al muncii. Ne este foarte cunoscută amploarea pe care a luat-o munca cu cartea în țara noastră, ca rezultat firesc al creșterii nivelului cultural al întregului popor. Milioanele de cărți care se editează astăzi în țara noastră sînt citite cu nesaț, sînt studiate de milioanele de cititori.

Bibliotecile sindicale din Capitală au adus și ele o contribuție însemnată la răspîndirea cărții, la satisfacerea nevoilor culturale, mereu crescînde ale oamenilor muncii. An de an, numărul bibliotecilor noastre a crescut, iar fondul lor de cărți s-a îmbogățit. Există astăzi în Capitală peste 100 de biblioteci sindicale, cu fonduri între 5000 și 40 000 de volume și alte 540 de biblioteci cu un fond de cărți mai mic.

Munca cu cartea reprezintă o preocupare permanentă a comitetelor sindicatelor din întreprinderi și instituții, care alocă sume importante din bugetul lor pentru procurarea de cărți. În anul acesta fondurile rezervate pentru cumpărarea de cărți în Capitală s-au ridicat la 2 707 729 lei. Grija comitetelor sindicatelor din întreprinderi față de munca cu cartea se manifestă și prin îndrumarea și sprijinul bibliotecarilor, prin asigurarea condițiilor materiale pentru o cît mai rodnică activitate a bibliotecilor, prin mobilizarea oamenilor muncii la acțiunile de masă cu cartea.

Numeroase sînt bibliotecile sindicale care au reușit să atragă un mare număr de cititori, să organizeze acțiuni de masă interesante, atractive, prin care să popularizeze cele mai valoroase cărți. Trebuie să subliniem că, spre deosebire de anii trecuți în ultimul timp — ca urmare a îndrumării permanente din partea Consiliului local al sindicatelor din orașul București și a colectivului său obștesc „Sfatul bibliotecarului”, — bibliotecile sindicale din întreprinderile Capitalei au legat mai strîns munca cu cartea de problemele construcției socialiste, de producție, de specificul fiecărei întreprinderi, de particularitățile fiecărei profesii, a fiecărei meserii. Acțiunile acestora diferențiate, strîns legate de preocupările cotidiene ale oamenilor muncii, au sporit interesul pentru cartea social-politică, tehnică, beletristică, au orientat pe cititor spre acele lucrări care-i ajută în

mod concret în ridicarea nivelului lor de cunoștințe tehnice și profesionale, în formarea unei concepții materialist-științifice despre natură și societate. Rezultate frumoase în această privință au obținut bibliotecile sindicale de la Clubul Uzinelor „Semănătoarea”, „Tudor Vladimirescu”, „Vulcan”, „23 August”, „Clubul Constructorul”, Clubul Uzinei de mașini electrice din București, Clubul Sindicatelor din Învățămînt București, Clubul Uzinelor „Republica” și altele.

Concursul organizat de Consiliul Central al Sindicatelor, la care participă bibliotecile din întreprinderi și instituții, G.A.S., S.M.T., cluburi și case de cultură ale sindicatelor, a stimulat munca cu cartea. Concursul a devenit un bun prilej de îmbunătățire a muncii, de consolidare a realizărilor obținute și de analiză a lipsurilor în vederea remedierii lor.

Atît în perioada pregătirii concursului și apoi a desfășurării lui, Consiliul local al sindicatelor din orașul București a acordat atenție tuturor problemelor de conținut și organizatorice, menite să contribuie la buna desfășurare a concursului. În spiritul obiectivelor concursului, cărțile trebuie folosite în primul rînd ca mijloc de formare a trăsăturilor socialiste la oamenii muncii, iar bibliotecile să devină centre active de răspîndire a cuvîntului partidului, a cunoștințelor politice, tehnico-științifice, profesionale și de cultură generală, să contribuie, prin mijlocirea cărților, la formarea conștiinței socialiste a cititorilor. Toate aceste obiective pot fi atinse numai prin atragerea unui număr cît mai mare de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari din întreprinderi și instituții și a membrilor lor de familie, ca cititori permanenți ai bibliotecii. Cu cît mai încheagată va fi legătura bibliotecilor noastre cu practica construcției socialiste, cu problemele specifice din întreprinderi și instituții, cu atît mai bine se vor achita de sarcinile lor.

Regulamentul concursului a fost studiat în cadrul Biroului executiv al Consiliului local al sindicatelor din orașul București. Încă din luna iulie am trecut la constituirea comisiei orașenești a concursului formată din 19 membri. La nivelul raioanelor și în întreprinderile și în instituțiile din Capita-

lă, s-au constituit de asemenea comisii de concurs, cu sarcina de a prelucra cu întreg activ cultural și cu bibliotecării, regulamentul concursului, de a populariza scopul și obiectivele acestuia.

Activitatea de pînă acum a bibliotecilor sindicale aflate în concurs — controlată și îndrumată de noi, prin activul comisiei culturale și comisiile raionale de organizare a concursului, ne-a permis să tragem concluzia că tot mai multe biblioteci sindicale consideră concursul ca un stimulente pentru îmbunătățirea muncii lor, un prilej de a găsi noi metode eficiente în propaganda cărții.

La Uzinele „Vulcan“, de pildă, una din primele măsuri luate de comitetul sindicatului pentru buna desfășurare a concursului a fost formarea unui larg activ obștesc care să sprijine munca cu cartea. Din acest colectiv fac parte cititori frunțași ai bibliotecii care și în producție obțin rezultate frumoase. Printre aceștia se numără sudorul Ștefan Florea, maistrul Vasile Constantin, lăcătușul Bucur Andrei, inginerul G. Weiss, ucenicul Iordan Antonescu și alții. În cadrul activului obștesc sarcinile sînt judicios împărțite astfel încît să poată fi cuprinsă întreaga activitate a bibliotecii. Asemenea colective s-au alcătuit la majoritatea bibliotecilor sindicale din Capitală.

Concursul a prilejuit și o intensificare a acțiunilor de masă cu cartea. La locul de muncă, la colțurile roșii și la cluburile întreprinderilor au loc săptămînal, așa cum prevede de altfel și regulamentul concursului, acțiuni de masă care popularizează cartea social-politică, tehnică, științifică și beletristică. La Uzinele „Tudor Vladimirescu“, „Republica“, „Semănătoarea“, „7 Noiembrie“ și altele, recenziile; serile literare, întîlnirile cu scriitorii au devenit pentru oamenii muncii un lucru firesc. În cadrul acestor acțiuni, cartea politică ocupă un loc principal. Pregătite cu competență, acțiunile variate cu cartea politică organizate la Uzinele de mașini electrice București — au folosit cititorilor. Au fost popularizate cu această ocazie, lucrările: *Dezarmarea — problema cheie a vieții internaționale*, *Ceața brună deasupra Bonului* și altele. De un frumos succes s-a bucurat, de asemenea și discuția „la masa rotundă“ pe tema *Să ne închipuim lumea fără arme*, care a dovedit că muncitorii și tehnicienii participanți au o temeinică cunoaștere a literaturii politice actuale.

În activitatea lor, bibliotecile sindicale au dat o mare atenție și popularizării cărții tehnice. La Uzinele „Vulcan“, „Semănătoarea“ și altele, s-au organizat consfătuiri cu strungarii, frezorii, cazangii, lăcătușii, montorii, în care s-au discutat cărțile teh-

nice care îi interesau. Pentru propaganda cărții tehnice s-au mai folosit și alte metode, ca de pildă expozițiile cu cartea tehnică. Biblioteca sindicală de la Uzinele „Vulcan“ organizează la locul de muncă expoziții de cărți pe temele *Cartea tehnică sprijin în ridicarea nivelului tehnic*, *Noutăți în turnătorie etc.* Desigur diversitatea acțiunilor de masă cu cartea nu se oprește aici. În popularizarea cărții, în atragerea cit mai multor cititori la bibliotecă se folosesc și alte mijloace, cum ar fi „Ora cititorului“ la stația de radioamplificare, articole la gazeta de perete, fotomontaje etc.

Rezultate bune în atragerea cititorilor la bibliotecă se obțin desigur și prin munca sistematică a bibliotecarului cu fiecare om al muncii, prin discuții individuale. Această metodă este folosită de mulți dintre bibliotecarii sindicali. La Combinatul „Casa Scînteii“, de pildă, atît bibliotecarul sindical cît și bibliotecarii voluntari din secții, discută cu muncitorii despre cărțile care-i interesează. În aceeași zi cînd bibliotecarul schimbă cărțile bibliotecilor mobile, bibliotecarii voluntari se duc cu ele în secții, recomandîndu-le muncitorilor. Așa procedează, de exemplu, tovarășa Elena Șandor, de la secția offset. Cunoscînd cerințele fiecărui muncitor — în urma discuțiilor — ea izbuteste să le ofere cartea preferată.

Toate aceste metode folosite de bibliotecari au contribuit la creșterea numărului cititorilor. Astfel, în primele două luni ale concursului, la uzinele „Semănătoarea“, numărul cititorilor a crescut cu 316, la uzinele „Tudor Vladimirescu“ cu peste 500, la Uzinele „23 August“ cu peste 700, la Clubul „Constructorul“ cu 750, la Uzinele „Vulcan“ cu 1000.

Firește, în activitatea bibliotecilor sindicale există și slăbiciuni. Concursul le-a scos în evidență, dîndu-ne prilejul de a reflecta asupra lor, de a trage cîteva concluzii. În primul rînd este necesar ca toate comitetele sindicatelor din întreprinderi și instituții să acorde o mai mare atenție muncii cu cartea urmîrind îndeosebi, nu numai respectarea programului, mînuirea fondului etc., ci și conținutul muncii cu cartea. Ele trebuie să se preocupe de completarea sistematică a fondurilor bibliotecilor cu lucrări valoroase, judicious alese. De asemenea, trebuie ca planurile de activitate ale bibliotecilor să corespundă sarcinilor muncii politice de masă, desfășurată în întreprinderi și instituții și totodată să fie legate de planul de producție.

În activitatea bibliotecilor, ca și în orice domeniu, succesul îl hotărăsc cadrele. În bibliotecile noastre activează un număr

mare de bibliotecari — salariați sau cu muncă obștească, îndrăgostiți de munca lor. Pe alocuri există însă fluctuații de cadre și deci o muncă superficială. Asemenea situații trebuie remediate prin încadrarea unor bibliotecari pregătiți, cu dragoste de muncă. Bibliotecarul este în primul rând un activist și ca atare, trebuie să desfășoare o muncă politică. De aici rezultă necesitatea ca bibliotecarul să-și ridice neconținut nivelul politic și profesional.

Consiliul local al sindicatelor din orașul București va acorda, în continuare, o mare atenție pregătirii politico-profesionale a cadrelor de bibliotecari, prin cursuri și seminarul, conferințe și schimburi de experiență. În prezent, urmărim pregătirea bibliotecarilor sindicali în cadrul cursului

de un an, inițiat de Biblioteca Centrală de Stat. Totodată, vom organiza schimburi de experiență la nivelul orașului și raioanelor, cu teme *Cum se preocupă comitetul sindicatului de popularizarea cărții politice* și *Cum se preocupă comitetul sindicatului de popularizarea cărții tehnice*. Ne vom preocupa în egală măsură și de îmbunătățirea condițiilor materiale, de completarea în mod sistematic și ritmic a fondului de cărți al bibliotecilor sindicale.

Actualul concurs este un bun prilej de întrecere nu numai între bibliotecile sindicale, ci și între organizațiile sindicale din întreprinderi și instituții, pentru îmbunătățirea muncii cu cartea.

Gheorghe IONESCU
Președintele Consiliului local al sindicatelor din orașul București

● Secția tehnică și agrotehnică a bibliotecii regionale Galați, cu sprijinul Consiliului agricol regional, a pregătit pentru tipar un catalog selectiv al publicațiilor agrozootehnice aflate în fondul său, care va fi difuzat nominal inginerilor și tehnicienilor agronomi, președinților, brigadierilor și șefilor de echipă din G.A.C. existente în regiune. Catalogul însumează aproximativ 600 de titluri și este împărțit în 20 de subdiviziuni, corespunzător temelor care formează obiectul preocupărilor de muncă ale specialiștilor din agricultură. La sfârșitul catalogului, au fost adăugate capitolele: *Periodice agricole* și *Literatura beletristică despre întărirea economico-organizatorică a gospodării agricole colective*.

Catalogul publicațiilor agrozootehnice va asigura astfel o informare amănunțită a cititorilor și asupra lucrărilor de specialitate pe care nu le găsesc în bibliotecile comunale, va contribui la intensificarea împrumutului prin poștă și, deci, la creșterea circulației cărții agrozootehnice.

● La Biblioteca regională Cluj funcționează de câteva luni o secție agrotehnică

DATE ȘI FAPTE din concursul BIENAL

care asigură informarea bibliografică și documentarea tehnică a specialiștilor din agricultură.

Noua secție a trimis, la cerere, prin poștă, cărți solicitate de inginerii agronomi din comunele Romi-naș și Bucium (raionul Zalău), Palăcă (raionul Gherla), Dumbrava (raionul Huedin). Pentru bibliotecile comunale și satești a întocmit și difuzat diferite materiale metodico-bibliografice necesare pentru organizarea unor acțiuni de popularizare a cărții agrotehnice — lista bibliografică pe tema *Porumb siloz — mijloc eficace de asigurare a bazei furajere*, jurnalul vorbit pe tema *Asigurarea furajelor însilozate în hrana animalelor*, prezentări de cărți etc. (Lucia Simandan — Cluj).

● În comunele Urechești, Jariștea etc. din regiunea Galați, au fost constituite biblioteci filiale pe lângă brigăzile de muncă din G.A.C., urmărindu-se ca, în fiecare unitate de producție,

să funcționeze și o unitate culturală. Bibliotecile filiale își au sediul fie la brigadă sau la cel mai bun cerc de citit, fie la domiciliul brigadierilor. Ele sînt conduse de un colectiv format din bibliotecarul comunal și unul sau două cadre didactice. Evidența cititorilor în aceste biblioteci filiale se păstrează pe fișe, orînduite pe echipe, iar programul de activitate este stabilit din vreme. În colaborare cu căminul cultural, aici se organizează manifestări culturale legate de preocupările de muncă și de pregătirea cititorilor din brigada respectivă.

● Biblioteca satească din Bilești (Raionul Focșani) a realizat pînă în luna octombrie indicii de activitate propuși pentru anul în curs. Aici au fost înscrși 1050 de cititori, care au împrumutat 11 010 volume. A fost îndeplinită și prevederea Concursului bienal cu privire la difuzarea cărții social-politice, științifice și agrozootehnice în proporție de cel puțin 30%. Dintre publicațiile difuzate, 4462 sînt din alte domenii decît literatura beletristică.

POPULARIZAREA ȘTIINȚEI

Înșurirea cunoștințelor științifice de bază, formarea unei concepții științifice despre lume este o latură deosebit de importantă a educației comuniste. Grija ce o acordă partidul nostru pătrunderii în masă a cuvântului științei relevă întreaga însemnătate și rolul propagandei științifice în lichidarea concepțiilor înapoiate și vechilor practici. În raportul la Congresul al III-lea al partidului, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a spus: „Trebuie îmbunătățită și lărgită, cu activă participare a oamenilor de știință și cultură, munca de răspundere a cunoștințelor științifice, de popularizare, pe înțelesul maselor largi, a concepției materialiste despre lume, de combatere a vederilor înapoiate, superstițiilor, prejudecăților și misticismului“¹⁾.

Este deci firesc ca propaganda științifică să ocupe un loc de seamă în activitatea bibliotecilor. Ele au înregistrat realizări interesante în acest domeniu, oglindite în creșterea continuă a literaturii științifice în ansamblul lecturii cititorilor. Realizările ne apar totuși insuficiente, dacă le raportăm la succesele altor forme de propagandă științifică în mase. Popularitatea conferințelor, brigăzilor științifice, epuizarea rapidă în librării a cărților de popularizare a științei exprimă setea maselor largi pentru cunoștințe științifice, reflectă importanța pe care știința și tehnica o au în epoca noastră — epoca construcției comunismului, a cuceririi Cosmosului și energiei atomice.

Cum se explică atunci rămânerea în urmă a unor biblioteci în propaganda literaturii științifice?

Desigur, biblioteca nu poate organiza un sistem de predare a cunoștințelor științifice, asemănător școlii și nu-l poate înlocui. Ea oferă în schimb tuturor instrumentul cel mai prețios pentru autoinstruire — cartea — și totodată și instrumentul cel mai practic, în sensul că fiecare își poate alege, după dorință subiectul studiilor sale. Ce câmp nelimitat pentru cei dornici de a cunoaște! Ce posibilități pentru trezirea curiozității științifice!

O bibliotecă chiar mică, cu cărțile bine alese, ne dă o imagine a științei puse la îndemâna oricui. Cărțile ce le oferă, prezintă o sinteză a științelor, pun la îndemâna cititorului tot ce au văzut, descoperit și învățat generații întregi.

„Nu există șoseaua pietruită care să ducă spre știință“ soria Karl Marx. Dar călăuzit de un ghid priceput, fiecare poate urca pe cărările ei cale suficientă pentru a fi recompensat prin orizonturi largi, să-și formeze o concepție justă, materialistă, despre lume și viață, să se convingă că realizările științei și tehnicii, constituie calea progresului și calea propriei sale ferici.

Literatura de popularizare a științei are tocmai menirea să ușureze această cale „pe cărările științei“, tălmăcind problemele de specialitate într-un limbaj simplu, sugestiv, pe înțelesul cititorului nespecialist. Cei mai de seamă oameni de știință și scriitori s-au ocupat și se ocupă cu popularizarea științei.

Variatatea și tirajul literaturii științifice editată în țara noastră asigură bibliotecilor mijloace eficiente pentru educarea cititorului, combaterea misticismului și a superstițiilor. Succesul acestei munci depinde în primul rînd de bibliotecar. Nu se preținde ca el să fie un specialist versat în toate domeniile științei. Dar se cere — și pregătirea de cultură generală a majorității bibliotecarilor permite aceasta — să fie familiarizat cu literatura științifică, să fie bine documentat asupra surselor de informare, să aibă el însuși o curiozitate științifică, o dorință de a cunoaște, mereu trează, deoarece nu poate să popularizeze ceea ce el însuși nu înțelege. Se cere mai ales, ca bibliotecarul să posede o pregătire ideologică corespunzătoare, manifestată în convingerile sale personale, în comportarea sa în muncă, în voința de a pune cunoștințele sale în slujba ideilor luminoase ale partidului, a educării și formării oamenilor.

Ce profesie oferă posibilități asemănătoare pentru autoinstruire, ca aceea a bibliotecarului? Totuși informarea multora despre literatura științifică prezintă lacune serioase. Cu atât mai grav, cu cât bibliotecarul nu citește pentru sine, ci și pentru alții. Iată de ce organizarea informării bibliotecarului în acest domeniu — și unde e cazul îndrumarea lecturii acestuia — este o premisă pentru îmbunătățirea propagandei literaturii de popularizare științifică (ca și a altor domenii de literatură).

Consultații și seminarii pe aceste teme, organizate cu ajutorul specialiștilor, stabilirea unor planuri de lectură gradate destinate bibliotecarilor începători pentru înarmarea lor cu cunoștințe necesare, ar fi

¹⁾ Gheorghiu-Dej, Gh. *Raport la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. Buc.*, Editura politică, 1961, p. 102.

poate de mai mare folos decât unele „schimburi de experiență“ unde participanții văd metode de muncă, dar nu sînt în măsură se le aplice.

Activitatea noastră bibliografică în domeniul popularizării cunoștințelor științifice nu corespunde încă cerințelor cititorilor. Puținele lucrări bibliografice, editate de B.C.S. și de unele biblioteci regionale, sînt insuficient cunoscute de bibliotecari și din cauza tirajelor mici nu ajung în mîinile cititorilor. Lărgirea propagandei științifice în biblioteci, orientarea lecturii reclamă, nu lucrări de „prezență“ pentru realizarea formală a planului unor servicii bibliografice, ci o mare varietate de bibliografii de recomandare, bine adnotate, care să ghideze lectura cititorilor în domeniile dorite ale științei. Cititorii (și bibliotecarii) au nevoie de planuri de lectură elaborate cu mult simț didactic, după considerentul gradării cunoștințelor și în tiraje corespunzătoare. Biblioteca Centrală de Stat în colaborare cu bibliotecile științifice și cele regionale poate să satisfacă această cerință pe baza unui plan bine chibzuit.

Deși bibliotecile noastre au acumulat o experiență valoroasă în popularizarea cărții științifice, metodică muncii în acest domeniu n-a fost abordată științific. Unele rețete empirice și recomandări stereotipe despre rolul și importanța acestei activități, repetate de altfel și în paginile revistei noastre, nu au dat răspuns tocmai la probleme importante: cum să trezim interesul cititorilor pentru acest gen de literatură? Prin ce diferă propaganda cărții științifice de propaganda literaturii din al-

te domenii. Care sînt metodele cele mai adecvate, verificate în practică, pentru îndrumarea lecturii, organizarea manifestărilor de masă etc.? Care sînt metodele de colaborare între bibliotecari și specialiștii în propaganda științifică (conferențieri, brigăzi științifice etc.)?

Deseori din cauza slabei îndrumări metodice, bibliotecarii de la sate, de exemplu, nu reușesc să aleagă tema corespunzătoare, pentru organizarea manifestărilor de masă pe teme științifice.

Din gama mare și varietatea problemelor care interesează mase largi de cititori — biologia, istoria și istoria științelor, descoperiri geografice, probleme economice, astronomie, ateism, cuceriri ale tehnicii moderne și cîte altele — se abordează puține teme în legătură cu organizarea muncii de masă cu cartea, tematica manifestărilor este generală și deseori neatractivă, de genul *Să cunoaștem adevărul, Știința lămurăște fenomenele naturii, Știința contra misticismului etc.* Temele materialelor interesante și atractive, publicate în rubricile științifice din „Scinteia“, „Scinteia tinerețului“, în revistele de popularizare a științei și tehnicii se folosesc destul de rar în activitatea bibliotecilor.

Popularizarea științei — domeniu important al activității cu cartea — cere atenția cuvenită din partea bibliotecarilor, bibliografilor și metodiștilor. Revista noastră își propune să analizeze cu regularitate formele și metodele muncii cu cartea științifică, să generalizeze experiența înaintată în acest domeniu.

Tălmăcirea adevărată a nălucirilor Seară literară de popularizare a științei

Voi încerca, în cîteva articole succesive, să indic cum se pot prezenta, în lecturi comentate, unele probleme de mare interes pentru popularizarea cunoștințelor științifice și risipirea întunericului superstițiilor.

Pătrunderea în mase a cuvîntului științei, ajută la lichidarea rămășițelor vechilor practici neghioabe, demască înșelăciunile mistice, explică riguros fenomenele pe care religia le prezintă drept „miraculoase“.

Din rîndul acestor fenomene fac parte, după cum se știe, și nălucirile (în limbaj științific: halucinațiile), plămuiuri ale unor oameni dezechilibrați, pe care răuvoitorii sau naivii le iau drept „semne“ cu o valoare deosebită, supranaturală.

Nălucirile reprezintă, fără indoială, un fenomen curios. Cum de se poate întimpla

ca unui om să i se pară, dintr-o dată, că „vede“ ceea ce un altul, de lîngă el nu zărește nicăieri? — și anume lucruri care nici nu există în realitatea exterioară? Sau că răsună „voci“ pe care numai el le aude?

S-a întimplat oare o „minune“? Cîtuși de puțin. Halucinația este produsul unei minți bolnave, sau a unei tulburări trecătoare, iar știința modernă a arătat cum acest fenomen, care milenii la rînd a fost considerat drept manifestarea misterioasă a unor forțe supranaturale, poate fi explicat în mod științific. Numai eliberîndu-se din lanțurile credinței în supranatural, interpretînd rațional fenomenele naturii, considerîndu-le pe deplin firești și descoperînd legile care le guvernează, dobîndește

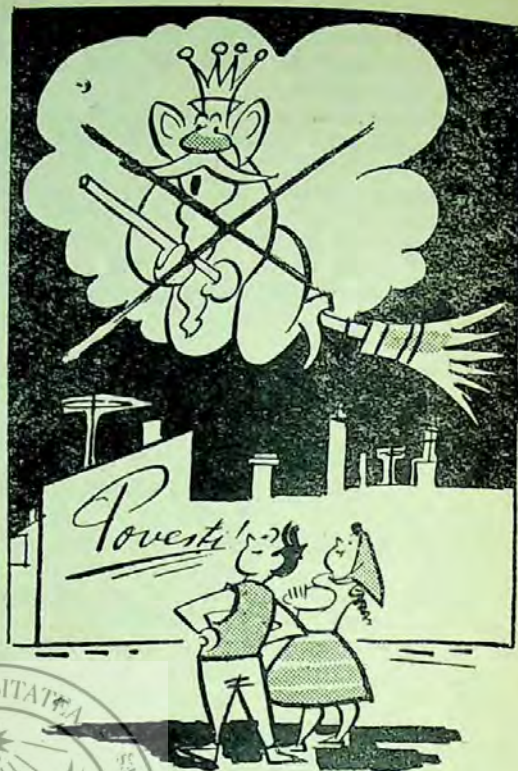
omul o cunoaștere profundă a lumii inconjurătoare.

Nu există nici un lucru pe care mintea omenească să nu-l poată explica; există doar lucruri care nu au fost încă explimate.

Să vedem cum se prezintă în practică nălucirile. Să dăm cuvîntul marelui scriitor rus Anton Pavlovici Cehov, care în nuvela sa „Călugărul negru“ a zugrăvit vedeniile unui bolnav. Asistentul universitar Andrei Vasilici Kovrin are prima halucinație la țară, unde se duce într-o vară să se odihnească, după ce munca excesivă l-a dus într-o stare de nervozitate și istovire extremă. Obsedat de legenda religioasă a unui „călugăr îmbrăcat în negru, care străbatea deșertul în vremi de demult“, el ajunge să-l și „vadă“. Iată cum descrie Cehov prima ivire a vedeniei. (Se va citi din A. P. Cehov. Opere, vol.8. E.S.P.L.A., de la pag. 123, rîndul 24, cuvintele „Dar abia...“ pînă la p. 124, rîndul 20, cuvîntul „tău“. Apoi în continuare de la p. 126, rîndul 6, cuvîntul „Călugărul...“, la aceeași pagină, rîndul 10, cuvîntul „nevăzut“).

Nu este de prisos să amintim că Cehov a fost și medic, ceea ce l-a ajutat mult în descrierea stărilor de boală.

Halucinația este adesea un simptom însoțitor al unei alte boli. Astfel, atunci cînd capul a primit o lovitură grea sau atunci cînd creierul este apăsător de o tumoră, se produc uneori năluciri. Tulburări cu halucinații pot fi observate și după unele operații de ochi, cînd acest organ de simț a avut mult de suferit sau în cazul bolilor de urechi. Printre bolile care produc uneori halucinații, se numără alcoolismul (delirul

alcoolic), precum și sifilisul. Neîngrijit cum trebuie, acesta din urmă duce, după un număr de ani, la o boală gravă a creierului, care e numită în medicină „paralizie generală“. În această formă de nebunie, imaginația bolnavă a omului îl face să se creadă într-o altă lume, unde el este, de pildă, Dumnezeu sau rege și toți ceilalți i se închină; el trimite cu generozitate celor din jur daruri și onoruri sau dimpotrivă, îi pedepsește cumplit.

Una dintre cele mai obișnuite cauze ale nălucirilor este provocată de diferite boli infecțioase. Cînd termometrul arată o temperatură a corpului de 40 sau 41 de grade, bolnavul începe, în mod trecător, să „aiureze“.

Halucinația unui copil cuprins de febră a fost descrisă cu măiestrie neîntrecută de poetul german Goethe, în poezia sa „Regele ielelor“. Transpunînd în realitate poezia adesea auzite, copilul are impresie că legendarul „rege al ielelor“ îl cheamă la el, amenințîndu-l că, dacă nu va veni de bunăvoie, îl va lua cu sila. Să ascultăm două strofe din această poezie:

Cine saltă călare prin noapte și vînt?
E-un tată ce-și poartă copilul plîpînd.
Că-i atît de tîrziu nu-i pasă deloc:
Căldură să-i deie, îl strînge cu foc.

- Copile, de spaimă de ce te-ncordezi?
- E regele ielelor, tată, nu-l vezi?
- E craiul cu barbă și rece coroană!
- Nu-i fiule, craiul, ci negura vană.

În versurile care urmează, Goethe descrie pe larg diferitele halucinații ale copilului bolnav, care „aude” fără încetare chemările „regelui ielelor”, ce-l ademenește spre lumea lui, descrisă cu nenumărate amănunte.

Ca și boala, războiul poate fi uneori la obârșia superstițiilor. Trecutul război, prin starea de încordare la care a supus marea și inima oamenilor, a provocat nu odată boli ale minții, tulburări sufletești grave — la bărbații care au trecut prin viforul greu al campaniilor, la femeile care au așteptat cu neliniște vești de la cei dragi, la copii, care n-au fost cruțați nici ei de suferințe.

Să citim un pasaj din cartea *Adevărul despre năluciri* de I. M. Ștefan (S.R.S.C., 1961. Se va citi de la p. 5, rîndul 18, cuvîntul „Războiul...” și pînă la p. 6, rîndul 33, cuvîntul „pămînt”).

Atunci cînd are halucinații, omul „vede aievea” lucruri care de fapt nu există în afara lui, — percepția, care este în mod obișnuit oglindirea obiectelor din lumea reală, nefiind în acest caz decît o înșelăciune. Nălucirea nu are nimic comun cu realitatea, ea fiind tocmai luarea drept reale a unor imagini, zgomote sau mișcări inexistente în realitate și care nu sînt altceva decît plămuiți bolnăvicioși, ciocite și legănate în fundul minții (pe baza unor amintiri sau a unor credințe greșite) care, de îndată ce creierul suferă acțiuni ce-i tulbură activitatea normală, scapă din tainele în care erau păstrate, se strecoară prin noianul de impresii normale care populează creierul în clipa respectivă și în cele din urmă ajung la organele de simț, cărora li se înfățișează ca și cum ar exista de sine stătătoare în lumea exterioară.

Trebuie menționat că imaginea care îi apare celui ce trăiește nălucirea este tot atît de intensă, de puternică, ca și o imagine reală, și tocmai de aceea el o ia drept adevărată.

Teama și așteptarea unui eveniment care solicită o mare încordare, pot de asemenea să provoace năluciri — chiar colective. Astfel, se povestește că în cursul războiului mondial 1914—1918, soldații unui fort francez înconjurat de trupe germane au avut o halucinație. În cursul unei nopți li s-a părut că dușmanul a dezlănțuit împotriva lor asaltul pe care de multă vreme îl socoteau iminent. Cînd primul soldat francez a spus că „parcă aude pași, voci și împușcături”, ceilalți s-au „molipsit” de la el și au crezut și ei că le aud. A doua zi

dimineața însă, s-a dovedit că nici un inamic nu se apropiase de zidurile fortului...

Dacă astăzi halucinațiile colective sînt un fenomen destul de rar, în feudalism, cînd misticismul era foarte puternic, erau foarte frecvente. Astfel, era suficient ca un călugăr fanatic să răspîndească zvonul că o cometă este întruchiparea unui diavol și mii de oameni înspăimîntați erau convinși că „văd” demonul în lucirea ei. Chiar oameni culti se lăsau uneori antrenați de astfel de năzbîții. Iată cum descrie, de pildă, chirurgul Ambroise Paré cometa în 1527, despre care spune că era atît de „înfiorătoare” ca înfățișare, încît a băgat spaima în suflete, mulți murind chiar de frică :

„Era un astru de o lungime neobișnuită, avînd o culoare sîngerie. La baza lui se găsea o mîină, care strîngea o lungă spadă de foc. De amîndouă părțile acestui astru înspăimîntător, se puteau vedea săbii, cuțite și pumnale însingurate, iar printre ele se iveau capete de oameni, schimonosite de durere, avînd ochii holbați și părul vilvoi”. Este cît se poate de limpede că Ambroise Paré a căzut victima unei „halucinații molipsitoare”, unei vedenii colective.

Trebuie să amintim că, din vremi imemorabile, nălucirile au format un obiect preferat al diferitelor religii, ca și al practicilor mistice de tot felul. Mereu se vorbea despre alți „profeți” sau „oameni excepționali”, care pretindeau că „li s-a arătat” Dumnezeu sau cine știe ce altă făptură supranaturală, pentru a le revela o „taină” sau a le da „porunci”, întotdeauna în interesul claselor exploatoare. Proclamînd vedeniile drept fapte reale, — profeții diferitelor culte le declarau „mesaje divine” și le interpretau așa cum le convenea. Nu arareori se întîmpla ca ei să ajungă chiar să „inventeze” năluciri, adică să învețe pe unul sau altul să afirme că i s-a arătat divinitatea, îndemnîndu-l să facă cutare sau cutare lucru.

Un caz deosebit de pregnant, de folosire a halucinațiilor unui copil bolnav, pentru misticizarea maselor este descris de Egon Erwin Kisch în reportajul *Scăldatu -m-am în apa cea sfințită*. (Se va citi din Egon Erwin Kisch *Salt la antipozi*, Buc., Editura tineretului 1960, p. 176.)

Istoriisirile cu vedenii cuprinse în Biblie sînt dintre cele mai caraghioase și mai neverosimile din cîte au existat. Să citim împreună un scurt fragment din cartea *Biblia hazlie* — lucrare de curînd tradusă la noi — în care este vorba de ospățul lui Belșatar așa cum îl descrie profetul Daniil : (Se va citi din L. Taxil *Biblia hazlie*, Buc., Editura politică, 1962, de la p. 491, rîndul

23, cuvîntul „Autorul...” și pînă la p. 493, rîndul 30, cuvîntul „Darius”).

De altfel, nu este de prisos să amintim că unele întîmplări cu „vedenii” și „proci” au fost agitate și la noi în trecut, fiind folosite ca diversivni de către oligarhia stăpînitoare. Astfel, ciobanul sifilitic Petrache Lupu, reformat din armată pentru idiotism, a pretins că „moșul” (adică Dumnezeu) i „s-a arătat”, îndemnîndu-l, între altele, să asculte de „cel mai mare din țară” (adică de rege), și să tîmăduiască pe bolnavi binecuvîntîndu-i. Guvernul a încurajat înșelăciunea, instalînd la Maglavit telefoane și megafoane, deschizînd circiuri și construind barăci, pentru adăpostirea superstițioșilor care au dat năvală aci. În timpul criminalului război împotriva Uniunii Sovietice, „sfîntul” de la Maglavit era plimbat cu avionul și cu trenul pe front și în spitalele din spatele frontului, pentru a afișa continuarea agresiunii mîrșave.

În lumea capitalistă, astfel de proroci mai sînt și astăzi la modă, urmărind deorientarea maselor muncitoare.

Iată-ne la sfîrșitul lecturii noastre comentate. Am făcut cunoștință cu halucinațiile veritabile, ca și cu cele simulate, care constituie simple înșelătorii.

Să reținem că nălucirile sînt rezultatul unei activități defectuoase a creierului, activitate determinată de diferite cauze: stări de depresiune, boli mintale, oboseală, boli ale diferitelor organe ale corpului, boli infecțioase, otrăviri și chiar acțiuni ale unor substanțe care pot provoca în mod artificial halucinații.

Oamenilor înapoiți care își mai închiuie și astăzi că nălucirile reflectă fenomene reale, că ar fi „semne” venite de la Dumnezeu, manifestări ale „forței divine”, trebuie să le răspundem cu argumentele convingătoare ale științei, care explică fenomenul halucinațiilor tot atît de deplin ca și alte fenomene sufletești în aparență misterioase.

I. M. ȘTEFAN

FORME NOI ÎN PROPAGANDA CĂRȚII

În condițiile satului colectivizat, au intervenit forme noi de activitate în munca culturală. „Zilele de odihnă” ale colectivităților, organizate în toamna aceasta în comunele din raionul Gura Humorului, au constituit adevărate manifestări model de petrecere în mod instructiv și plăcut a timpului liber.

Începutul a fost făcut în satul Stupca, unde au luat parte fărăni colectiviști din comunele raionului Gura Humorului.

Biblioteca comunală și-a adus aportul organizînd acțiuni interesante pentru popularizarea cărții agricole și beletristice. La intrarea în curtea unde se desfășurau manifestările cîmpenești, atenția era atrasă de expoziția intitulată: *Prietena noastră, cartea*. Expoziția cuprindea cele mai potrivite cărți care vin în sprijinul întăririi economico-organizatorice a gospodăriei colective. Pe masa unde erau expuse cărțile agrozootehnice figura un desen sugestiv, cu textul:

*De vrei un spor la boabe, la mere și la unt
În paginile mele cu scrisul lor mărunt
Găsești întotdeauna metode cite vrei.
Ți-s prieten de nădejde. Citește cu temei!*

În cadrul expoziției au fost afișate liste bibliografice de recomandare, scrise artistic, pe coli mari de hîrtie. Un loc deosebit l-au ocupat lucrările beletristice inspirate din viața nouă a satului: *Victoria de*

la Olina, Șapte inși într-o căruță, Cu mîinile noastre.

Pentru micii cititori au fost alese cele mai frumoase și instructive cărți. Un iepuraș, confecționat din carton, purta inscripția „ghicitoare”:

*Rochii multe, pistruiate
Pe palton flori mari, mușcate;
Cine sfatul i-l ascultă
Dobîndește minte multă.*

Judicios organizată, cu o tematică variată, actuală, expoziția de cărți a stîrnit un viu interes în rîndurile colectivităților care zăboveau îndelung în jurul meselor, răsfoind cărțile pe îndelete, cerînd și explicații bibliotecarului.

La „Tribuna experienței înaintate”, în timpul pauzelor dintre programele artistice, cititorul fruntași ai bibliotecii comunale au vorbit despre broșurile agrozootehnice citite. Colectivistul Ilie Sărmanu a prezentat broșura *Căile de sporire a producției de lapte*. El și-a încheiat expunerea astfel: „Azi ni-e dat și nouă să deslușim știința agricolă din cărți și s-o aplicăm pe ogoarele noastre unite. Numai înfrății cu știința cărților, hărnicia noastră va fi de mare folos. Vă sfătuiesc să citiți cît mai multe cărți de felul acesta”.

O altă acțiune, deosebit de atractivă a fost prezentarea dramatizată a nuvelei

Șapte inși într-o căruță. Scena avea ca fundal un uriaș ecran cinemascop. În fața ecranului a apărut o căruță trasă de un cal slăbănog. În căruță, șapte inși. Unul dintre ei Pavel, președintele, cu cartea în mână se ridică în picioare și începe: „Noi sintem de-ai lui Paul Anghel, eroii nuvelei *Șapte inși într-o căruță*... Și într-o formă simplă, ușor hazlie, povestește spectatorilor de unde vin și unde se duc, pentru ce au pornit la drum.

În finalul scenei, Pavel își exprimă regretul că nu are timp să povestească pe îndelete prin câte au trecut, fiindcă se grăbesc să-și cumpere camionul. Ii sfătuiește pe ascultători să viziteze biblioteca comună, de unde pot împrumuta cartea lui Paul Anghel. Dau bici la cal și căruța iese din fața ecranului, cu chiote și opin-teli.

Cei șapte inși din căruță au fost interpretați de cei mai buni cititori colectivști. Ei au fost îndrumați să discute firesc, în limbajul lor, fără a se abate de la conținutul cărții. Acest nou mod de prezentare a avut un mare efect. Ca urmare mulți colectivști au solicitat cartea *Șapte inși într-o căruță*.

La ziua de odihnă a colectivștilor din Comănești, a fost folosit același procedeu. Aici s-a popularizat cartea agrozootehnică. În fața ecranului au apărut 4 colectivști din echipa legumicolă, cu coșuri pline de roșii, varză și ardei. Ei au închipuit o scurtă consfătuire de producție, vorbind printre altele și despre felul cum i-a ajutat cartea în munca de fiecare zi. Iată ce a spus colectivista Sofian Domnica: „În munca mea și a tovarășilor din echipă, cartea ne-a fost un prieten scump. Am învățat din broșurile împrumutate de la bibliotecă, sfaturi despre cultura roșiilor timpurii, cultura legumelor și altele. A, dar iată, vorbeam despre carte și bibliotecă e într-un gând cu noi. Tovarășă bibliotecară mi-ai adus ce te-am rugat? Știi, broșura *Cum am obținut venituri mari din cultura legumelor?*” Între timp intrase pe scenă și bibliotecara cu un pachet de cărți. Într-o scurtă discuție cu cei 4 legumicultori, ea a făcut prezentarea citorva broșuri agricole.

★

Asemenea forme ale muncii cu cartea, atractive și bogate în conținut, la care își dau concursul chiar colectivștii, trebuie extinse și generalizate. Biblioteca raională din Gura Humorului și-a propus să acorde o atenție sporită acțiunilor de acest fel, care leagă mai strâns bibliotecile comunale din viața satului socialist.

George SIDOROVICI
Biblioteca raională Gura Humorului

RECENZII

● ȘERBAN NEDELCO:

Învățătorii

● LEO TAXIL:

Biblia hazlie

Ultimul roman¹⁾ al scriitorului Șerban Nedelcu reconstituie viața satului, cu păturile și contradicțiile sale specifice în preajma și în timpul celui de-al doilea război mondial. Figura centrală: învățătorii. „Marea majoritate a învățătorilor din vechea Românie — scrie autorul²⁾ era silită să muncească în condiții extrem de grele. Erau supuși la o viață de mizerie, persecutați și înjosiți de autorități. În ciuda neomenosului tratament pe care îl aplica regimul burghezo-moșieresc, ei munceau cu abnegație pentru luminarea poporului“.

dar, spre deosebire de Cezar Petrescu (în romanul *Apostol*), Șerban Nedelcu demonstrează prin romanul *Învățătorii*, că sărăcia și mizeria țărănimii în trecut nu se datorau înapoierii și analfabetismului, ci erau o consecință firească a exploatării de clasă. De aici și o altă înțelegere, științifică, marxistă, a rolului învățătorilor în lumea satelor: neabdîcînd de la îndatoririle culturale, principala misiune a învățătorului este aceea de a contribui la crearea unui baze economice care să înlesnească răspîndirea culturii în rîndurile întregului popor³⁾.

Romanul *Învățătorii* are în miezul lui un sat din cîmpia Dunării — Murgeni —,

1) NEDELCO, ȘERBAN. *Învățătorii*. Roman. Buc., Editura pentru literatură, 1961, 510 p.

2) NEDELCO, ȘERBAN. *Ziua învățătorului*. Contemporanul, 26 (820), 29 iunie 1962, p. 1 și 7.

3) MUNTEANU, GEORGE. *Șerban Nedelcu: „Învățătorii“*. Cronică literară. Contemporanul, 5 (799), 2 februarie 1962, p. 3.

o școală rurală cu câțiva învățători. Acțiunea se extinde, ramificându-se și mutându-se la București, într-un orașel din sud-vestul Olteniei, în trenuri, pe frontul de răsărit, cuprinzând în țesătura ei țărani și țirgoveți, muncitori și intelectuali, politicieni. Acțiunea romanului se petrece în anii 1941—1944, (anii întunecați ai dictaturii fasciste), când clasele exploatoare au împins țara în prăpastia războiului criminal antisovietic. În acei ani grei, forțele populare — sub conducerea Partidului Comunist din România — dau lupta hotărâtoare pentru zdrobirea dictaturii fasciste, întoarcerea armelor împotriva hitleriștilor, eliberarea din ghiarele crîncenei exploatare.

Încă de la primele pagini ale cărții se desprind două fire epice: unul îl urmărește pe Nisipaș, celălalt pe Mircea Coman, arătându-le evoluția pe parcursul evenimentelor.

Intelectual cinstit, cu vederi democratice fără a avea însă o concepție politică fermă — Vasile Nisipaș speră în înfăptuirea „democrației rurale“ nedîndu-și seama de caracterul burghez-moșieresc al partidului național-țărănesc, de făcărnicia și cupiditatea politicienilor zilei. Chiar de la primele file ale romanului, autorul ne introduce în atmosfera de barbarie și crimă a guvernării legionare. Un derbedeu din sat, Niculai Balaban — îmbrăcat cu cămașă verde și diagonală — dă buzna la ora de curs a învățătorului Nisipaș, cerîndu-i să plece din clasă. Nisipaș îl înfruntă pe nepoftit, îi smulge arma din mînă și îl zvirlă afară din clasă.

Actului acesta de curaj îi urmează demățul legionar în sat, răzbunarea cruntă asupra lui Nisipaș. Prins de o bandă de legionari, condusă de Balaban, învățătorul este maltratată și legat de un stîlp, în mijlocul satului, pe vreme de viscol, sub paza brutelor legionare înarmate, care voiau să-l ucidă. Autoritățile — jandarmul, primarul, notarul — închid ochii; intervin însă țărani în frunte cu învățătorul Mircea Coman, care salvează pe Nisipaș.

Mircea Coman, spre deosebire de Nisipaș, este un revoluționar. Ura sa față de exploatare, față de fascism, îmbracă forme concrete. El activează, sub nume conspirativ, în rîndurile Partidului Comunist, participă la câteva acțiuni primejdioase. Prilej pentru autor să înfățișeze mizeria maselor, haosul și atrocitățile săvîrșite de regimul antonescian, împotrivirea crescîndă a maselor sub conducerea Partidului Comunist.

Pe parcursul desfășurării romanului, în filmim numeroase alte figuri, cărora autorul le reconstituie personalitatea prin felul cum acționează ele în diferite împrejurări.

Între aceste se detașează învățătorul Haniel Ionescu, muncitorii Marin Bucur și Ștefan Ciobotaru, țărani Marin Nidelea și Vasile Ogrința care se comportă conștienți și consecvenți în lupta împotriva fascismului. Opuși acestora sînt Leonida Ciobanu (carierist, lubric și bestial), rapacele cîrciumar Gruia Păun, Nicolaie Dăianu (întruchipare veridică a făcărniciei marniste), notabilitățile satului (clientelă sigură a fascismului, avidă de înavuțire, lipsită de scrupule, mergînd pînă la crimă). Romanul scoate astfel în evidență caracterul antipopular și prădalnic al războiului antisovietic în care fusese tîrîtă țara. Pe front au plecat din Murgeni, învățători și țărani săraci. Moșierul, cîrciumarul, chiaburii și fiii acestora au fost lăsați la vatră, sub pretextul „susținerii economiei de război“. Astfel maiorul de rezervă Gheorghe Diaconu, directorul școlii din Murgeni — un pseudo-intelectual, înfumurat — consideră războiul ca un bun prilej de îmbogățire personală, dedîndu-se la jefuirea ținuturilor sovietice vremelnice cîtropite de hitleriști.

În întregul său, romanul *Învățătorii* corectează prin prisma realismului socialist, imaginea diformată a rolului învățătorilor în viața noastră socială, transmisă prin romanele lui Cezar Petrescu și B. Iordan. Diferențierile social-politice din rîndurile intelectualilor satelor sînt urmărite de Șerban Nedelcu pe o scară largă de nuanțe, izbutînd să redea astfel o imagine veridică a lumii rurale din acea vreme.

Romanul *Învățătorii* se încheie cu întoarcerea armelor romînești împotriva cîtropitorilor hitleriști. Din relatările făcute de autor în *Gazeta literară*, volumul al doilea al romanului — la care lucrează actualmente —, va ilustra entuziasmul cu care învățătorii din patria noastră au muncit și muncesc pentru desăvîrșirea revoluției culturale, contribuția lor la construirea socialismului la sate, la formarea omului nou. Alături de Vasile Nisipaș, Mircea Coman, Adina Condrea și alții vor apare figuri de învățători noi, crescuți de partid, de regimul democrat-popular.

★

Gînditorii progresiști ai secolelor trecute s-au ridicat deseori împotriva dogmelor și legendelor mistice din biblie. În multe din scrierile lor se arată caracterul fals și ireal al învățăturilor biblice, neconcordanța lor cu datele științei. Între aceste lucrări, prin modul de abordare și stilul ei *Biblia hazlie*⁴⁾ a publicistului francez Léo Taxil ocupă un loc deosebit. Apărută în Franța

4) TAXIL, L. *Biblia hazlie*. Buc., Editura politică, 1962. 552 p.

în 1897, a fost tipărită recent în traducere românească la Editura politică.

Așa cum au dovedit cercetările științifice, biblia este compusă dintr-o serie de texte, cari reprezintă câteodată variante ale unor și acelorași legende, provenite din diferite surse. Din această cauză între aceste texte există multe contradicții. În cartea lui Taxil se face o analiză minuțioasă, cu umor și causticitate, a absurdităților care abundă în „Vechiul testament“.

Astfel, în cuprinsul a 45 de capitole, Léo Taxil a expus conținutul unor istorii „sacre“ — dintre cele mai larg cunoscute — așa cum sînt ele prezentate în biblie. El a scos în evidență contradicțiile dintre aceste istorii, caracterul lor antiștiințific, și antiistoric, înțelesul lor uneori scandalos. Subiectele biblice sînt prezentate într-un stil, — folosit de teologi de-a lungul veacurilor — și care dă cărții forma unei reușite parodii, scoțînd și mai mult în relief întreaga sărăcie spirituală a „științei scripturi“.

Prin fața cititorului defilează astfel legendele biblice despre: facerea lumii și a omului, căderea în păcat a primilor oameni, izgonirea din „rai“, aventurile amoroase ale îngerilor pe pămînt, potopul etc.

Iată-l de pildă pe Adam, pe care autorul îl pune să-și povestească viața în „rai“:

„Sînt om și mă numesc Adam: se pare că asta înseamnă „pămînt roșu“, pentru că am fost făcut din lut, ca un ureoi oarecare. [...] M-am născut acum cîteva zile [...] Și duc o viață de huzur în acest rai minunat. Mă duc unde vreau, rup din copaci orice fructe și mănînc cît încap în mine. Nu simt nici cea mai mică oboseală, pentru că nu fac nimic. Mă tăvălesc pe iarbă numai din plăcere“.

Referitor la „căderea în păcat“ a primilor oameni, Léo Taxil relevă unele contradicții între afirmațiile cărții *Facerea* și ale bibliei. Întîmplarea cu „șarpele“ vorbitor este foarte răspîndită în literatura orientală.

Nu mai puțin interesantă este și analiza textelor biblice privind cunoscuta legendă a potopului. Autorul dovedește în acest capitol netemeinicia întîmplărilor cuprinse în această legendă:

„De vreme ce pe timpul potopului nivelul apelor depășise cu 15 coți cei mai înalți munți de pe pămînt, reiese, după unele calcule, că în total se adunase o cantitate de apă echivalentă cu volumul a 12 oceane mondiale îngrămădite unul peste altul“. În a 17-a zi, din luna a șaptea, corabia lui

Noe s-a oprit pe vîrfurile muntelui Ararat, singurul care depășea nivelul apelor. Ori, munții Ararat au 5516 m. Atunci cum este cu puțință ca vîrfurile Himalaiei, care au peste 8000 m. înălțime, să fi fost acoperite de ape?

Dar, absurditatea textelor „sfinte“ nu se oprește aici. Pe corabia lui Noe se aflau familia lui și toate dobitoacele pe care le salvase de la înec. Corabia a plutit 393 de zile. Biblia nu explică cum au putut fi hrănite atîtea vietăți, timp de mai bine de un an, de unde și-au luat cantitățile mari de carne pentru hrană, cum au putut 8 oameni să îngrijească grădina zoologică de pe corabie, s-o întrețină curată etc.

Știința a dovedit de nenumărate ori că în realitate nu a existat niciun fel de potop și că biblia a preluat această poveste din legendele altor popoare.

Taxil parcurge în continuare capitolele bibliei demonstrînd lipsa lor de temei istoric, naivitatea cu care sînt prezentate diferite fenomene. În multe părți ale „vechiului testament“ găsim descrise fapte și povestiri inapoia cărora se ascunde înșelătoria, răzbunarea crudă, aventurile indecente, șiretlicurile. Ca exemplu pot fi citate legendele despre Lot și fiicele sale, negocul lui Avraam și Isaac cu soțiile lor, seducerea Betsabei de către David etc.

De cînd a fost scrisă *Biblia hazlie* au trecut 75 de ani. În acest răstimp, știința a făcut mari progrese în cercetarea originii religiei, în studierea comparativă a legendelor și miturilor din diverse religii, în lămurirea apariției și evoluției vieții pe Pămînt etc. Deși cititorul nu găsește în această lucrare toate argumentele și materialele științei contemporane, totuși ea prezintă un interes incontestabil.

Lucrarea lui L. Taxil, deși valoroasă, prezintă unele lipsuri. Autorul nu arată cum au luat naștere legendele biblice, care a fost istoria adevărată a poporului evreu, cultura lui în vremea la care se referă biblia. Necunoscînd marxismul și cercetările istorice de mai tîrziu asupra apariției miturilor religioase, unele aprecieri și consideratii ale autorului sînt contestabile.

Léo Taxil a izbutit să demonstreze că biblia este o colecție de legende și norme consemnate de scriitori ignoranți, în dezacord vădit cu cronologia faptelor istoriei reale. De asemenea, că textele „vechiului testament“ sînt în flagrantă contradicție cu logica, cu știința, cu morala general-umană.

Petre GAYRILESCU

ÎNȚELEGEREA LITERATURII DE CĂTRE ELEVI ȘI ÎNDRUMAREA LECTURII ACESTORA

Literatura, ca element constitutiv al suprastructurii sociale, este un mijloc puternic de educație comunistă a maselor, de propagare a culturii socialiste în rîndurile cititorilor de cele mai diferite meserii sau vîrste. Marele scriitor L. N. Tolstoi, scria în 1897, că literatura „...nu este o înșiruire de lucruri agreabile și mai ales nu este o desfătare, ci un mijloc de comunicare între oameni, necesar vieții și progresului întru fericirea individului și a colectivității umane, un mijloc care unește oamenii prin aceleași simțăminte”¹⁾. Așadar, prin citirea operelor literare se creează un gen de comunicare între generații precum și între cititor și autor, între cititor și contemporanii lui.

Dar eficiența educativă a unei astfel de comunicări nu este condiționată numai de valoarea obiectivă a literaturii, ci și de felul în care oamenii știu să pătrundă conținutul de idei al operei citite, să înțeleagă sensurile ei ascunse în imagini și jocul personajelor, de felul în care ei trăiesc emoția artistică. Toate aceste calități nu sînt innăscute, ele se formează la fiecare individ, prin educație, încă din copilărie.

Bazîndu-mă pe ideea de mai sus, în anul 1961 am efectuat o cercetare cu privire la unele probleme psihologice ale percepției și înțelegerii literaturii de către elevii din clasele a II-a — VII-a.

La baza acestui studiu au fost următoarele probleme centrale :

1. Perceperea²⁾ conținutului unei opere literare de către elevi și înțelegerea ideilor care reies din planul acțiunii ;
2. Cunoașterea profilului și caracterului personajelor principale dintr-o operă literară.
3. Aprecierea valorii operei literare de către elevi ;
4. Cantitatea și calitatea literaturii citite de către elevi.

Cercetarea a fost efectuată la un număr de 178 elevi din clasele mai sus menționate, deci cu cîte 33 elevi din fiecare clasă.

Pentru a preciza nivelul de dezvoltare al percepției și înțelegerii unei opere literare în ansamblul ei, s-a folosit metoda

1) TOLSTOI, L. N. *Despre munca literară*. Buc., Editura Cartea rusă, 1958. Colecția „Mica bibliotecă critică”, p. 51.

2) Perceperea este luată aici în sensul de recepțarea a faptelor și personajelor descrise în opera literară.

relatărilor verbale sau scrise, luîndu-se ca subiect ultima carte citită de către elevi (în săptămîna precedentă cercetării). Astfel, am cerut fiecărui elev, în parte, să facă o caracterizare scrisă a personajelor principale din opera literară citită, spre a-mi preciza felul în care evoluează cunoașterea personajelor, de la o vîrstă la alta. Am aplicat un chestionar care conținea întrebări cu privire la aprecierea valorii unor cărți, ca de pildă : *Povestea unui om adevărat*, *Tinăra gardă*, *Contele de Monte Cristo* sau diferite basme și povești. De asemenea, am introdus în chestionar și o întrebare cu caracter general, „Ce înseamnă o carte literară bună?”, pentru a putea defini mai clar criteriile după care elevii apreciază valoarea unei opere literare. Un alt chestionar, aplicat la 356 elevi, ne-a furnizat date interesante cu privire la genurile literare preferate de ei, precum și cantitatea operelor citite.

Datele obținute prin probele de mai sus au fost completate și confruntate cu cele rezultate din observațiile făcute la lecțiile de limba romînă, precum și din convorbirile cu elevii. Analiza materialului adunat ne-a dezvăluit cîteva caracteristici importante ale evoluției procesului de percepere și înțelegere a literaturii de către elevi între 8—14 ani. În această evoluție s-au conturat distinct cinci stadii între care există o determinare și o continuitate dialectică :

Primul stadiu, care include 24% din elevii clasei a II-a și aproape 5% din clasele III-a, se caracterizează prin relatări eronate, elevii denaturînd anumite situații descrise în opera literară. Nu apar elemente artistice în relatare, nu este posibilă caracterizarea personajelor sau aprecierea valorii operei literare. Toate acestea sînt consecința unei percepții inegale a elementelor constitutive a operei literare (de conținut, idei, personaje, expresie), precum și a faptului că elevul nu stabilește relații între aceste componente.

Lipsa de claritate și precizie în percepere a determinat instabilitatea elementelor percepute, apărînd fie o memorare defectuoasă a lor, fie un proces de inducție a elementelor acțiunii operei prin elemente din viața de toate zilele sau din alte scrieri literare similare. În consecință, elevii din această categorie, nu realizează înțelegerea operei literare. Este evidentă la acești elevi menținerea unei particularități a micii copilării de a introduce în percepție, elemen-

te de joc și o insuficiență experiență în citirea și înțelegerea literaturii. Desigur că această situație indică și o insuficiență îndrumare a lecturii elevilor de către cei competenți.

Al doilea stadiu de dezvoltare a percepției și înțelegerii literaturii include 70% din elevii clasei a II-a și se întâlnește din ce în ce mai puțin în clasele următoare, fără a dispărea nici la clasa a VII-a. El se caracterizează prin perceperea corectă a conținutului operelor literare, elevii neridicându-se totuși la semnificația generală a faptelor deoarece obiectivul principal în percepție a fost țesătura de întâmplări descrise, iar emoțiile elevilor sînt limitate la simpla trăire situativă a evenimentelor.

În aceste condiții caracterizarea personajelor este greu de realizat elevii oprindu-se la o caracterizare superficială, formală, fără argumente. De pildă elevul spune: „Baba era o femeie rea, moșul era bun, tata vrednică“ etc. Maniera aceasta dovedește că perceperea personajelor are un caracter „generalizat“, că nu s-a realizat o diferențiere a caracteristicilor fizice și psihice ale acestora, a acțiunilor lor și semnificației acțiunilor. Caracterizările sînt aproximative, raportul dintre caracterizare și caracterizat este inegal.

Din acest stadiu elevii încep să aprecieze valoarea operelor literare, fie utilizînd drept criteriu un element concret din acțiunea care le-a plăcut mai mult, fie starea afectivă trăită în timpul citirii, de pildă, „Pentru ca o carte să fie bună trebuie să-mi placă“. Acest gen de apreciere dovedește o slabă înțelegerea a problemelor dezvoltate de autor în opera sa și deci lipsa unor criterii obiective de apreciere. Aprecierea operelor literare, numai pe baza stărilor afective provocate de citirea lor, este frecventă și la elevii mai mari și o întâlnim chiar la unii adulți care citesc pasionat

multe cărți dar nu rămîn cu nimic valoros de pe urma lor.

Prin îndrumarea lecturii se observă că elevii evoluează spre un al treilea stadiu de dezvoltare a înțelegerii literaturii și în care manifestă o orientare bilaterală în timpul citirii operelor: asupra conținutului și asupra mijloacelor expresive. Maniera fiind nouă pentru elevi, este deosebit de grea din care cauză ei nu-și termină relatarea verbală și nici nu subliniază ideile generale din opera literară. Totuși stadiul acesta este deosebit de important întrucît el marchează momentul în care încep să se închege emoția artistică, un salt evident spre percepția artistică a literaturii, cînd devine posibilă înțelegerea fenomenului literar. Personajele literare încep să fie caracterizate prin intermediul faptelor lor, dar nu se constituie încă, în imaginația elevilor ca tipuri reprezentative. Aprecierea valorii operelor literare se orientează în acest stadiu în special spre forma de execuție, tocmai elementul care apare nou în înțelegere, după cum am mai subliniat.

În următoarea fază de evoluție (stadiul al IV-lea), se consolidează sistemul de percepere unitară a operelor literare (conținut și expresie), ceea ce face ca și relatarea ei de către elevi să aibă o consistență unitară. Evoluția percepției și înțelegerii operelor literare progresează foarte mult, din care cauză apar acum criterii obiective de apreciere a valorii.

Cel mai avansat stadiu în înțelegerea literaturii de către elevi apare încă din clasa a III-a și se dezvoltă mai mult spre clasa a VIII-a. El se caracterizează printr-o percepere completă a conținutului operelor literare citite, prin înțelegerea expresiei literare și mai ales prin surprinderea ideilor esențiale care stau la baza operelor.

Caracterizarea personajelor are acum ca obiectiv principal sublinierea însușirilor

În cadrul secției pentru copii a bibliotecii raionale Rîmnicu-Sărat, bibliotecara Ana Pavel a înființat un cerc de lectură. La ședințele cercului participă și învățătoarea Maria Frîncu.

de caracter, argumentate prin acțiunile acestora. În acest stadiu se observă saltul spre înțelegerea personajelor tipice în literatură. Elevii știu să aleagă o carte bună pentru citit, deoarece pot aprecia valoarea ei după ansamblul problemelor pe care le ridică din punct de vedere al conținutului și expresiei literare. Stadiul al V-lea, este cel spre care trebuie să tindem în îndrumarea lecturii elevilor, el fiind cu mult superior stadiilor precedente.

Am prezentat succint stadiile de evoluție ale percepției și înțelegerii literaturii de către elevi între 8-14 ani, pentru a arăta pe de o parte cât de dificil este acest proces, iar pe de altă parte pentru a argumenta necesitatea unor condiții „sine qua non” în îndrumarea lecturii acestora, nu numai în școală ci și în afara școlii.

Reiese clar că o condiție de bază este aceea ca o carte recomandată elevilor să corespundă experienței lor concrete de viață. Marele savant rus I. P. Pavlov a subliniat, în cercetările sale, că procesul înțelegerii are la bază legături temporare care s-au format în practica anterioară. Ori dacă elevii nu au această experiență anterioară, suficientă, nu pot înțelege faptele descrise în opera literară, sau le înțeleg greșit. Orice operă literară reflectă viața cu scopul de a o face cunoscută multimii de oameni. De aici rezultă că elevii trebuie să fie mai întâi îndrumați asupra conținutului operei, nu numai în sensul receptării faptelor descrise ci mai ales a interpretării faptelor prin vehicolul lor ideologic.

O altă condiție esențială care permite înțelegerea literaturii de către elev este aceea de a fi îndrumat în problemele literaturii. Elevul trebuie să știe că opera literară oglindește viața într-o formă de cunoaștere estetică care-și are problemele ei. El trebuie să fie învățat să descopere în fenomenul literar nu numai realitatea care se reflectă, ci și forța imaginilor artistice prin care se reflectă. Trebuie să li se recomande elevilor să nu se lase emoționați de desfășurarea acțiunii, ci să caute să trăiască frumusețea scrierii literare, să simtă puterea mesajului ei artistic. În felul acesta se dezvoltă atitudinea pozitivă a elevului față de operă și se asigură efectul ei educativ.

O carte devine de asemenea mai valoroasă pentru educația omului, cu cât acesta cunoaște mai multe despre ea. De aceea este necesar ca îndrumarea elevilor în analiza celor citite să fie completată de către părinți, profesori și bibliotecari prin relevarea unor aspecte importante ale muncii de creație a autorului, din viața lui, să se facă o comparație cu alte opere citite pentru a se sublinia calitățile lor.

Comparația între diverse opere este recomandată și pentru stabilirea diferențelor de gen între diverse scrieri literare.

În ceea ce privește genurile preferate, remarcăm o orientare a elevilor din clasa a II-a spre basme și povestiri, ceea ce corespunde desigur particularităților psihice de vîrstă dar și o tendință de deplasare a interesului spre scrieri istorice. Acest fapt trebuie să fie utilizat, întrucît îndrumarea elevilor spre scrierile cu conținut istoric ajută la extinderea orizontului de cunoștințe al elevilor despre viață, se formează concepția justă despre evoluția societății.

Înaintînd spre clasele mari, interesul elevilor se diversifică, se orientează spre genuri literare felurite, ceea ce dovedește preocuparea de a pătrunde tot mai mult în problemele multiple ale vieții. Orientarea elevilor trebuie să fie susținută, dar supravegheată pentru a se menține un echilibru în citirea diferitelor genuri literare. (La toate clasele se observă o lipsă de interes pentru citirea poeziei ceea ce nu trebuie admis.)

Elevii justifică lipsa menționată mai sus prin faptul că poeziile îi plictisesc, că nu au acțiune și alții mai sinceri spun că nu le înțeleg. În fond, ultima motivare este cauza esențială a neglijării poeziei.

Desigur că, poezia este mai greu de înțeles deoarece arhitectura ei rezultă din idei care ajung la concentrația simbolurilor. Poezia este o creație complexă care se adresează nu numai afectivității ci și gîndirii, pentru a descoperi intențiile și sentimentele poetului. Ori cercetările noastre au dovedit că elevii sînt insuficient îndrumați în sensul înțelegerii problemelor poeziei, din care cauză se îndepărtează de ea. Subliniem cu deosebită tărie necesitatea ca în îndrumarea lecturii fiecărui elev să se acorde poeziei locul cuvenit, mai ales cu cât valoarea ei educativă este nemăsurată. Poezia este o reflectare estetică a vieții, dezvoltă imaginația creatoare a elevilor, ridică în general nivelul percepției estetice a operelor literare și contribuie în consecință la realizarea educației estetice.

Este bine ca îndrumarea elevilor spre citire a diverselor genuri literare să fie susținută nu numai de profesori, ci și de bibliotecar a cărui sarcină importantă este de a fi un propagandist și un ghid inițiat în transmiterea culturii multilaterale.

Se pot găsi multe forme de popularizare a literaturii de orice gen ca: panouri cu scenete ilustrate din genurile mai puțin frecventate de elevi, discuții cu elevii, organizarea unor ghicitori literare, afișe de popularizare a cărților noi. De asemenea subliniem, cu deosebită tărie, necesitatea ca în revistele pentru școlari să apară cît

mai multe articole de îndrumare a lecturii elevilor spre diverse opere și genuri literare. Asemenea articole au o eficiență sporită și prin faptul că pot fi citite de foarte mulți elevi, mai ales dacă lectura lor va fi organizată în colective școlare.

O problemă importantă de care trebuie să se țină seamă în îndrumarea lecturii elevilor este aceea a cantității cărților citite de fiecare elev în parte. Cercetările noastre au dovedit că în clasa a II-a elevii citesc în medie cam 3—4 cărți pe lună, în clasa a III-a 5,2, în clasa a IV-a 6, în clasa V-a 8, în clasa a VI-a 5,3 și în clasa a VII-a 7. Se observă că de la clasa a II-a pînă la clasa a V-a aproape se dublează numărul cărților citite, ceea ce dovedește o creștere mare a interesului elevilor pentru literatură, cît și faptul că s-a consolidat deprinderea de a citi independent, de a înțelege conținutul operelor. În clasa a VI-a scăderea numărului este aparentă, deoarece cărțile citite acum au un volum mult mai mare. Pe măsură ce elevii își dezvoltă deprinderea de a citi, apare spre clasa a VII-a posibilitatea de a cuprinde mai multe cărți de proporții mai mari.

Din discuțiile purtate cu profesorii și din analiza rezultatelor obținute de școlarii la învățatură a reieșit că nu trebuie să ne bucare volumul prea mare al lecturii (mai ales în situația unor elevi), după cum nu poate să ne bucure nici lipsa de interes față de lectură. Se observă în genere că elevii care citesc mult în timpul școlii tind să-și neglijeze îndatoririle școlare sau citească superficial, ceea ce face ca valoarea educativă a lecturii să fie redusă.

Bazîndu-ne pe cele subliniate de mai sus, socotim că este o sarcină importantă a ce-

lor care îndrumă lectura elevilor să controleze volumul atît în timpul școlii, pînă la se evita neglijarea datoriilor școlare, cît și în vacanță pentru a se înlătura superficialitatea lecturii. Considerăm că fiecare școlar poate citi în medie o carte pe săptămînă în timpul școlii (cifra poate varia ușor în funcție de elev și de caracterul cărții), iar în timpul vacanței lectura poate fi lărgită, dar nu în mod abuziv. Bibliotecarii, în special, au posibilitatea de a controla cantitatea cărților citite de către elevi, pe baza fișelor individuale și luînd legătura cu școala pentru a cunoaște nivelul fiecărui elev în parte. Este o muncă grea, dar necesară, dacă vrem ca în adevăr să asigurăm condițiile optime de educare a tinerilor prin tezaurul de neprețuit al literaturii.

Bibliotecile trebuie să-și asume tot mai mult rolul de îndrumător al lecturii școlarelor, sub forme diverse ca : discuții individuale cu elevii, discuții tematice colective, organizarea unor întîlniri literare etc. În toate aceste manifestări, bibliotecarii trebuie să țină legătura cu profesorii, să caute să răspundă programei analitice școlare, să colaboreze cu părinții acolo unde este cazul.

În felul acesta se pot asigura condițiile cele mai bune pentru lectura elevilor, potrivit principiilor educației comuniste. Numai în aceste condiții, citirea literaturii va contribui atît la dezvoltarea nivelului percepției și înțelegerii operelor citite cît și la dezvoltarea nivelului general a elevului, la educația sa morală și estetică.

Geta DAN-SPINOIU

Ne scriu corespondenții

PREOCUPARE PENTRU NOI METODE DE PROPAGANDA CĂRȚII

În primele trei trimestre ale anului au fost înscriși 541 de cititori, dintre care aproape 400 adulți, cu 83 de cititori mai mult decît în anul trecut. Pînă la 1 octombrie au fost citite 4585 de volume (față de 4500 anul trecut). Activitatea bibliotecii s-a orientat mai mult spre propaganda cărții social-politice și agrotehnice, ceea ce a determinat circulația intensă a acestor categorii de cărți, care reprezintă aproape jumătate din totalul cărților citite.

Nădăjduim ca pînă la sfîrșitul anului toți știutorii de carte din sat să devină cititori ai bibliotecii, iar indicele de citire să crească la 11.

În perioada iernii, organizăm cu regularitate „Ziua bibliotecii”, acțiune care ne

ajută să obținem rezultate din cele mai bune. „Ziua bibliotecii” este pregătită pe bază de plan, alcătuit în colaborare cu căminul cultural, sub îndrumarea organizației de partid.

În propaganda cărții folosim cu mult succes și magnetofonul. În acest scop, am imprimat pe benzi cîteva melodii populare românești, îndrăgite de colectivității din satul nostru. Între melodii, am înregistrat scurte știri despre activitatea bibliotecii, recomandări de cărți, poezii, scurte prezentări ale cărților noi, sosite la bibliotecă etc. Audiții la magnetofon organizăm și în cadrul „Zilei bibliotecii”.

Maria CICA
Biblioteca sătească Babșa,
raionul Lugoși, reg. Banat

„MAI PUȚINĂ SCRIPTOLOGIE”

Articolul cu titlul de mai sus publicat în nr. 9 al revistei noastre a stârnit discuții interesante în rândul bibliotecarilor. Publicăm, mai jos, părerile colectivului de la secția de împrumut a Bibliotecii regionale Brașov.

★

Necesitatea acordării unui timp cât mai mare îndrumării lecturii implică găsirea unor forme simple de evidență, care să asigure, totodată, securitatea fondului.

În principiu, sintem de acord cu ideea simplificării „scriptologiei” evidenței cărților împrumutate. Obiecțiile noastre izvoară din practica secției de împrumut.

1) Prin metoda prezentată în articolul publicat, se mărește timpul necesar îndrumării lecturii, dar nu se indică modul ei de urmărire. Fără fișa cititorului nu avem posibilitatea să vedem ce a mai citit.

2) Știm foarte bine că nici o bibliotecă regională sau raională nu folosește fișa cărții. Întocmirea fișei cărții la numărul mare de volume aflate în fondul bibliotecii, în termenul propus, (inceputul anului 1963) este un obiectiv greu de realizat (creдем că s-ar putea realiza în mers, adică, în loc să se înscrie datele bibliografice ale cărții în fișa cititorului, s-ar putea întocmi fișa cărții cu ocazia împrumutului acesteia, folosindu-se apoi fișa la toate împrumuturile ulterioare).

3) Pe plicul cititorului nu apare adresa acestuia astfel că, în cazul recuperării trebuie căutat în registrul de înscriere.

4) Manevrarea celor șase fișe (trei fișe ale cărții și trei buletine de împrumut) îngreunează întocmirea statisticii zilnice, se pierde timp, plicul cititorului se uzează mai repede. Buletinele de împrumut lăsate în seama cititorilor se pot pierde ușor, cunoscând, din experiență, neglijența unora care pierd chiar și permisul de intrare.

5) Pe buletinul de împrumut este indicat „nu este transmisibil” dar nu există posibilitatea de control (cititorul poate împrumuta permisul de intrare împreună cu buletinele de împrumut).

6) Cele trei buletine de împrumut limitează numărul cărților împrumutate. Sînt

cazuri cînd unii cititori solicită, la un împrumut, mai multe lucrări — pentru învățămînt politic, pentru întocmirea unor recenzii, conferințe.

7) Cunoaștem greutățile întîmpinate la recuperarea cărților, cînd unii cititori nu vor să-și recunoască iscălitura. În sistemul propus nu apare iscălitura cititorului pentru fiecare carte împrumutată, ceea ce ar duce, în unele cazuri, la contestații.

Ce propunem noi ?

La înscriere, cititorul este trecut în registrul de înscriere al bibliotecii. Primește o carte de intrare în bibliotecă.

Se completează plicul cititorului care să fie socotit, totodată și un angajament al acestuia de a respecta regulamentul bibliotecii. Propunem ca acest plic să cuprindă următoarele date :

Fașa plicului

Biblioteca regională Brașov
Buletin de cititor

Anul nr.	Anul nr.	Anul nr.
----------	----------	----------

Numele

Prenumele

Ocupația

Adresa

Cititor

Cerut prelungire

Anul nr.	Anul nr.
---------------	---------------

Pe verso va fi trecut un extras din regulamentul bibliotecii, privitor la condițiile de împrumut și totodată angajamentul cititorului de a-l respecta.

Notă. Este bine să se treacă adresa pe plicul cititorului pentru a ușura recuperarea.

Sistemul de împrumut se prezintă astfel :
 - Înălăturându-se buletinele de împrumut, să se lucreze exclusiv cu fișa cărții, schimbată în felul următor :

Cota cărții	Nr. inventar	Prețul
	Autorul	Titlul
Nr. de înscriere al cititorului		Semnătura cititorului

Cititorul se prezintă la bibliotecar cu cărțile alese. Bibliotecarul scoate din buzunarul cărților fișele cărții (la începutul anului s-ar putea întocmi fișele pe loc) trece pe ele numărul de înscriere al cititorului (din permisul de intrare). Cititorul

semnează de primire pe fișa cărții. Bibliotecarul aplică ștampila cu termenul de restituire pe foaia de termen lipită în carte și introduce fișa cărții în plicul cititorului. Plicurile se așază pe termene de restituire în ordine alfabetică sau numerică.

La restituire, bibliotecarul scoate plicul cititorului și pune fișa cărții în buzunarul acesteia, ceea ce înseamnă că a fost restituită.

Atît în cazul sistemului propus de articolul respectiv cît și în cel propus de noi, nu se rezolvă problema urmării lecturii cititorilor. Rezolvarea o vedem prin introducerea unui „carnetel personal de evidență“, ținut de cititor, care s-ar putea folosi și drept permis de intrare.

Se întîmplă uneori, ca unii membri ai familiei să împrumute cărți în numele celorlalți. De aici o serie de discuții. Nici în sistemul actual de împrumut, nici în cel propus n-am găsit rezolvarea acestei probleme.

De asemenea, se poate ivi, uneori, neîncrederea unor cititori față de bibliotecari, dacă aceștia nu certifică restituirea cărților. S-ar putea adăuga fișei cărții rubrica „iscălitura bibliotecarului“.

Credem că în urma unor discuții largi, la care să participe bibliotecari cu experiență, sistemul propus poate fi perfecționat. Este în interesul nostru și al cititorilor.

Colectivul Secției de împrumut
a Bibliotecii regionale Brașov

PROGRAMUL DE FUNCȚIONARE A BIBLIOTECII COMUNALE

BIBLIOTECARII ÎNTREABĂ

bibliotecă găsește pe ușă un mic anunț cu următorul text : „Sînt cu cărți în str. Pîrău“ sau „Sînt la locul de muncă al îngrijitorilor de vaci“. Cititorul care vine seara, după orele 20, găsește o dată pe săptămînă, biletul „Sînt la cercul de citit din Ulița Morii“. Aceași situație se întîmplă și în orele cînd sînt la repetițiile de teatru, de cor (la căminul cultural) sau la învățămîntul politic care începe înainte de orele 21. Vă rog să publicați un program de funcționare a bibliotecii comunale, care să mă ajute să remediez această situație.

Anneliese FLEPS
Biblioteca comunală
Mănărade, raionul Mediaș

REDAȚIA RĂSPUNDE

Reținem din scrisoarea tovarăsei Fleps grija de a folosi cât mai judicios timpul de muncă la bibliotecă, pentru atragerea unui număr mai mare de cititori și buna lor deservire. Problema programului de funcționare a bibliotecii interesează și pe alți bibliotecari.

Practica ne arată că acest program nu este identic în toate regiunile, deoarece este stabilit în funcție de condițiile existente pe plan local, de cerințele diferitelor categorii de cititori (muncitori, țărani colectiviști, funcționari, elevi etc.). Anul trecut Ministerul Învățământului și Culturii a recomandat Comitetele executive al sfaturilor populare regionale ca programul de funcționare a bibliotecilor publice să fie stabilit potrivit prevederilor Codului Muncii, ținându-se seama totodată de specificul și profilul fiecărei localități, de orele cele mai potrivite pentru deservirea populației cu cărți.

Potrivit acestei recomandări, Comitetul executiv al sfatului popular regional București — de pildă — a indicat următorul program de funcționare a bibliotecilor din regiunea respectivă. Bibliotecile raionale și comunale să fie deschise de 2 ori pe săptămână între orele 8—16, în restul zilelor săptămânii între orele 9—12 și 15—19, iar duminică dimineață cel puțin 4 ore. (Bibliotecarii au zi liberă — lunea.) Bibliotecile sătești sînt deschise în fiecare seară, iar duminica în orele cînd există activitate la căminul cultural. După cum se vede, orarul bibliotecilor *nu este identic* cu orarul de lucru al sfaturilor populare. *El este stabilit în așa fel, ca să coincidă cu timpul liber al colectiviștilor și altor categorii de cititori.*

Asemenea reglementări a programului de funcționare a bibliotecilor au avut loc și în alte regiuni ale țării, cu mici variațiuni — după nevoile locale, — fiind prelungit în lunile de iarnă cât mai mult spre seară. (De exemplu: de 2 ori pe săptămână între orele 10—13 sau 11—14 și după-amiaza de la orele 16—20.) Pentru a nu prejudicia intereselor cititorilor, vizitarea bibliotecilor mobile și afiliate, colportajul de cărți, controlul activității cercurilor de citit, se vor planifica în așa fel, încît să nu coincidă cu orele de funcționare a bibliotecii.

O dată stabilit, programul se afișează la bibliotecă și în locurile cele mai frecventate din comună (sfatul popular, cooperativa, căminul cultural etc.). Bibliotecarul trebuie să aibă grijă ca orarul afișat să fie respectat cu strictețe, altfel riscă să piardă cititorii, deoarece dacă aceștia vor găsi bibliotecă închisă în orele de funcționare stabilite, vor pleca nemulțumiți. Totodată este foarte important ca orarul bibliotecii să fie nu numai respectat, dar sub nici un motiv modificat. În cazuri excepționale, cînd bibliotecarul este nevoit să lipsească de la bibliotecă, el poate fi suplinît — cu avizul sfatului popular comună — de unul din membrii colectivului voluntar, care s-a dovedit mai atașat de bibliotecă și în care are încredere.

A planifica orele de funcționare a bibliotecii, după nevoile locale, nu înseamnă că în fiecare sat sau comună să fie alt program. Acest lucru ar îngreuna mult și efectuarea controlului din partea organelor raionale. În acest caz, soluția cea mai justă ar fi stabilirea unui program identic de funcționare a tuturor bibliotecilor dintr-un raion, de către Comitetul de cultură și artă raional.

CURSURILE DE LA SINAIA

Trei sute de bibliotecari comunali s-au reunit din toate regiunile țării în orașul străjuit de Virful cu Dor, pentru ca, timp de o lună de zile, să-și însușească organizat elementele de bază ale teoriei și practicii bibliotecare. Programate anual, cursurile de perfecționare inițiază bibliotecarii în meseria căreia s-au dedicat, le stimulează preocuparea de a încerca și generaliza noi forme de activitate cu cartea. De fiecare dată, ele aduc o ameliorare a metodicii de predare, a procedeeilor pedagogice,

ocazionînd și o informare mai concludentă în legătură cu creșterea volumului cunoștințelor profesionale și a pregătirii politico-ideologice a lucrătorilor cu cartea.

Prin grija Consiliului Așezămintelor Culturale, la aceste cursuri au fost invitate să predea cadre cu experiență didactică și pregătire de specialitate, realizîndu-se astfel nivelul corespunzător al prelegerilor și seminariilor. Condițiile materiale și de învățatură au întregit preocuparea pentru asigurarea conținutului predării.

Aprecierile elogioase ale bibliotecarilor despre nivelul și foloasele cursului au fost unanime: „Pentru cei care profesăm de puțin timp această muncă — spunea bibliotecara Victoria Lupu din comuna Moara (regiunea Suceava) — cursul a avut menirea să ne lărgescă orizontul asupra imenselor posibilități pe care le are cartea de a influența oamenii. Seriozitatea și atmosfera de lucru și-au pus de la început amprenta asupra lecțiilor și seminariilor. Credem că și eforturile depuse de noi pot sublinia convingerea că venirea aici a fost utilă. Plec acasă cu gândul să aplic cât mai bine cele învățate. Voi face totul pentru ca, în perioada de iarnă, când condițiile sint cele mai propice extinderii activității cu cartea, să dovedesc sfatului popular comunal că am utilizat bine timpul la cursuri“.

Cu volubilitatea caracteristică tinereții, cursanții se anunță nerăbdători să ne relateze proiectele lor de viitor. Pentru bibliotecara Deanca Giurgev din comuna Saravale (regiunea Banat), care lucrează mai de mult între cărți, cursul a adus o serie de clarificări în problemele tehnicii de bibliotecă, în metodele de muncă cu cititorii și în orientarea mai precisă a rostului muncii cu cartea în condițiile satului colectivizat: „În lunile de iarnă, cititorii au mai mult timp pentru cărți. Mă voi ocupa foarte serios de lectura colectivizatorilor de la sectoarele zootehnic și legumicol, a membrilor cercurilor de citit și a celor înscriși la învățământul agrozootehnic de masă. Fi-rește, nu vor fi neglijați nici ceilalți cititori. Iarna, sătenii vizitează des biblioteca și fac din cărți subiecte de lungi discuții. Este, deci, perioada foarte potrivită îndrumării mai sistematice și permanentizării lecturii lor. Vreau să pun la punct cataloagele bibliotecii, pornind mai întâi de la lucrările noi, ale căror fișe tipărite le primim acum o dată cu coletele de cărți. Voi reprofila și *Colțul colectivistului*, astfel ca rolul lui în atragerea și îndrumarea lecturii cititorilor să crească. Imi mai propun să particip activ la seminariile raionale, să împărtășesc colegilor cele învățate aici. Mă gândesc să organizez la biblioteca noastră un punct metodic, pentru a ajuta bibliotecile din satele învecinate.

Cursurile ne-au insuflat o mai mare dorință de a învăța și plecăm la locurile de muncă cu această hotărâre. Dar, așa cum noi recomandăm cititorilor cărțile necesare muncii lor, avem nevoie, la rîndul nostru, de instrumente de muncă, pentru a consolida cunoștințele acumulate pînă acum. Referitor la îndrumarea individuală a lecturii nu găsim însă decît referiri sumare. Chiar și la curs, problema a fost tratată numai tangențial. Nu dispunem nici de materiale metodice despre acțiunile de ma-

să. Articolele pe această temă din „Că-lăuza bibliotecarului“ s-au limitat la descrierea manifestărilor respective, fără să precizeze cum să le pregătim, cum se le conducem — adică metodologie. Personal socot că, în bibliotecile noastre, s-a acumulat suficientă experiență, pentru ca specialiștii să fi trecut de-acum la elaborarea unui manual al bibliotecarului sătesc. N-ar strica, pentru viitor, nici extinderea duratei cursului la cel puțin 6 săptămîni, pentru a se pune în discuție toate laturile de bază ale muncii de bibliotecă și a se rezerva spațiul cuvenit practicii și studiului individual. Eșalonarea de-a lungul întregului curs a lecțiilor de ideologie ar permite de la început o mai bună înțelegere a obiectivelor muncii noastre și ar împiedica unele repetări în expunere“.

Bibliotecara Oaie Ioana din comuna Dănceu (regiunea Oltenia) își propune să sprijine, prin mai multe forme, cititorii înscriși la învățământul agrozootehnic de masă și la învățământul ideologic. „Pentru tineri — continuă dînsa — mă gândesc să recomand publicațiile care vorbesc despre antrenarea lor la munca în brigăzi, despre educarea patriotică și pregătirea pentru viață. Biblioteca din comuna noastră va colabora la pregătirea acțiunilor ce se desfășoară la căminul cultural în cadrul „Joiilor tineretului“, se va ocupa mai mult de Concursul „Iubiți cartea“.

Programul cursului a fost „înghesuit“, dar și-a atins ținta. Lecțiile și seminariile au lămurit bine sarcinile muncii politice de masă în satul socialist, metodele de activitate ale bibliotecarilor, în sprijinul dezvoltării spiritului colectivist, al înfloririi gospodăriilor colective“.

Lectorii prezenți la această convorbire înregistrau cu satisfacție obișnuința „elevilor“ în discutarea problemelor de biblioteconomie. Cursanții nu numai că s-au familiarizat cu terminologia, dar știu să se orienteze în meserie. Cîteva bibliotecare s-au remarcat în mod deosebit în însușirea materialului: Stana Iuga și Marița Gavrilă (regiunea Galați), Elena Afloarei (regiunea Bacău), Enache Roșioru (regiunea Ploiești), Clara Schibert și Aurica Dan (regiunea Banat).

O tematică mai amănunțită — observau lectorii — ar fi folosit mult, evitînd unele paralelisme. Nivelul majorității prelegerilor a dovedit posibilitatea grupării lor și a redactării pe această bază a unui curs.

Reimprospătat anual, un astfel de curs multiplicat în suficiente exemplare ar ușura studiile la viitoarele cursuri centrale și la cele organizate pe plan local de comitetele de cultură și artă.

CATALOAGELOR PE SUBIECTE (II)

Alături de cataloagele sistematice, tematice și analitice, cataloagele pe subiecte fac parte din grupa cataloagelor pe materii și își propun, la fel cu acestea, să dezvăluie fondurile de publicații ale bibliotecilor după criteriul de conținut, folosind însă metode proprii, altele decât cele utilizate de cataloagele amintite mai sus.

Principală există o legătură strinsă, structurală, între aceste cataloage, deoarece ele caută să rezolve aceeași problemă: să arate dacă în bibliotecă există cărți despre un anumit domeniu de cunoștințe, despre o temă sau despre un anumit subiect, dar fiecare catalog rezolvă această problemă în mod diferit.

De exemplu, spre deosebire de cataloagele sistematice, unde fișele cărților sunt așezate în grupe distincte, pe ramuri de cunoștințe, potrivit cu un sistem de clasificare, în cataloagele pe subiecte fișele cărților sunt clasate în ordinea alfabetică a subiectelor pe care le conțin, în scopul de a răspunde la întrebarea: ce cărți despre un anumit subiect există în bibliotecă, indiferent din ce punct de vedere este tratat subiectul respectiv.

Ducînd mai departe comparația, trebuie să arătăm că în cataloagele pe subiecte factorul hotărîtor, care determină locul pe care îl va ocupa descrierea în catalog, este subiectul însuși; domeniul de cunoștințe și punctul de vedere din care este tratat subiectul prezentînd numai un interes secundar.

În acest tip de catalog, neexistînd un sistem, noțiunile nu sînt subordonate una față de cealaltă și fiecare dă impresia că este independentă, de egală valoare. Desigur ar fi greșit să se tragă concluzia că în cataloagele sistematice noțiunile înrudite se unifică, iar în cele pe subiecte, dimpotrivă, se despart. În ambele tipuri de cataloage unele noțiuni nu-și găsesc un loc comun, însă prin tabelele alfabetice (anexe la clasificarea zecimală) și prin rubricile de subiecte și trimeri (în cataloagele pe subiecte), noțiunile pot fi grupate și unificate, deși ele se referă la diferite domenii de știință, sînt privite din diferite puncte de vedere sau sînt tratate variat. Această constatare arată numai că fiecare catalog își are particularitățile lui și dispune de mijloace specifice pentru a ogîndi conținutul cărților din bibliotecă.

Deosebirile dintre cataloagele pe subiecte și cataloagele sistematice nu se limitează numai la acest aspect, ci și la felul de așezare al fișelor în catalog. În această privință catalogul pe subiecte poate fi comparat cu un dicționar enciclopedic, în care noțiunile sînt așezate după denumirile diferitelor obiecte, probleme, fenomene, persoane, localități etc., în ordinea alfabetică, indiferent de variatul lor conținut.

De exemplu :

Abisinia,	Alexandrescu, Gri-gore
Accidente,	Anevrisme
Acizi,	Automatica
Acustica,	Balet
Algebră,	Biblioteci etc.

Rolul principal al catalogului pe subiecte este acela de a înlesni cititorilor găsirea cărților după conținut, la un subiect concret și precis, fără ca ei să mai fie obligați să caute în labirintul clasificării zecimale. Notația directă a denumirii subiectului și ordinea alfabetică ușurează considerabil munca de informare.

În același timp, cataloagele pe subiecte ajută activ pe bibliotecari în munca lor cu cititorii, deoarece principiul grupării cărților în catalog este comod și apropiat de caracterul cerințelor bibliografice.

O altă calitate a catalogului este și aceea că el poate arăta imediat cărțile noi intrate în bibliotecă, la subiectul respectiv. Fiind elastic, el permite introducerea de rubrici noi, scoaterea celor învechite, stabilirea de legături între rubrici și evidențierea problemelor actuale, speciale. Din acest punct de vedere este categoric superior catalogului sistematic.

Acest tip de catalog este recomandat, cu deosebire, bibliotecilor de specialitate pentru că oferă posibilitatea evidențierii amănunțite a cuprinsului cărților, dar, totodată, el poate fi folosit pentru același motiv, de bibliotecile cu caracter enciclopedic, de masă și mai ales de bibliotecile cu profil umanistic, de științe sociale.

Catalogul pe subiecte prezintă însă și unele inconveniente. Cînd, de exemplu, este necesar să se știe dacă în bibliotecă există cărți dintr-un anumit domeniu de știință sau dintr-o anumită ramură de cunoștințe sau lucrări privitoare la o problemă mai vastă, catalogul este incomod, de-

oarece vedetele și rubricile de subiect sînt așezate numai după alfabetul denumirilor. Din această cauză catalogul nu poate servi nici la completarea fondurilor bibliotecii.

În general, alcătuirea cataloagelor pe subiecte este mai complicată decît a celorlalte cataloage. Chiar avînd reguli practice de elaborare, folosind rubrici de subiecte și chiar fișe gata confecționate, alcătuitorul trebuie să completeze și să precizeze aceste rubrici, să schimbe sau să introducă rubrici noi, țînînd seama de cerințele speciale ale bibliotecii unde lucrează. Poate aceasta este și explicația pentru care cataloagele pe subiecte sînt mai puțin răspîndite.

În țara noastră, în prezent, cataloagele pe subiecte au o aplicare restrînsă. În trecut, s-au făcut unele încercări de a se organiza astfel de cataloage în cîteva biblioteci de învățămînt superior: la bibliotecile fostelor facultăți de drept și litere din București. Însă, odată cu introducerea clasificării zecimale în aceste biblioteci, cataloagele pe subiecte au fost abandonate, n-au mai fost continuate, fiind păstrate și folosite numai ca instrumente auxiliare de informare pentru o parte a fondului documentar. Dealtfel, aceste cataloage nici nu prezentau vreo valoare științifică, organizarea lor fiind departe de exigențele unui catalog modern.

Multe biblioteci din străinătate folosesc pe scară largă, cataloagele pe subiecte, mai ales pentru fondurile care nu pot fi recomandate suficient prin cataloagele sistematice.

În U.R.S.S., de exemplu, unde cataloagele sînt organizate după un sistem unitar pe întreaga țară, evident țînîndu-se seama de specificul și categoriile de biblioteci, cataloagelor pe subiecte li s-a acordat o atenție deosebită: s-au dat instrucțiuni de organizare, s-au întocmit liste de cuvinte tipice și rubrici de subiecte, iar Camera Unională a Cărții tipărește fișe adnotate care indică, alături de indicele de clasificare și subiectele cuprinse în cărți.

ALEGEREA VEDETELOR DE SUBIECTE

Alcătuirea catalogului pe subiecte prezintă o serie de particularități specifice acestui tip de catalog. El se realizează pe bază de principii și reguli stabilite de practica bibliotecară.

Principiul de bază al catalogului este de a clasa fiecare carte, cît mai precis, la cuvîntul care exprimă conținutul.

Deci problema fundamentală și cea mai grea este alegerea și formularea vedetelor de subiect și a rubricilor de subiecte.

Prin „subiectul“ unei cărți se înțelege cuvîntul, expresia sau noțiunea cea mai precisă și concisă, cea mai completă care caracterizează conținutul ei, iar prin „rubrică de subiecte“ se înțelege unificarea, strîngerea la un loc și sistematizarea unui grup de subiecte, înrudite din punct de vedere tematic.

Clasarea unei cărți după subiect începe cu minuțioasa cunoaștere a conținutului ei. În primul rînd este necesar să fie stabilită tema pe care o cuprinde cartea. După aceea trebuie stabilite, într-o măsură sau alta, cadrele cronologice și topografice ale cărții și punctele de vedere din care o privește autorul. Aceste elemente trebuie lămurite clar, deoarece ele influențează direct asupra alegerii vedetei de subiect și asupra formulării rubricilor de subiecte.

Operația de stabilire a subiectului și a rubricilor de subiecte constituie o muncă serioasă, plină de răspundere și de aceea alcătuitorul catalogului trebuie să aibă o bună orientare în cultura generală și de specialitate și, în același timp, să cunoască și să aplice unele reguli, fără de care nu poate fi vorba de organizarea acestui tip de catalog.

Pot fi vedete de subiect numele oricărui obiect, numele unei noțiuni concrete sau abstracte, nume de ființe sau de lucruri (existențe sau imaginare), numiri geografice, nume de persoane etc. sau orice problemă de conținut: științifice, teorii, evenimente politice și istorice etc.

Cînd titlul cărții conține o noțiune care exprimă limpede subiectul, vedeta de subiect va fi luată din titlu. În cazul acesta, catalogul se numește catalog de cuvinte „tipice“, cuvinte „șoc“ — „Stichwortkatalog“.

De exemplu: D. Botez *Prin U.R.S.S.*, Buc., 1962. Vedeta de subiect: *U.R.S.S.*

Este de fapt un catalog pe titluri, care face funcție de catalog pe subiecte, numai în măsura în care cuvîntul caracteristic redă ferm conținutul cărții.

O regulă principală cere însă ca alegerea subiectului să nu se facă numai după titlul cărții, care uneori poate induce în eroare. De exemplu, pentru cartea: C. Ionescu. *Ceața brună deasupra Bonn-ului* Buc. 1962., după titlu, am putea fi tentați să credem că este vorba despre vreun curios fenomen meteorologic, cînd în realitate cartea conține date asupra militarizării și fascizării Germaniei Occidentale.

De aceea, după citirea foii de titlu, va fi studiată cu atenție tabla de materii, prefața și dacă acestea nu dau o imagine clară asupra conținutului, cartea va fi răsfoită, citită fragmentar sau în întregime. Dacă și după aceasta, problema despre care tra-

tează cartea, este insuficient cunoscută, trebuie consultate diferite lucrări de referință sau, uneori, să fie cerută și părerea specialiștilor.

— Dacă titlul cărții nu oferă nici un punct de sprijin pentru formularea cuvintului subiect, vedeta de subiect va fi luată din conținutul cărții. Vedeta de subiect aleasă și catalogul rezultat din aceste vedete de subiect formează catalogul pe subiecte propriu-zis, așa numitul „Schlagwortkatalog”, „Subject-catalogue”.

De exemplu:

Reed, John. *10 zile care au zguduit lumea*. Buc., 1962. Cartea conține descrierea primelor zile ale Mării Revoluții Socialiste din Octombrie. Vedeta de subiect: *Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, 1917.*

Lorinț, Fl. *Oamenii nordului*. Buc., 1959. Lucrarea conține evocarea, în formă lite-

rară, a perioadei din istoria Scandinavei, cunoscută sub denumirea de „perioada wikingă”. Vedeta de subiect: *„Wikingii*.

Stone, Irving. *Bucuria vieții*. Buc., 1962. Cartea conține povestea dramatică a vieții pictorului olandez Vincent Van Gogh. Vedeta de subiect: *Van Gogh* — biografie romanțată.

— Dacă titlul cărții conține două sau mai multe substantive de aceeași valoare, fiecare va fi trecut ca noțiune subiect.

De exemplu :

Demonstrații și lucrări practice de zoologie, anatomie și fiziologie. Buc., 1962. Vedeta de subiect: *Zoologie* — demonstrații și lucrări practice ; *Anatomie* — demonstrații și lucrări practice ; *Fiziologie* — demonstrații și lucrări practice.

N. OANCEA

DOCUMENTAREA ȘI INFORMAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎN CONSTRUCȚII ȘI ARHITECTURĂ

Directivile Congresului al III-lea al partidului prevăd perfecționarea rapidă a tehnicii construcțiilor, prin intensificarea mecanizării și prefabricării avantajoase, în condițiile ridicării continue a eficienței lor economice. Considerabila dezvoltare a ramurii construcțiilor în țara noastră, lupta continuă pentru obținerea unei calități superioare a lucrărilor în această ramură implică adoptarea unor metode și materiale care să asigure realizarea construcțiilor într-un timp cât mai scurt și la un preț cât mai redus. Ca și în alte domenii ale științei și tehnicii, progresele în construcții nu sînt posibile fără o temeinică documentare și informare științifică asupra nivelului tehnicii mondiale, precum și a experienței înaintate care se acumulează în țara noastră. Sarcina aceasta revine Centrului de documentare pentru construcții, arhitectură și sistematizare (C.D.C.A.S.), organ republican de documentare de specialitate înființat în anul 1957.

Centrul nostru de documentare primește un mare număr de cărți, reviste, buletine, normative, standarde, fișe documentare de specialitate, care apar în țară și peste hotare. S-au stabilit schimburi de publicații și alte materiale documentare cu peste 300 de instituții din 45 de țări. Membru asociat al Federației internaționale de documentare (F.I.D.), Centrul participă, în cadrul C.A.E.R., la un intens schimb de fișe

analitice ale materialelor de specialitate, elaborate pe baza diviziunii muncii, precum și de informații tehnice cu centrele similare din țările prietene. C.D.C.A.S. întreține strînse legături cu întreaga activitate a sectorului de construcții din țara noastră, în vederea cunoașterii și răspîndirii experienței înaintate în proiectarea și execuția construcțiilor.

După cum se știe, documentarea tehnică este, în primul rînd, o problemă de selecție. Apariția în întreaga lume a peste 100 000 de materiale documentare anual, numai în domeniul construcțiilor și arhitecturii, face absolut necesară depistarea și clasificarea acestora, cercetarea, extragerea elementelor esențiale și informarea științifică a tehnicianului, inginerului, arhitectului asupra noilor date ale tehnicii moderne pe care aceștia nu le-ar putea cuprinde niciodată cu mijloace proprii.

Inginerii și arhitecții documentaliști ai C.D.C.A.S. cercetează întreg materialul documentar obținut, stabilind ce anume corespunde nevoilor practice ale producției în țara noastră, precum și mijloacele de comunicare a informațiilor științifice către instituturile de proiectare și cercetări, întreprinderi și șantiere, școli și institute de învățămînt superior etc.

Despuierea materialelor conduce la elaborarea fișelor bibliografice, care sînt clasificate după C.Z.U. și înserate în fișiere pe

Sala de lectură a
Bibliotecii centra-
le de construcții,
arhitectură și sis-
tematizare din
București

materii și autori. Fișele de articole sînt înserate separat. Tehnicienii documentaliști dau numeroase consultații bibliografice la cerere, orale sau scrise.

În cadrul C.D.C.A.S., funcționează Biblioteca centrală de construcții, arhitectură și sistematizare. Situată în centrul Capitalei, ea dispune de un fond de circa 35 000 de volume, precum și peste 900 titluri de periodice de specialitate, cataloage sistematice, organizate în fișiere „bibliografii deschise”, reprezentînd acumulări de materiale documentare, completate zilnic cu tot ce apare în domeniul a peste 170 de teme tehnice de actualitate. La bibliotecă, se mai află o bogată colecție de prospecte. Tehnicienii constructori pot studia aici în mod organizat materialele, clasate și sistematizate. De asemenea, biblioteca face împrumuturi întreprinderilor și instituțiilor din București și din țară. Un fișier sinoptic oglindește evidența schimburilor de materiale documentare.

Pe lângă bibliotecă, C.D.C.A.S. dispune de o fototecă ce asigură o amplă documentare tehnică fotografică (fotografii, diapositive, microfilme, diafilme, fotocopii etc.). De altfel, C.D.C.A.S. realizează și filme tehnice, precum și expoziții volante de documentare tehnică, menite să răspîndească cît mai larg experiența tehnică înaintată.

Un important instrument de informare științifică îl constituie publicațiile documentare. Printre acestea, menționăm *Documentarea curentă*, cu apariție săptămînală și care semnalează rapid și pe scurt fie o metodă nouă, fie un material de construcție interesant. Pe măsură ce se ivesc în literatura tehnică mondială informații despre materiale și metode noi în construcții, susceptibile a fi aplicate în practică, ele sînt prelucrate pe 2—6 pagini și difuzate în cel mai scurt timp unităților intere-

sate. Datorită volumului său mic, *Documentarea curentă* are o mare mobilitate și permite o informare rapidă.

Conținutul acestei publicații îl formează, în majoritatea cazurilor, prelucrarea materialului primar, prin eliminarea textului „de prisos”, dar cu suficiente date și figuri pentru înțelegerea temei respective. *Documentarea curentă* apare în două serii: *Construcții și materiale de construcții* și *Arhitectură și sistematizare*.

O altă publicație apreciată de tehnicienii constructori este *Buletinul de informare tehnică, cu apariție lunară*. El urmărește, în principiu, să semnaleze unităților cu caracter tehnic, documentările elaborate de C.D.C.A.S., materialele documentare fotocinematografice și înserează diversele realizări tehnice interesante. *Buletinul de informare tehnică* este alcătuit din: partea de informare (buletinul propriu-zis) și partea bibliografică intitulată *Literatura tehnică de construcții, materiale de construcții, arhitectură și sistematizare*, care cuprinde, grupate pe domenii de specialitate, fișe de semnalare și fișe analitice (rezumative ale cărților, articolelor de reviste, materialelor normative, traducerilor, prospectelor etc. În felul acesta, de exemplu, la capitolul *Beton armat*, tehnicianul va putea găsi fișele de semnalare și analitice ale tuturor materialelor documentare apărute în problema respectivă. Buletinul apare sub forma unei mape cu fișe de format A4, clasate pe grupe, în conformitate cu indicativul lor. Prin gruparea și așezarea acestor fișe pe probleme, pe măsură ce apar în buletin, unitățile dispun în orice moment de o documentare la zi și ușor de consultat.

În colaborare cu Institutul de documentare tehnică, C.D.C.A.S. editează *Caietele selective*, lunare, care cuprind traducerile celor mai interesante articole din literatu-

ra de specialitate din alte țări. Caietele apar în 4 serii: *Construcții și materiale de construcții*; *Materiale de construcții*; *Instalații tehnico-sanitare, Arhitectură, urbanism și gospodărie orășenească*.

Un mijloc de informare prețios pentru constructori este *Catalogul de materiale de construcții și instalații*. El conține fișe de format A4 pentru materiale, grupate într-o mapă specială care permite introducerea fișelor noi și eliminarea fișelor ieșite din uz. Același sistem este utilizat și pentru *Catalogul de proiecte tip pentru construcții*.

O altă publicație editată de C.D.C.A.S., *Buletinul de studii și cercetări în construcții, materiale de construcții, arhitectură și sistematizare* reunește cele mai importante studii și cercetări de specialitate, precum și notele și informările din activitatea institutelor I.N.C.E.R.C. și I.S.C.A.S., grupate pe probleme: materiale noi, tehnologie și mecanizare, finisaj și instalații, economia construcțiilor. Publicația este destinată cadrelor tehnice cu pregătire superioară.

Sintezele documentare elaborate de C.D.C.A.S. reprezintă o formă mai complexă a muncii de documentare. Ele exprimă succint și sistematizat o privire generală asupra progresului pe plan mondial într-o anumită problemă și în lumina literaturii tehnice de specialitate.

În anul 1962, în cadrul C.D.C.A.S. au fost elaborate 6 sinteze, pe teme care prezintă un deosebit interes și anume: *Izolarea fonică a clădirilor de locuit*; *Cofraje de inventar*; *Executarea lucrărilor de construcții pe timp friguros*; *Finisaje exterioare*; *Instalații de încălzire în clădiri înalte*; *Soluții pentru apartamente cu distribuția variabilă în plan*.

Însfârșit, *Bibliografiile deschise*, completate la zi pentru problemele de actualitate, sînt, de asemenea, multiplicat sub formă de liste bibliografice de semnalare și difuzate pe bază de abonamente în întreaga țară.

C.D.C.A.S. execută traduceri la cerere, în termene scurte, și dă institutelor de proiectare, întreprinderilor de construcții și fabricilor de materiale orice informații cu caracter tehnic documentar de specialitate. De asemenea, pune prompt la dispoziție fotocopii și microfilme după materialele documentare primare.

În ce privește îndrumarea metodologică a documentării, C.D.C.A.S. a elaborat *Îndrumătorul pentru organizarea activității de documentare la unitățile și organizațiile de construcții*, care cuprinde indicații

amănunțite asupra organizării documentării și muncii de bibliotecă. În anii 1960 și 1961, C.D.C.A.S. a organizat sesiuni de referate și instructaj cu documentaliștii și bibliotecarii din unitățile de construcții din regiuni.

Deși s-au organizat secții tehnice în cadrul bibliotecilor regionale, documentarea în domeniul construcțiilor și arhitecturii nu ocupă locul cuvenit în activitatea lor. Bibliotecile regionale ar trebui să achiziționeze, în măsura posibilităților, cele mai importante publicații de construcții și arhitectură. *Buletinul de informare tehnică* poate fi foarte util pentru cunoașterea acestor materiale. Ar fi necesară stabilirea unei legături de colaborare între bibliotecile regionale și direcțiile de sistematizare, arhitectură și proiectarea construcțiilor din regiuni, pentru organizarea în comun a unor manifestări de documentare tehnică, în cadrul cărora să fie prezentate toate materialele bibliografice apărute pe cite o temă tehnică de actualitate. Aceste manifestări ar contribui și la atragerea, în bibliotecile publice, a noi cititori din rândurile tehnicienilor, arhitecților și inginerilor. Participanții la aceste manifestări ar avea posibilitatea să fie informați și asupra altor materiale din importante fonduri de cărți și reviste pe care le cuprind bibliotecile noastre și ar lua contact mai organizat cu atmosfera de studiu a bibliotecii. S-ar putea iniția cu aceste ocazii și prezentarea unor filme tehnice documentare de specialitate. Experiența făcută de C.D.C.A.S. la București, unde am organizat astfel de acțiuni, a dovedit eficacitatea lor.

În multe din bibliotecile regionale, se găsește lucrări de specialitate de mare valoare. În cadrul împrumuturilor interbibliotecare s-ar putea realiza microfilme după materialele interesante, care să fie apoi transmise și altor biblioteci. La rîndul lor, bibliotecile regionale pot obține orice materiale de la Biblioteca centrală de construcții, arhitectură și sistematizare. Pe de altă parte, ele ar trebui să ajute sub aspect metodologic bibliotecile de construcții și arhitectură.

Credem că, în domeniul colaborării dintre documentaliștii de construcții și arhitectură și bibliotecile de cultură generală, s-ar putea realiza mai mult, pentru ca transmiterea cunoștințelor să se ridice la nivelul uriașei dezvoltări pe care o cunoaște astăzi știința și cultura în țara noastră.

Arhitect Lucian SCHWARTZ
Directorul Centrului de documentare
pentru construcții, arhitectură și sistematizare

M. EMINESCU LA „CURIERUL DE IAȘI“

Printre colecțiile vechi de periodice aflate în Biblioteca Centrală Universitară „M. Eminescu“ din Iași se numără și *Curierul de Iași*, apărut în orașul nostru între anii 1868—1884 cu subtitlul de „foaie publicațiilor oficiale din resortul Curții apelative din Iassi“. Ziarul constituia un fel de monitor oficial al Moldovei, cu o apariție de trei ori pe săptămână. În cele patru pagini erau înserate: partea oficială (publicații administrative, judecătorești) și partea neoficială (rubrici cu știri interne și externe, noutăți, diverse, precum și anunțuri și reclame). În afara acestora, apărea periodic și rubrica „foleton“, unde erau publicate — în mare parte extrase din „Convorbiri literare“ — lucrări originale ale scriitorilor români din acea vreme, precum și traduceri din literatura universală.

Din această colecție, biblioteca noastră posedă — cu unele numere lipsă — perioada anilor 1868—1880. De mare însemnătate este colecția din perioada anilor 1876—1877, când Mihail Eminescu a lucrat la acest ziar. Din acest punct de vedere biblioteca noastră se poate mândri cu o colecție rară, unică pe țară.

După cum este cunoscut, în vara anului 1876, Eminescu a fost destituit din postul de revizor școlar al fostelor județe Iași și Vaslui (prin decretul domnesc nr. 1013 din 3 iunie 1876). În ciuda greutății ei, Eminescu îndrăgise munca de revizor de care s-a despărțit cu mare durere în suflet. Experiența căpătată, i-a dat posibilitatea să trateze cu competență problemele legate de învățământ, atât în coloanele ziarului „Curierul de Iași“ cât și mai târziu în ale ziarului „Timpul“.

Rămas pe drumuri, Eminescu se angajează, pentru o leafă de mizerie, administrator, redactor și corector la „Curierul de Iași“, sau cum îi spunea el cu o amară ironie, la „foaia vitelor de pripas“. Aici, din vara anului 1876 și pînă în toamna anului 1877, marele poet a redactat partea neoficială a „Curierului de Iași“. Animat de dorința de a schimba stările de lucruri nedrepte ale vremii, Eminescu a criticat răcelele unei societăți a cărei victimă a fost.

Munca de revizor școlar i-a dat posibilitatea să cunoască situația mizeră a învățătorilor, precum și metodele dogmatice de predare în școală. În paginile „Curierul de Iași“, Eminescu scrie despre salarizarea proastă a învățătorilor, despre manualele școlare, despre examene etc. De asemenea,

s-a ocupat de răspîndirea metodelor noi de predare în școală. Astfel în nota *Metoda nouă* Eminescu vorbind despre metoda aplicată de învățătorii Creangă, Iănăchescu ș. a. în cartea *Metoda nouă de cetire prin scriere*, recomandă învățătorilor să folosească *Povățuitorul lui Creangă*, interzis de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii: „Pentru a înțelege însă pe deplin — scria el — sistema urmată în acel manual sau mai bine pentru a vedea calea cea mai scurtă, pe care un învățător dobîndește rezultatele dorite prin aplicarea metodei intuitiv, învățătorii ar trebui să-și procure „Povățuitorul la metoda cetirei prin scriere“ compusă de aceiași autori. (*Curierul de Iași*, nr. 125 din 17 noiembrie 1876).

Eminescu a înțeles că viața de mizerie, a populației muncitoare este consecința condițiilor grele de trai în societatea capitalistă bazată pe exploatare. În două note, el exprimă acest lucru, demascînd mizeria maselor muncitoare din acea vreme. Prima notă, intitulată *Consiliul județean de Iași*, se referă — printre altele — la măsura luată de acest consiliu de a aloca suma de 2000 lei ca subvenție pentru oricine va deschide o farmacie în centrele plășilor Turia, Branîște și Starnis. „Deși această măsură este necontestabil folositoare — scrie poetul — totuși credem că numai foarte puțin se va răsfrînge asupra populației rurale pentrucă adevărata cauză a mortalității țaranului român este mizeria, provenită din greutățile fiscale și din aranjamentele peste măsură oneroase, al căror izvor sînt tocmai acele greutăți“. (*Curierul de Iași*, nr. 132 din 3 decembrie 1876). A doua notă, *Robie modernă*, ilustrează cu date concrete, situația lucrătorilor de la fabrica regiei monopolului tutunurilor: „Muncind 12—14 ore pe zi, aceste zile lungi și negre nu sînt întrerupte nici de duminică, nici de sărbători încît cestiunea socială, atît de ventilată în Europa, trebuie s-o revedem la noi în forma ei cea crudă“. (*Curierul de Iași*, nr. 135 din 12 decembrie 1876).

În paginile acestui ziar, Eminescu a recomandat cu căldură scrierile lui Negruzzi și Vasile Alecsandri ca model de frumoasă limbă romînească: „Astăzi cînd ziare, profesori, ba pînă și o academie și-au pus în cap să stîlcească graiul romînesc, singurul liman și adăpost în protiva limbei păsărești, practicate de gazetari ș. a., sînt fără îndoială scrierile celui mai bun prozator român (C. Negruzzi) și a celui mai mare poet

al nostru V. Alecsandri (*Curierul de Iași* nr. 140 din 24 decembrie 1876).

„Revista teatrală”, redactată în mai multe numere ale ziarului, prezintă o serie de cronici ale activității teatrale ieșene, cu aprecieri asupra pieselor și a autorilor. Reținem dintre acestea „Revista teatrală” din 5 decembrie 1876, în care Eminescu face o apreciere asupra lui Gogol, cu ocazia prezentării în premieră a piesei *Revizorul* pe scena teatrului ieșean la 2 decembrie 1876. În această cronică Eminescu scria: „Gogol e după unii cel mai original, după alții cel mai bun autor rusesc. Lucrul stă însă astfel: el și-a nrădăcinat în minte viața reală a poporului rusesc, tipurile sale sînt copiate de pe natură, sînt oameni aievea precum îi găsești în tirgușoarele pierdute în mijlocul stepelor cazăcești”.

În deschiderea la premiera *Revizorului* s-a prezentat farsa franceză într-un act *Pantaloni roșu*. Eminescu folosește prilejul pentru a releva deosebirea fundamentală dintre adevărata operă literară și comediile ușoare, lipsite de conținut, care erau pe atunci la modă: „Ca toți scriitorii care nu se silesc să ne spuie ceva, pentru a ne procura petrecere, ci care au de spus

ceva adevărat, fie chiar un trist adevăr, Gogol nu vinează nicăieri efectul, pentru că el n-a scris pentru tantieme, nici pentru succes, ci pentru că i-a plăcut lui să scrie, cum simțea și vedea lucrurile, fără a se preocupa mult de regulile lui Aristotel”. (*Curierul de Iași*, nr. 133 din 5 decembrie 1876).

La rubrica „foileton”, ziarul „Curierul de Iași” a publicat nuvelele lui Eminescu *La aniversara* (nr. 76 din 9 iulie 1876) și *Cezara* în 5 numere consecutive (nr. 87, 88, 89, 90 și 91 din 6, 11, 13, 15 și 18 august 1876). Toate aceste numere se află în colecția noastră.

În toamna anului 1877 Eminescu se vede nevoit să părăsească redacția „Curierului de Iași”. Primarul Scarlat Pastia, atacat de unele ziare în cadrul luptelor politice ale vremii, dorea să fie apărat de „Curierul de Iași”. Intransigent, Eminescu refuză să se preteze unui asemenea compromis, fiind silit să-și ia rămas bun de la „foaia vitelor de pripas” în toamna anului 1877, plecînd în redacția ziarului „Timpul”, la invitația lui I. Slavici.

Cornel HĂMBAȘAN

Centrul de informare și documentare științifică și tehnică din Republica Populară Bulgaria

Dezvoltarea în ritm accelerat a economiei naționale a R. P. Bulgaria precum și marea avînt al științei și tehnicii ridică sarcini importante în fața informării și documentării științifice și tehnice. Specialiștii și lucrătorii științifici trebuie să fie informați cu regularitate asupra realizărilor oamenilor de știință și ale oamenilor muncii din alte țări. În acest scop, în ultimii ani, s-au creat la noi numeroase servicii de informare pe lângă instituțiile de învățămînt superior, institute de proiectare, institute de cercetare științifică, uzine etc.

Un pas hotărîtor s-a făcut prin crearea în anul 1958 a Secției de informare și documentare științifică și tehnică de pe lângă Academia de Științe a R. P. Bulgaria. Problema informării și documentării științifice și tehnice a fost rezolvată prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri din august 1959, cînd s-a înființat Centrul de informare și documentare științifică și tehnică, avînd o conducere dublă, asigurată de Academia de Științe a R. P. Bulgaria și de Comitetul pentru progres tehnic.

Acest centru are sarcina de a informa cu regularitate pe lucrătorii științifici și specialiștii din industrie, construcții, transport și ocrotirea sănătății asupra cuceririlor științei și tehnicii, în străinătate și în R. P. Bulgaria, de a populariza peste hotare realizările științei bulgare.

În acest scop, Centrul de informare și documentare științifică și tehnică editează:

a) *Buletine informative* privitoare la următoarele ramuri: construcții de mașini, industria electrică și energetică, industria chimică, arhitectură și materiale de construcție, mine și metalurgie, geologie și explorări geologice, medicină și biologie. Fiecare buletin apare de 10 ori pe an, într-un tiraj de 500—1000 de exemplare, cuprinzînd în total 5000—10 000 de adnotări și referate din 250 reviste străine;

b) *Buletine de referate* în limba rusă și într-una din limbile europene occidentale, cuprinzînd referate din literatura științifică, editată în R. P. Bulgaria, în următoarele domenii: tehnică industrială, construcții și transport, biologie și medicină, economie și drept, chimie și tehnologie chi-

mică, geologie și geografie, lingvistică, literatură și etnografie, istorie și arheologie, arte plastice și muzică, filozofie și pedagogie. Aceste buletine de referate se publică trimestrial, de două ori pe an sau anual, într-un tiraj de 300—500 de exemplare (în limba rusă și într-o limbă occidentală). Buletinul este trimis academicienilor (în număr de peste 2200), institutelor științifice, bibliotecilor și altor instituții din 86 de țări.

Centrul de informare și documentare științifică și tehnică mai publică și ample bibliografii cuprinzând cite 100—200 și chiar mai multe titluri însoțite de adnotări și referate în principalele probleme actuale, precum și dări de seamă despre situația actuală a problemelor de mare importanță pentru economia bulgară.

Paralel cu această activitate editorială, Centrul de informare și documentare științifică și tehnică se ocupă de informarea curentă, la cererea diferitelor întreprinderi, instituții științifice, institute de proiectare etc. din întreaga țară.

Centrul primește peste 800 de reviste străine și bulgare. De aceea, este încadrat cu traducători calificați, specialiști în diferite domenii ale științei și tehnicii. Centrul dispune de un laborator fotografic care execută — la cerere — microfilme și fotocopii de pe articole și alte publicații.

Centrul de informare și documentare științifică și tehnică menține legături cu institutele de documentare și editurile de peste hotare. În cadrul schimbului, primește reviste și materiale documentare valoroase. Centrul de informare și documentare științifică și tehnică din R. P. Bulgaria este membru al Federației Internaționale de Documentare (F. I. D.).

V. PROTICI

RECTIFICARE

În nr. 10/1962 la pag. 39 în tabel, se va citi : numărul cititorilor în anul 1961 — 3008.

În nr. 11/1962, la pag. 33, coloana I-a, rîndul 52 de sus în jos, se va citi : 83 (436)=R ; rîndul 56 se va citi : 85—31=R.

Pag. 33, coloana II-a, rîndul 13 de sus în jos, se va citi : 3CP(R)—2 ; rîndul 14 se va citi : =R ; rîndul 52 de sus în jos se va citi : seama de aceste inconsecvențe.

Pag. 15, coloana a II-a, rîndul 21 de sus în jos, se va citi : dispune de o sală de lectură cu 40 de locuri.

Pag. 36, rîndul 17 de jos în sus se va citi : 400 × 100

$$= 36,36\%$$

Calendar

IANUARIE

1 IANUARIE 1823. S-a născut SANDOR PETŐFI, mare poet revoluționar maghiar, participant la revoluția de la 1848. (m. 1849). [Petőfi Sandor. *Versuri*. În românește (și prefață) de Eugen Jebeleanu. (Buc.). Editura tineretului, 1961. 188 p. cu portr. (Cele mai frumoase poezii) ; *Janos viteazul*. În românește de Eugen Jebeleanu, Buc., Editura tineretului. 1958. 104 p. cu 8 f. ilustr.].

★

5 IANUARIE 1878. S-a născut scriitorul EMIL GIRLEANU. (m. 1914). [Girleanu Emil. *Pagini alese*. Ediția a 2-a îngrijită și prefată de Virgiliu Ene. Buc., Editura tineretului. 1958. 259 p. cu portr. (Biblioteca școlară) ; *Opere alese*. Ediție îngrijită și studiu introductiv de Ion Negoescu. Buc., E.S.P.L.A.. 1955. 308 p.+1 f. portr. (Biblioteca pentru toți)].

★

8 IANUARIE 1878. A murit marele poet rus N. A. NEKRASOV. (n. 1821), pe care V. I. Lenin — așa cum scrie Krupskaja în amintirile sale — „îl iubea și îl învățase aproape pe dinafară”. Nekrasov este primul poet care aduce în poezia rusă proletariatul, exploatarea din fabrici și uzine. Pînă la Gorki și Maiakovski, nici un alt scriitor nu a închinat un imn mai fierbinte muncii. [Nekrasov, N. A. *Opere alese*. vol. 1-3. În românește de Miron Radu Paraschivescu. Studiu introductiv de Emma Beniuc. Buc., Editura Cartea rusă, 1955—1959. 3 vol.].

★

10 IANUARIE 1883. S-a născut scriitorul ALEXEI NIKOLAEVICI TOLSTOI (m. 1945). Viguros artist, el a creat opere de cele mai diferite genuri : romane istorice, nuvele, piese de teatru, povestiri cu caracter științifico-fantastic, pamflete politice. [Tolstoi, A. N. *Opere alese* în șase volume. vol. 1-2, și 4. Buc., Cartea rusă, 1957—1958 3 vol. ; *Aelita*. Buc., Cartea rusă. 1958. 203 p. ; *Calvarul*. Roman. vol. 1-3. Ediția a 6-a. Traducere de Otilia Cazimir și Gh. C. Stere. (Ilustrațiile de Kukrînksi). Buc., Editura pentru literatură universală, 1961. 3 vol. ; *Hiperboloidul inginerului Garin*. Roman. Traducere de D. Celian și L. Iporeanu. Prefața de V. Scerbina. Buc., Editura pentru literatură, 1961. 300 p.].

17 IANUARIE 1863. *S-a născut K. S. STANISLAVSKI*, marele regizor, pedagog și teoretician al teatrului. (m. 1938). [Stanislavski, K. S. *Viața mea în artă*. Ediția a 3-a revăzută. Note de N. D. Volkov și V. R. Kanateikova. Buc., Cartea rusă, 1958. 632 p. +14 f. portr. și facs. +erată; *Munca actorului cu sine însuși*. Însemnări zilnice ale unui elev. În românește de Lucia Demetrius și Sonia Filip. Cuvînt înainte de Costache Antoniu. Buc., E.S.P.L.A., 1955. 616 p. cu fig., 1 f. portr., 1 f. pl.].

★

18 IANUARIE 1848. *În comuna Șiria, de lângă Arad, s-a născut scriitorul ION SLAVICI*. (m. 1925). Încă din primul an de studii la Viena, l-a cunoscut pe Mihai Eminescu, cu care a legat apoi o strînsă prietenie. La îndemnul marelui poet, Slavici a scris mai întîi comedia *Fata de birău* (1871) apoi povestirea *Zina zorilor* și unele studii etnografice.

Într-o scrisoare adresată lui N. Iorga (publicată în „*Neamul românesc*“ din 29 iulie 1907), a demască samavolnicia și ipocrizia claselor exploatoare: „... În România superioritatea nu prețuiește nimic, dacă nu este pusă în serviciul cuiva. Sluga trebuie să fii, dacă vrei să ție lumea seamă de tine“.

Cu toate limitele ideologice pe care le vădesc unele din scrierile sale, Slavici este un reprezentant de seamă al realismului critic în literatura romînă, alături de M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, G. Coșbuc, A. Vlahuță ș.a. [Slavici, Ion. *Opere*. Vol. 1-2. Cu o prefață a editurii. Buc., E.S.P.L.A., 1952. 2 vol. (Clasicii romîni); *Pagini alese*. Prefață și note de Ion Popescu. Buc., Editura tineretului, 1959. 292 p. (Biblioteca școlară); *Mara*. Roman. Ediția a 3-a. Prefață de C. Măciucă. Buc., Editura pentru literatură, 1961. XXIII+312 p. +1 f. portr. (Biblioteca pentru toți); *Nuvele*. (vol. 1-2). Ediție îngrijită, cu un glosar și note de I. Pervain, R. Todoran și Maria Protase. Prefața de Ion Breazu. Buc., E.S.P.L.A., 1958].

★

19 IANUARIE 1863. *S-a născut scriitorul sovietic ALEXANDR SERAFIMOVICI* (POPOV).

[Serafimovici, A. S. *Opere alese*. Studiu introductiv de A. Volkov. Traducere de Ștefania Velisar Teodoreanu și Ada Steinberg. Buc., Cartea rusă, 1952,

376 p. cu ilustr.+1 f.+6 f. pl.+erată; *Povestiri*. Buc., E.S.P.L.A. — Cartea rusă, 1959. 188 p.: *Torrentul de fier*. Roman. Ediția a 2-a. Traducere de Laurențiu Fulga și Ada Steinberg. Buc., E.S.P.L.A.—Cartea rusă, 1959. 232 p. cu ilustr.].

★

21 IANUARIE 1924. *A MURIT VLADIMIR ILICI LENIN*. (n. 1870) „genialul gînditor revoluționar, continuator al operei lui Marx și Engels, conducătorul primei revoluții socialiste victorioase din lume și făuritorul primului stat socialist, învățătorul oamenilor muncii de pe întreg globul pămîntesc.“ (Gh. Gheorghiu-Dej. *Cuvîntarea la dezvelirea monumentului lui V. I. Lenin*. Scînteia, XXIX, (1960), 4815 (22 apr.)]

★

22 IANUARIE 1788. *S-a născut marele poet englez GEORGE GORDON BYRON* (m. 1824), care și-a jertfit viața pe pămîntul Greciei, în numele ideii de libertate a popoarelor.

Poezia sa închinată omului descătușat de orice constrîngerii, răsunetul revoluționar al versurilor sale create într-o perioadă de întuneric și opresiune sînt mărturia participării poetului la lupta pentru cele mai frumoase și îndrăznețe idealuri ale omenirii. [Byron, George Gordon. *Opere alese*. În romînește de Virgil Teodorescu. Prefața de Dan Grigorescu. Buc., Editura pentru literatură universală, 1961. 474 p.+1 f. portr. (Clasicii literaturii universale); Călin, Vera. *Byron*. Buc., Editura tineretului, 1961. 300 p.+8 f. portr. și pl.].

★

23 IANUARIE 1783. *S-a născut scriitorul francez HENRI BEYLE STENDHAL*. (m. 1824). [Stendhal (Henri Beyle). *Opere alese*. Buc., E.S.P.L.A. 1960—1961. (Clasicii literaturii universale)].

★

24 IANUARIE. *SE ÎMPLINESC 104 ANI DE LA UNIREA ȚĂRII ROMINEȘTI CU MOLDOVA*, eveniment istoric de mare însemnătate în istoria poporului nostru, verigă importantă în lanțul luptelor seculare duse de popor pentru îndeplinirea idealurilor sale de independență națională, de înlăturare a asuprii și exploatării, de făurire a unei vieți luminoase pentru toți cei ce muncesc. [Scînteia, XXVIII (1959), 4429 (27 ian.), 4430 (28 ian.), 4431 (29 ian.)]